

**ČESTIT
BOŽIĆ I
SRETNA
NOVA GODINA**

Katolički list

ZVONIK

GOD: XIII BR. 12 (134) Subotica, prosinac (decembar) 2005. 70,00 din

U SREDIŠTU

Na drugu nedjelju Došašća papa Benedikt XVI. blagoslovio je prisutnom mnoštvu kipiće malog Isusa

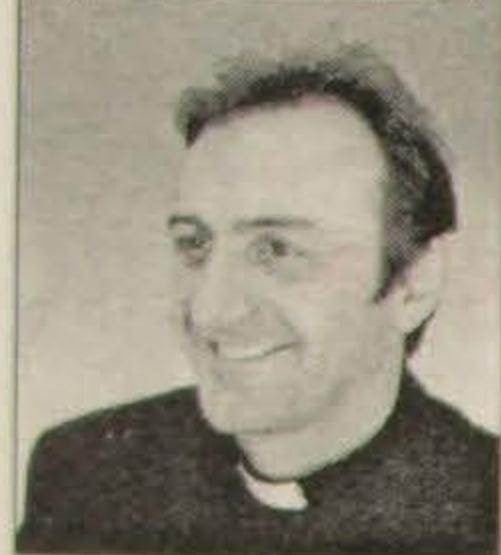

Svečana sveta misa zahvalnica u beogradskoj katedrali BDM u povodu 80. obljetnice obnovljene
Beogradske nadbiskupije

Blagoslovljena i otvorena "Spomen-kuća prof. Bele Gabrića" u kojoj su smješteni: Hrvatska čitaonica,
Hrvatsko društvo za pomoć učenicima i dio Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović"

Piše: Andrija Anić

SLIJEDITI ZVIJEZDU

Dok ovo pišem umoran sam. Ali, ovaj umor mi je sladak, jer je posljedica noćarenja zbog "Zvonika" i ranog ustajanja zbog Zornica. Vrijeme Zornica je za mene kao svećenika najljepše vrijeme. Tada svakog jutra ima na misi stotinjak djece. Tu su oni moji slatkiši iz vrtića "Marija Petković" i mnoga školska djeca. Toliko ih nema ni nedjeljom na misi. Tu su i mnogi mladi i odrasli vjernici, pa i stari koji se sigurno još sjećaju nekadašnjih "Rorata". Svaki dan se pričesti oko 160 osoba. Doista mi je to nešto veličanstveno. Pitao sam se a pitao sam i druge: Što je to što ljudi potiče da dolaze na Zornice? Koja je to privlačna sila koji ih tih dana čini sposobnima za žrtve i odricanje? I što im daje snagu da ustraju? Premda čitave godine potičem vjernike da svi koji mogu dolaze i radnim danima na misu, nisam nimalo uspio, a ovdje je dovoljno reći - Bit će Zornice - i tu su. Istina, ove godine smo i na našem klanjanju u trajanju od 24 sata zajednički molili na nakanu da što više vjernika dođe na Zornice. I eto dolaze...

Na postavljeno pitanje ne mogu drugačije odgovoriti nego teološki. Mislim da ljudi dovodi na Zornice vjera a ne samo "romantika" nekog starog običaja. U tim razmišljanjima koja traju od početka Zornica, jedne večeri zapazio sam na vedrom nebu zvijezdu koja je bila sjajnija i drugačija od drugih. Upozorio sam nekoga u prolazu na nju. Kad sam ušao u svoju sobu počeo sam razmišljati o onom prvom Došašcu koje je trajalo jako dugo a napose o "finiju" tog prvog Došašca kada su mudraci s Istoka primjetili i počeli slijediti onu posebnu zvijezdu koja ih je dovela u Betlehem. Taj njihov hod za zvijezdom bile su, na neki način, prve Zornice. Tko zna koliko dugo je trajao taj njihov hod?! Podsjetimo se opisa evanđeliste Mateja: "Kad se Isus rodio u Betlehemu judejskome u dane Heroda kralja, gle, mudraci se s Istoka pojaviše u Jeruzalemu raspitujući se: 'Gdje je taj novorođeni kralj židovski? Vidjesmo gdje izlazi zvijezda njegova pa mu se dodosmo pokloniti...' Tada Herod potajno dozva mudrace i razazna od njih vrijeme kad se pojavila zvijezda... Oni saslušavši kralja, podoše. I gle, zvijezda kojoj vidješe izlazak idaše pred njima sve dok ne stiže i zaustavi se povrh mjesta gdje bijaše dijete. Kad ugledaše zvijezdu,

obradovaše se radošću veoma velikom. Uđu u kuću, ugledaju dijete s Marijom, majkom njegovom, padnu ničice i poklone mu se. Otvore zatim svoje blago i prinesu mu darove: zlato, tamjan i smirnu..." (usp. Mt 2,2-12).

Valja u ovom sažetom tekstu uočiti neke momente. Kako to da su MUDRACI a ne neki drugi ljudi vidjeli ZVIJEZDU? Odgovor je jasan. Oni su pratili znakove na nebu. Oni su hodali otvorenim očima i srcem ovom zemljom pa su mogli prepoznati Božja veličanstvena djela. Priroda divno govori o Bogu. Divljenje je početak teologije. Čovjek koji se divi svemиру, prirodi te čovjeku, koji je tako čudesno stvoren (usp. Ps 139), jest teolog. Mudri ljudi su oni koji istražuju, koji TRAŽE ISTINU. Mudraci s Istoka su istraživali Pisma, promatrali svemir i prirodu. Čeznuli su za nadnaravnim... Htjeli su spoznati "nadspoznatljivu" stvarnost i tako doći do istinske sreće. I pronašli su je. "Zvijezda" ih je poticala da idu naprijed bez obzira na poteškoće i opasnosti. Bili su tužni kad su je na trenutak izgubili iz vida, ali kad je ponovno "ugledaše, obradovaše se radošću veoma velikom". Slijedili su zvijezdu (kometu) i stigli do ISUSA, vidjeli ga, poklonili mu se i dali mu svoje darove...

Eto, sadržajnog duhovnog programa za sve nas ovoga Došašca i Božića ali i za one naše sive svakidašnjice.

Svi trebamo slijediti "Zvijezdu". Koju? Svoju savjest. Ona je sjajnija od one zvijezde koju su mudraci slijedili. Svetili u svakom ljudskom biću, ali nam progovara i po znakovima vremena i po dragim ljudima, napose po onima koji nas predvode na putu spasenja. Glas savjesti odzvanja u svakom srcu ali i u svemiru čuje se njezin eho s pitanjem: Čovječe - gdje si? Kako živiš? Što si učinio? Ili: "Dobro čini - izbjegavaj zlo". Da bi nam bilo jasnije što je dobro a što zlo, Bog nam je darovao zapovijedi. Božje zapovijedi su sjajna zvijezda koja nas vodi kroz život do ovozemaljske i vječne sreće. Imamo Božju riječ koja je tako jasna i "oštra": "Živa je, uistinu, Riječ Božja i djelotvorna; oštira je od svakoga dvosjekla mača; prodire dotle... te prosuđuje nakane i misli srca. Nema stvorenja njoj skrivena" (usp. Heb 4,12-13).

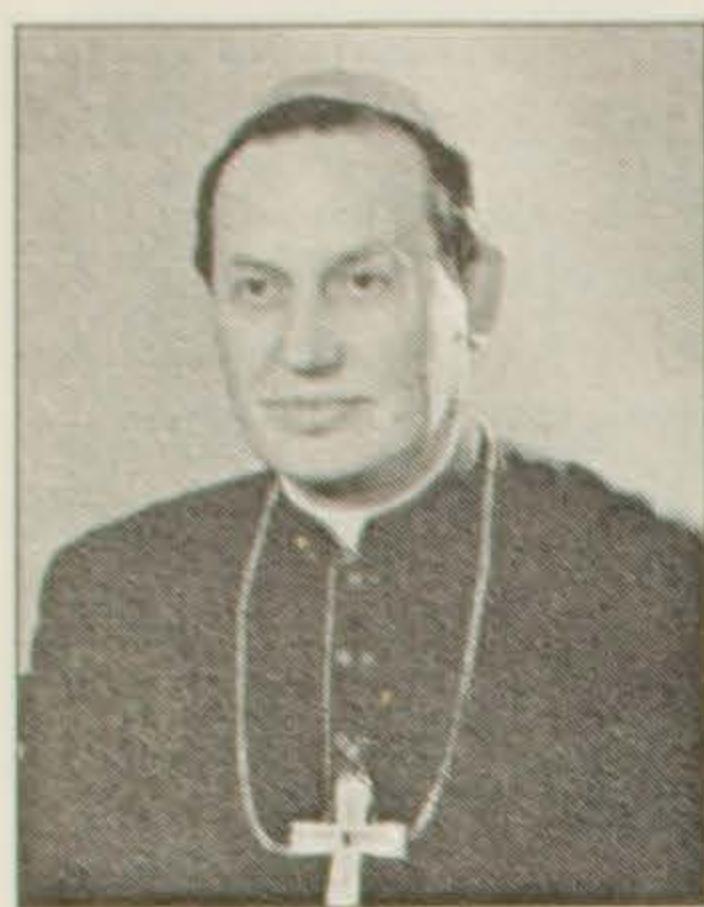
Oni koji slijede tu "Zvijezdu" stiće će do Isusa i stići će do radosti baš kao što su to doživjeli mudraci s Istoka. A kad sretnemo Isusa uvijek ćemo imati snage "ići drugim putem", tj. živjeti novim životom što nam ga je on zasludio svojim dolaskom na zemlju a nadasve svojom ljubavlju koja je išla sve do smrti. Imat ćemo onda snage ostvariti svoje poslanje u svijetu: Svetili drugima, baš kao što nam je Isus zapovjedio: "Tako neka svjetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima" (Mt 5,16). Papa Benedict XVI. će reći: "Tko je otkrio Krista k njemu mora voditi i druge. Velika radost ne može se zadržati samo za sebe. Mora se prenositi... Ako razmišljamo i živimo počinjući od Krista, onda nam se otvaraju oči i tada ne živimo više za sebe već onda vidimo gdje i kako nas se može trebati. Ako tako živimo i djelujemo, onda odmah primjećujemo da je puno ljepše da nas se koristi i da budemo tu za druge, nego li samo tragati za udobnosti koje nam se nude. Znam da vi kao mladi želite velike stvari, da se vi želite zauzeti za bolji svijet. Pokažite to ljudima, pokažite to svijetu koji čeka upravo na svjedočanstvo učenika Isusa Krista i koji ponajprije preko znakova vaše ljubavi može otkriti zvijezdu koju slijedimo" (mladima u Kölnu).

Vjerujem i nadam se da i naš "Zvonik" jeste bar nekome "zvijezda" koja vodi k Isusu, koja vodi k radosti. Volio bih da je tako. Trudili smo se da bude tako. Koliko smo uspjeli to možete posvjedočiti vi, dragi čitatelji. Doista, dugo već nismo dobili neko pismo s osvrtom na naš rad, na sam "Zvonik". Možda je sve već postalo uobičajeno, dosadno?! To ne bih volio. Trebamo vašu podršku - duhovnu i materijalnu. Zahvaljujem svima koji su je dosada davali.

Svim ČITATELJIMA, SURADNICIMA i DOBROČINITELJIMA želimo ČESTIT BOŽIĆ i BLAGOSLOVLJENU NOVU 2006. GODINU kako ja tako i uredništvo i uredničko vijeće. Činimo to s jednom posebnom željom koju je nekoč Efežanima uputimo u vidu molitve sv. Pavao: "Zato prigibam koljena pred Ocem, od koga ime svakom očinstvu na nebu i na zemlji; neka vam dadne po bogatstvu Slave svoje ojačati se po Duhu njegovu u snazi za unutarnjeg čovjeka da po vjeri Krist prebiva u srcima vašim te u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni mognete shvatiti sa svima svetima što je Dužina i Širina i Visina i Dubina te spoznati nadspoznatljivu ljubav Kristovu da se ispunite do sve Punine Božje" (Ef 3,14-19).

Sretno!

BOŽIĆ - PRISUTNI I BLIZI BOG

Kršćanska braća i sestre!

Božić ponajprije znači da je naš Bog prisutni, blizi Bog. Na to upućuje i ona svestopisamska riječ: "Riječ je tijelom postala i prebivala među nama" (usp. Iv 1,14). Da, dogodio se taj prodor Boga u našu ljudsku stvarnost, dogodio se silazak neba na zemlju. Bog, čije je lice uvijek okrenuto prema nama, dolazi k nama da bismo ponajprije mi bili bliži sebi i jedni drugima. Iako se taj silazak Boga događa u slobodi i darovanosti, silina nas te milosti ne može

ostaviti ravnodušnima. Istina, može nas zbuniti tako da u toj zbumjenosti postupimo nekada i krivo. Tako se i događa da od otajstva Božića napravimo običnu feštu i druženje. Najgore što možemo učiniti za Božić je to da sve ostane samo na druženju. Za to nam nisu potrebni nikakvi osjećaji, osim želje za dobrim provodom. Za to nam nije potrebna ljubav prema bližnjemu, niti želja za promjenom života, već samo želja za zabavom i opuštanjem te bijegom od svakodnevnice. Zabijajući se u masu koja se druži za Božić, mi odbijamo Boga. Zatvaramo se pri tom u buku površnosti i bezosjećajnosti.

Postavimo si pitanje: kako to da Bog nije prihvaćen? Kako to da oni koji su se pripravljali kroz tolike generacije za njegov dolazak bivaju daleko od njega u času njegova rođenja, u času njegova silaska na zemlju? Kako to da tolika jednostavnost darivanja Boga u djetetu biva stjerana u štalu?

Duboko je i začuđujuće to otajstvo odbijanja Boga u povijesti čovjeka. Opterećenost grijehom, zakopanost u prolaznost i nesavršenstvo toliko je da počesto Bog nema mjesta u našem životu. Često ga se svodi na simbol, na priču, na mit, na običaj, ili filozofsko-religiozni pojam. S druge strane, Bog može biti i samo opravdanje za naše poslupke (i za one loše), a možemo i živjeti kao da ga nema (često nam to dobro ide). Otajstvo odbijanja nam pokazuje kako put do Boga ne možemo naći sami, jer ćemo zalutati i zabiti se u kakav zid naše ograničenosti u kojoj živimo. Naime, put nam pokazuje On: "Ja sam Put, Istina i Život" (usp. Iv 14,6), rekao je.

A kako onda izgleda otajstvo prihvaćanja Boga? Početak mu je u radosti Božića, u punome srcu koje zahvaljuje Gospodinu i koje želi ući u pratnju novorođenoga Kralja. Prihvatiti otajstvo Božića znači u isto vrijeme tragati za njegovom prisutnosti u svijetu. Na taj način čovjekov život postaje slavljenje Boga. A tu prisutnost ponajprije prepoznajemo u bratu čovjeku. Učiniti to ujedno znači postaviti čvrsti temelj ljubavi prema bližnjemu. Krenuti putem Božića znači biti hrabar, jer to znači krenuti putem prihvaćanja. Isus, naime, nije sišao na zemlju samo zato da bismo slavili njegovo rođenje, nego da bi nam donio spasenje. A ono se događa po prihvaćanju. U susretu s Novorođenim postavimo si pitanje: "Imamo li hrabrosti ili barem želju prihvatiti ponudu koja navješta drukčiji i bolji svijet? Možemo li barem željeti živjeti u svijetu po Božjim mjerilima? Kako bi to utjecalo na naš život?

Često se govori o Božiću da je najbolji dar Novorođenome naše srce. Činom vlastite odvražnosti u prihvaćanju dara s Neba i predanja Nebu, započinje zapravo ostvarivanje novoga svijeta koji je započeo na Božić. Stoga, dok slavimo Božić, budimo hrabri i živimo po Isusu-Božiću!

Ovim mislima, želim svima
ČESTIT BOŽIĆ I BLAGOSLOVLJENU NOVU GODINU!
† Ivan biskup

Papa o komercijalizaciji Božića

Papa se Benedikt XVI. u svom nedjeljnog nagovoru vjernicima na Trgu Sv. Petra požalio što zbog trgovackog "onečišćenja" Božić gubi svoj pravi duhovni smisao. Osvrnuo se na značenje jaslica, koje mogu vjernicima pomoći u prenošenju vjere djeci. Rimske je građane pozvao da i dalje doprinose izgradnji novih crkava u novim gradskim predjelima.

"U današnjem potrošačkom društvu, ovo razdoblje nažalost trpi neku vrstu komercijalnoga 'onečišćenja', koje bi moglo izmijeniti njegov istinski duh, obilježen sabranošću, trezvenošću i, ne izvanjskom, nego nutarnjom radošću", rekao je Papa prije molitve Anđeoskog pozdravljenja s velikim mnoštvom vjernika, koji se slilo na Trg Svetog Petra kako bi čulo Papinu poruku. "Stoga je upravo providorno da je tu, poput kakvih ulaznih vratiju Božića, blagdan One koja je Majka Isusova, i koja nas bolje od bilo koga drugoga može voditi prema poznavanju, ljubljenju i štovanju Sina Božjega koji je postao čovjekom", rekao je nadalje Sveti Otac, objašnjavajući vjernicima i značenje današnjega liturgijskog slavlja. Posebno se osvrnuo i na jaslice, koje mnoge obitelji slijedeći stare običaje, pripremaju od svetkovine Bezgrešne u svojim domovima. "Jaslice nam, doista, mogu pomoći da shvatimo tajnu pravoga Božića, jer govore o poniznosti i o milosrdnoj dobroti Krista", rekao je Papa, te istaknuo da "Božić donosi radost i mir onima koji, poput pastira u Betlehemu, prihvataju anđelove riječi: Evo vam znaka: naći ćete novorođenče povijeno gdje leži u jaslama". "Ovo ostaje znakom i za nas, muškarce i žene trećega tisućljeća. Nema drugačijeg Božića", zaključio je Sveti Otac svoj nedjeljni nagovor vjernicima. /IKA/

Svim čitateljima, suradnicima
i dobročiniteljima
Čestit Božić i blagoslovljenu novu 2006. godinu
želi

Katolički institut za kulturu, povijest
i duhovnost "Ivan Antunović" Subotica

PISMO MALOM ISUSU

Baka Eva je živjela sama. I njezina skromna kuća je bila na osami, udaljena od ostalih. Muž joj je umro davno, kad se rodio njihov jedinac Ivo. Sama je podigla na noge sina. Trudila se usaditi mu plemenitost, dobrotu, poštenje, a iznad svega vjeru u Boga i poštivanje Božjeg zakona. Činilo se da dječak prima s majčinom ljubavlju i sve njezine savjete. Ali u doba mladenaštva pokazalo se da je sav majčin trud bio uzaludan. Ivo je odlučio oženiti se. Saopćio je majci da je djevojka iz drugog mesta i da se oni neće vjenčati u crkvi. Majka se skamenila. Molila ga:

- Sinko, zašto tako činiš? Ne grijesi dušu. Vjenčajte se kako Bog zapovijeda.

Pokušavala je ona više puta prodrijeti do njegova srca i savjesti, ali uzalud. Kad mu je to dodijalo, naljutio se na majku i jednog dana spakirao svoje stvari. Rekao je majci da on i njegova zaručnica odlaze u inozemstvo. Majčino srce se slomilo. Danima se nije pojavljivala među ljudima. U njenim očima zauvijek se nastanila duboka tuga. Jedina utjeha joj je bila molitva. Krunicu nije ispuštala iz ruke. Kad bi odlazila u crkvu uvijek je zastala kod Marijinog kipa i prošaptala u srcu:

- Marijo, ti si uvijek bdjela nad svojim Božanskim Sinom. Koliko više ja moram moliti za svoje dijete.

Prolazile su godine. Ivo se nije javljaо. Nitko ništa nije čuo o njemu. Baka Eva se pognulla od godina i tuge. Približavalo se još jedno Došašće. Baka Eva se pripremala kako će i ove godine na zornice, premda se nije osjećala dobro i činilo joj se da neće moći to izdržati. Navečer je po običaju molila krunicu. Najednom su joj tužne oči živo zasjale. Palo joj nešto na um. Potražila je list požutjelog papira i počela pisati. Dugo u noć drhtavom rukom je ispisivala neugledna slova.

"Mali Isuse, nikada ti nisam pisala. Ni kad sam bila mala. Ali sada imam veliku molbu. Više ne mogu živjeti, a ne mogu na miru ni umrijeti dok ne saznam gdje je moj Ivo i što je s njim. Molim te, da mi se javi ako je živ."

Zadovoljno je savila list i otišla na počinak. Ujutro se rano probudila i opravila na zornicu. U džep je stavila i

pisamce. Činilo joj se da i nije tako teško hodati i da će moći svako jutro na zornicu. Crkva je bila puna svijeta. Tu se baka Eva dobro osjećala, to je bila njezina velika obitelj. Žene su joj prijazno kimale glavom u znak pozdrava. Nakon mise dugo je molila i kad su svi izšli iz crkve, prišla je kutijici u koju su djeca ubacivala pisma za Isusa i stavila svoje pisamce.

I sljedećeg jutra, još za mraka, spremila se na zornicu. Ali kad je otvorila vrata, nemilo se iznenadila: visoki snijeg zatrpan je njenu stazu do crkve. Tužno je uzdahnula, a opet pomislila kako je dobro što je jučer mogla otići na zornicu i dati svoje pismo Isusu. Snijeg se dugo zadržao i baka Eva nije mogla više ni na jednu zornicu. Ona je u svojoj kući u to vrijeme molila, a srce joj se ispunilo novim očekivanjem.

Dobre susjede su joj pomogle pripremiti sve što treba za

Badnjak i Božić. Pozivale su je na badnju večeru u svoje obitelji. Baka Eva nije htjela nikome biti na smetnji i ljubazno je zahvaljivala i odbijala pozive. Jedino ju je susjeda Marija uspjela nagovoriti da prihvati njezinu ponudu: ona će skuhati večeru i skupa će provesti badnju večer, a onda baku Evu ostavlja s njezinim uspomenama i nadama.

Tako je i bilo. Kad je ostala sama, baka Eva je otplovila u dane svoga djetinstva. Prisjećala se kako su slavili Božić. I u njezino napačeno i staračko srce vratila se djetinja radost. Pokušala je zapjevati božićne pjesme. Nije htjela zaspasti do ponoći dok se ne oglase božićna zvona, kad već nije mogla otići na misu. No, san je svladao i ona je zadrijemala. Sanjala je svog Ivu kad je bio mali, kako s njim odlazi na misu ponoćku, kako ga brižnim okom prati među djecom. Zvona zvone i zvone, a Ivo trči majci u zagrljaj i pokazuje što mu je donio mali Isus. A ona raširila ruke da ga prihvati u naručaj...

Trgla se iz drijemeža. Pričinilo joj se da su sobna vrata škripnula. Ogledala se po sobi. Zvona su zvonila. A ispod njenog skromnog borića nešto se svjetlucalo. Protrljala je oči i prišla bliže. Bilo je to pismo sa zvjezdicama nalijepljenim na kuverti. Drhtavom rukom ga uzela, privinula na srce. Otvorila. Unutra je bila fotografija i dugo pismo. S fotografije su se smiješila dva dječačića. Okrenula i na poledini pročitala: "Bako, volimo te. Sretan ti Božić! Tvoji unuci

Kristjan i Valentin."

Poljubila ih je. A onda raširila pismo. Pisao joj njezin Ivo. Molio za oproštenje. On i Suzana su se vjenčali i djecu krstili. I uskoro dolazi čitava obitelj njoj u posjet. Baka Eva više nije mogla čitati. Krupne suze su tekle niz naborano lice. Ali samo za tren. Tada se prenula kao da se iznenada nečega sjetila. Prišla je prozoru. Pogledala je vani u tamu. Daleko, tamo prema crkvi nestajao je svjetli lik malog dječačića. Na stazi kojom je on prošao više nije bilo snijega. Baka Eva se zahvalno nasmiješila i počela opremati za ranu božićnu misu.

S. Blaženka Rudić

Sveta Noć

**Božićna noć, sveta noć,
još malo pa će ponoć.**

**Nebeski svod prikrale zvizdice,
to su male nebeske kraljice.**

**Badnje je veče, svi smo tu,
grana svitli ko u snu.
Astal je pun posnog ila,
taki je adet, to je za
Badnje veče idila.**

**U pročelju božićnjak, svica u časi
punoj žita, vidićemo kako će rodit
slidećeg lita.**

**U salašu puno slame, dica se
sigraje, čekaće ponoć, Isus će
doći, doneće svakom štogod
u ovu tihu badnju noć.**

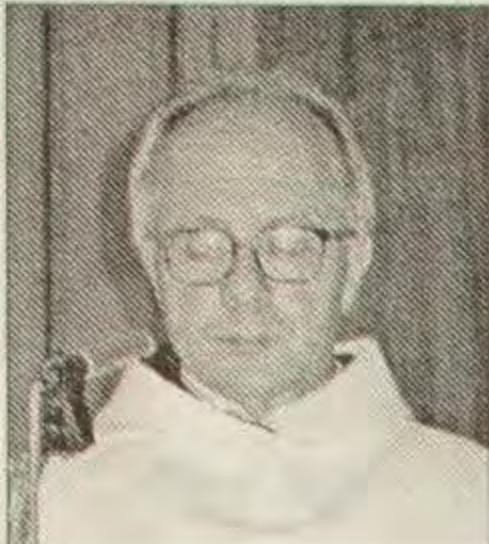
**Otkucala je ponoć, kogod već spava,
a starija čeljad na ponoćnici mole
Boga, nek im je fala!**

**Ta sveta noć zdravo je lipa
na salašu, kad lampas tinja
u polumraku, sve ti draga
kad si u budžaku, kraj vruće
peći, dok ne pođeš
na uzgljancu leći.**

**I novi dan dođe, evo već tu je,
pivac kukuriče, šarav laje
al' čeljadi meni zima je...**

**Ne da mi se izač' iz salaša,
Čestitam Vam Božić!, majko i
dida, bilo je lipo, zato nek' traje,
znam, ipak, to samo moja uspomena
na Vas je!**

Branka Dulić

Piše: br. Vjenceslav Mihetec, ocd

Hod prema Riječi

Riječ božansku
Djeva Majka nosi;
K tebi na put krenu
Stanak sebi prosi.
(Sv. Ivan od Križa)

"Kad dani postaju kraći, kad zazvone zornična zvona, javlja se tiho i mirno misao o Božiću", piše sv. Terezija Benedikta od Križa (Edith Stein) u jednoj svojoj meditaciji.

Tišina i mir Karmela uvijek odzvanjaju mišiju na Boga koji dolazi. Mir i tišina čujnom čine Riječ koja silazi s nebeskih visina. Samo kad zavlada mirna tišina diže se zastor i noć sjaji kao dan. Tada se čuje tiki korak Djeve Majke koja nosi božansku Riječ. Taj korak nije besciljan. On k tebi na put krenu, stanak sebi prosi."

U svakoj ruci, Djeva Majka, nosi po jednu svijeću čiji sjaj raspršava tminu noći. Jedno svjetlo je poniznost, a drugo poslušnost. Dvije temeljne kreposti. Sv. majka Terezija od Isusa kaže da nije mudro bez njih biti niti trenutak. Bog je pogledao na neznatnost svoje službenice, koja je čula i poslušala to što govori Gospodin. Poniznost i poslušnost, marijanske i adventske kreposti za koje nam je ovih dana moliti i prihvati ih sa zahvalnošću. One u čovjeku spremaju stan božanskoj Riječi, koju Djeva Majka nosi. Poniznost nas osposobljuje da izvan Boga ne želimo ništa i da doživimo istinost riječi svete Terezije "Samo Bog dostaje" i da i nas dohvati Isusova riječ: "Blago siromasima duhom, njihovo je kraljevstvo nebesko!" Osluškivanje Riječi, pohranjivanje i prebiranje te Riječi u srcu, potiče nas da s Djevom Majkom uskliknemo: "Neka mi bude po tvojoj Riječi!"

Naš adventski hod prema Riječi, koja "na put krenu, k tebi". Uzajamno gibanje. Riječ kreće s nebeskih visina, dok mirna tišina svime vlada, a čovjek opremljen krepostima poniznosti i poslušnosti, bez obzira na noć kreće prema Riječi i na sredini noćnoga puta se susreću, padaju u zagrljav i tada noć sjaji kao dan. Riječ je sebi našla stan, tijelom i djelom je postala, a čovjek je postao njezinim kraljevstvom. Siromaštvo postaje bogatstvom.

U ovom vremenu kad dani postaju sve kraći za dugih večeri, moguće uz plamen svijeće, dobro je osluškivati Boga koji govori u šutnji. Šutnja neka bude poniznost. "Tiho ljudi svi pred Bogom", govori nam prorok. U takvom raspoloženju osjetiti ćemo korak Riječi što je "Djeva Majka nosi, i od tebe stanak prosi". Osjetiti ćemo i želju za otvaranjem srca, koje će po Riječi postati Kraljevstvo Božje na zemlji. Tada će iz srca tiho, nečujno izići uzdah hvale:

**"Hvala Višnj, tebi hvala
za tu milost toliku.
A u suzi u mom oku
čitaj ljubav veliku."**

"DUHOVNI CENTAR O. GERARDA" U SOMBORU

U samostanu Gospe Karmelske na Krku, od 16. do 18. studenoga 2005., održani su studijski dani Hrvatske karmelske provincije sv. o. Josipa. Raspravljaljalo se o osnivanju duhovnih centara, promicanju zvanja, karmelskom studiju praktične duhovnosti i karmelskim izdanjima. Na kraju je donesen zaključak da se, prema smjernicama Provincijalnog kapitula, po mogućnosti, osnuju pojedinačni duhovni centri, uz sve zajednice naše Provincije.

"Duhovni centri" su krovna ustanova posebnog pastorala duhovnosti Hrvatske karmelske provincije. Aktivnosti "duhovnih centara" se prepoznaju kao odgovor na znakove vremena, te se uzimaju kao važan zadatak u specifičnom apostolatu naše Provincije.

Iзвješćujemo našu katoličku javnost da je na temelju zaključaka studijskih dana na Krku, Provincijalni savjet Hrvatske karmelske provincije sv. o. Josipa osnovao u karmeličanskom samostanu u Somboru "Duhovni centar o. Gerarda". Svrha mu je u našoj Crkvi i društvu praktično i znanstveno utemeljeno promovirati življenu duhovnost.

"Duhovni centar o. Gerarda" u Somboru nudit će sljedeći program, koji će se s vremenom i dalje razvijati:

1. Sustavna "weekend-izobrazba" iz područja duhovnog života
2. Škola molitve
3. Uvod u razumijevanje Biblije
4. Tečaj o redovničkim zavjetima

Upisati se može onaj tko želi bolje upoznati i praktično primjenjivati izvore i iskustva kršćanske duhovnosti i otvoren je za rast u ljudskoj i kršćanskoj zrelosti. O vremenu upisa i početka rada DC, naša će javnost biti na vrijeme obaviještena. Detaljnije razrađen program DC u Somboru, možete naći na:

www.karmel.hr

Naziv sjedišta i mjesto održavanja

"Duhovni centar o. Gerarda"

Karmeličanski samostan

Trg cara Uroša 3, 25000 Sombor

Tel: 025/ 37-362; Fax: 025/ 22360;

e-mail: so.karmelso@neobee.net

Ravnatelj Duhovnog Centra:

mr. sc. o. Mato Miloš, OCD.

DRUGI ROĐENDAN

RADIO MARIJE

U subotičkoj franjevačkoj crkvi svetog Mihaela, Radio Marija Srbije proslavila je 27. studenog svoj drugi rođendan. Naime, ova jedina katolička radio postaja u Srbiji radi pune dvije godine. Počela je s radom u skromnom potkrovju Franjevačkog samostana u Novom Sadu, a sada se razvila pomoću prijatelja Radio Marije iz cijelog svijeta u jednu ozbiljnu i slušanu radio stanicu. Prvi dio proslave je bio u okviru emisije uživo koju su vodili direktor o. dr. Tadej Vojnović, OFM i djelatnici ovoga

Događanja u Subotičkoj biskupiji

radija, a sakupio se i lijep broj prijatelja i slušatelja. Direktor i ostali koji su govorili u više navrata su istaknuli kako ovaj projekt ima za cilj jedino to da Božja Riječ dođe u svaku kuću, do svakoga čovjeka. Na kraju su se i neki slušatelji javili za riječ, i bili su to dirljivi trenuci svjedočanstva. Program su obogatili glazbena skupina "Proroci", solistica Eva Herodek i zbor "Collegium Musicum Catholicum" pod ravnateljem Miroslava Stantića. Nakon toga slijedila je sveta misa koju je vodio pater Tadej, a koncelebrirali su i svećenici gosti, a potom bratski agape.

Razgovor uživo sa
slušateljima Radio Marije

Zanimljivo je ovdje spomenuti da je u sastavu Svjetske obitelji Radio Marije, koja broji više od četrdeset stanica, ova u Srbiji najbrže postigla ovakvu razinu i razvoj. Nadamo se da će u budućnosti biti još kvalitetniji program na slavu Boga uz pomoć Blažene Djevice Marije. /Suboticka-biskupija.info/

SUBOTIČKI ZBOROVI PROSLAVILI SVOJU ZAŠTITNICU

U katedrali bazilici sv. Terezije Avilske

Na spomendan sv. Cecilije, 22. studenog, zaštitnice pjevača i zborova okupili su se pjevači u crkvama na misno slavlje.

Foto : Željko Nimčević i Vedran Jegić

Na ovaj je dan u katedrali bazilici sv. Terezije Avilske održana dvojezična sveta misa za žive i pokojne članove katedralnih zborova i orkestara. Pjevači su na misi molili za žive i pokojne članove katedralnog zbora "Albe Vidaković" koji već dugi niz godina pod predanim i uspješnim vodstvom s. Mirjam Pandžić pjeva na hrvatskom jeziku, te katedralni zbor "Avilai szent Teréz" koji pjeva na mađarskom jeziku, kao i učenici subotičke muzičke škole koji svojim sviranjem doprinose ljepoti misnog slavlja. Obradovalo nas je što su s nama molili i naši dragi sjemeništari, koji su također bili nazočni na sv. misi.

Nakon sv. mise, zajedničkom večerom završena je ova lijepa proslava naše zaštitnice.

Vedran Jegić

Dva zbara u crkvi sv. Roka

Po prvi put ove godine, svoju zaštitnicu - sv. Ceciliiju, zajedno su proslavila dva župna zbara u crkvi sv. Roka. Zbor crkve Marije Majke Crkve iz Aleksandrova i zbor crkve sv. Roka uljepšali su svojom pjesmom sv. misu koju je predvodio župnik župe Marija Majka Crkve dr. Andrija Kopilović a s njim je bio župnik domaćin preč. Andrija Anišić. Predvoditelj slavlja je pjevačima zorno prediočio važnost službe pjevača na misi, važnost odabira liturgijskih pjesama i odnosa prema sv. misi. Pjevače je na orguljama pratilo mr. Ervin Čeliković a zborovima su naizmjence ravnali s. Silvana Milan i Miroslav Stantić.

Ovo lijepo druženje je završilo u vjerouaučnoj dvorani, a po dogovoru, sljedeće će godine domaćin biti župa u Aleksandrovu.

Katarina Čeliković

STUDENI MJESEC U SUBOTIČKOM CARITASU

Djelatnici i volonteri Caritasa bili su u studenom u velikoj pripremi za nastupajuće Božićne blagdane. Češće smo obilazili naše stare kojima smo spremali njihova prebivališta, nosili im neke od potrepština, primjerice toplu odjeću, deke, krevetnину. Snašli smo se i u donošenju štednjaka kojim smo obradovali jedno domaćinstvo a darovao ih je jedan dobrotvor. Često smo s nepokretnima molili Boga da im Bog usliši molbe za lakše podnošenje boli. Ponuđenu ispunjavaju rado su prihvatali govoreći: "Znam da me Isus voli i zato ovo-

Događanja u Subotičkoj biskupiji

liko patim ali neka, to je moja žrtva prema Isusu i Bogu i našoj majci Mariji." Ove riječi ganule su me do suza. Za one pokretljive ponudili smo dolazak u klub da sačekamo popularnog "Mikulaša" i proslavimo Materice. Kako je ovo prošlo pisat ćemo u sljedećem broju "Zvonika".

U ime korisnika, djelatnika i volonterica Caritasa sretan i blagoslovjen Božić svim ljudima dobre volje.

*Roza Mikulić
volonterka Caritasa*

MISA ZA BLAŽENOG BRATA KARLA U ODŽACIMA

U rimokatoličkoj crkvi u Odžacima 1. prosinca održana je misa u povodu obljetnice smrti blaženog brata Karla de Foucaulda. Misu je predvodio apostolski egzarch za grkokatolike u SCG **Đuro Džudžar** u zajedništvu s o. **Vladislavom Racom** iz Kucure te s domaćim župnikom vlč. **Jakovom Pfeiferom**. Župnik je u propovijedi govorio o životu brata Karla te iznio dojmove sa proglašenja u Rimu. /J. P./

TRIBINA U SOMBORU

Na blagdan sv. Martina, 11. studenog, u maloj dvorani HKUD-a "Vladimir Nazor" održana je prva vjerska tribina u novom ciklusu. Organizacijski odbor planira tribinu svakog drugog petka u mjesecu, izuzetak će biti siječanj.

Tema prve tribine bila je "Vjeronaук u školi danas, sutra..." Na početku je sve prisutne u ime HKUD-a pozdravio predsjednik **Šima Raič**. Nakon pozdrava voditelj tribine **Alojzije Firanj** iznio je cilj tribine i ukratko predstavio predavača dr. **Andriju Kopilovića**.

Predavač se na početku osvrnuo na odgoj djece i istaknuo da je obitelj jedino pravo mjesto za odgoj čovjeka. Pojavom škola dio odgovornosti se prenosi na nju pa ona postaje obrazovna i odgojna ustanova. Današnja škola ne ispunjava u cijelosti svoju zadaću pa se događa da iz škole izlaze obrazovani ali ne i odgojeni ljudi. Vjeronaук ne može biti samo informiranje o vjeri već i formiranje u vjeri. Stoga je on kao takav odgojno-obrazovni predmet. Posebno je istaknuo da su školski i župni vjeronaук dvije različite stvari koje su povezane i uzajamno se nadopunjaju. Kao najveći problem vjeronauka je stav roditelja koji ne upisuju djecu. Rezultati vjeronauka će biti očiti tek kad prođe jedna generacija svih dvanaest godina.

Na koncu tribine postavljeno je više pitanja i razvila se lijepa diskusija.

Zoran Jurišić

SVI SVETI I DUŠNI DAN U TITELU

Na Katoličkom groblju u Titelu, 1. i 2. studenog, na Svi Sveti i Dušni dan održane su svete mise. Misna slavlja je predvodio vlč. **Franjo Lulić**. Vjernici okupljeni u velikom broju došli su prvoga dana proslaviti blagdan naše braće i sestara u slavi. Moleći njihov zagovor kod Gospodina, kako za žive tako i za preminule, a ohrabreni njihovim ovozemaljskim životom i primjerom, i mi u vjeri putujemo ka Nebeskom Jeruzalemu.

Na Dušni dan smo se spomenuli svih vjernih mrtvih. "Kao što Isus umrije i uskrsnu, tako će i Bog one koji usnuše u Isusu, privesti zajedno s njime. Kao što u Adamu svi umiru, tako će u Kristu biti svi oživljeni" - naznačio je vlč. Lulić. Molili smo Boga za svoje pokojne roditelje, braću i sestre, djecu i sve preminule da im se smiluje i da im otpusti grijeha a nama udijeli radost da ih opet sretne u vječnoj slavi. Župnik je oba dana bio na raspolaganju vjernicima za posvetu grobova njihovih najmilijih.

Groblje je bilo čisto i uređeno, puno cvijeća i ljubavi. Vidjelo se da naši pokojnici nisu zaboravljeni i da ih srca najbližih nikada neće zaboraviti.

Radomir Hucki

HUMANITARNI BOŽIĆNI BAZAR U "BUNJEVAČKOM KOLU"

Nevjerojatan je broj Subotičana u nedjelju, 4. prosinca pohrlio u 14 sati u Hrvatski kulturni centar "Bunjevačko kolo" gdje su Konzulati R. Hrvatske i Mađarske u Subotici priredili humanitarni Božićni bazar. Sunčan dan i pravo božićno raspoloženje izmamili su na lica posjetitelja radost a iz novčanika novac koji će ići u humanitarne svrhe, jedan dio bolnici a jedan školama. Iako je ovaj bazar po prvi put organiziran, za generalnog konzula R. Hrvatske u Subotici **mr. Davora vidiša** ovo nije novo:

- To je inače praksa po svim glavnim gradovima gdje ima diplomacije, a, evo, htjeli smo uvesti taj običaj ovdje u Suboticu. Mi smo to već vani radili u veleposlanstvu, to je praksa po svijetu - sva veleposlanstva, zapravo diplomatski korovi po glavnim gradovima to rade i organizatori su uglavnom žene - supruge generalnih konzula i veleposlanika,

Događanja u Subotičkoj biskupiji

a muževi su u ulozi nosača i prodavača. Moram reći da sam iznenađen: jako puno ljudi se odazvalo! Puno svijeta u malo prostora - rekao je zadovoljan organizator.

I mađarski generalni konzul **Imre Varga** bio je domaćin ove divne akcije.

Od proizvoda mogli su se naći i hrvatski proizvodi, a neki su, poput "Krašovih" slatkiša, razgrabljeni i prije službenog otvorenja bazara budući da su prodavani po nižoj cijeni. Posebno valja pohvaliti učenike hrvatskih odjela osnovnih škola koji su prodavali svoje čestitke, ukrase a pridružile su im se i slamarke.

Bazar se samo može poželjeti i iduće godine a organizatorima doista čestitke za ideju i organizaciju.

Katarina Čeliković

TRIBINA I U ŽEDNIKU

Čekali i dočekali

U župi sv. Marka u Starom Žedniku je u nedjelju, 27. studenog održana tribina za odrasle ili bolje rečeno za obitelji. Koliko se ja sjećam, a i stariji od mene, bila je to prva tribina za obitelji u posljednjih 40-ak godina. Tema tribine bila je "Bog u obitelji." Predavač nam je bio dr. **Andrija Kopilović**. Okupio se lijepi broj slušatelja, na zadovoljstvo i župnika i predavača.

Nakon predavanja bila je kratka diskusija. Slijedeća tribina planirana je za siječanj.

Šime Davčik

ZORNICE U STAROM ŽEDNIKU

Svako jutro kroz vrijeme došašće u žedničkoj su crkvi mise zornice. Naše majke (bake) već u 6 sati predvode svetu Krunicu, a u 6,30 zvone zvona za početak svete mise. Radujemo se da je nas djece najviše na njima, čak 80, no ima i starijih pa nas nikada na misi nije manje od 120. Vidimo da se i župnik nešto smijulji, valjda misli da, kada bi uvijek bila ovako radnim danima puna crkva, ne bi zornice ni ukidao. Na prvoj zornici župnik je podijelio karton na koji svaki dan lijepimo novu sličicu, koju dobijamo nakon svete mise, da bi na kraju dobili prekrasnu sliku. Jedva čekam da je skroz sastavim. A nakon mise onako smrznuti odlazimo kod župnika gdje nas čeka topao čaj, kolači ili pecivo, ovisno što su nam naši dobri vjernici spremili. Naime, svaki dan netko drugi

donosi na župu razne slatkiše ili pecivo kojima se mi okrijepimo za uspješan nastavak dana u školi. No i to nije sve. Nakon doručka župnik nam do početka nastave pusti neki film pa kada nam je krenuti za školu nekako nam se i ne ide, ali brzo dođe jutro pa mi nastavimo tamo gdje smo stali. Eto, tako mi čekamo Božić, a vi?

Hrvoje Dulić

SUSRET "VIKENDAŠA" U SAMOBORU

U franjevačkoj kući susreta "Tabor" u Samoboru od 2. do 4. prosinca održana su paralelno dva susreta katoličkih bračnih parova. Na ovim susretima bila su prisutna i četiri bračna para i četiri svećenika iz Subotice. Njihova iskustva sa ovih susreta obogatit će druge obitelji u njihovim župnim zajednicama.

POČETAK ADVENTA U ZNAKU MOLITVE ZA DUHOVNA ZVANJA

Advent je u župi Marije Majke Crkve ove godine započeo jednim milim i važnim događajem. Naime, 27. studenog, na pučkoj misi imali smo drage goste, bogoslove iz Đakova. Zašto? Običaj je u Đakovačkoj bogosloviji da podjelu službe lektorata i akolitata podjeljuje biskup, ali ne uvijek u katedrali, nego unutar neke župne zajednice pojedinog kandidata. Tako

Događanja u Subotičkoj biskupiji

je taj događaj za cijelu zajednicu svojevrsna duhovna obnova i prigoda žarče molitve za duhovna zvanja. Ove godine po dogovoru ordinarija Đakovačke i Subotičke biskupije župna crkva Marije Majke Crkve u Subotici izabrana je za mjesto podjele navedenih službi. Subotički biskup, **dr. Ivan Pénzes** podijelo je službe lektora sedmorici kandidata Đakovačke bogoslovije i službu akolitata kandidatu trajnog đakonata ove župe. U službu lektora biskup je postavio četvoricu bogoslova Đakovačke i Srijemske i trojicu bogoslova Subotičke biskupije.

Obred postavljanja u službe obavio je mons. dr. Ivan Pénzes, subotički biskup. Kandidati Đakovačke i Srijemske biskupije koji su primili službu lektorata su: **Davorin Andić-Pejić** iz Vinkovaca, **Mario Čaćić** iz Golubinaca, **Ivan Rajković** iz Petrovaradina i **Tomislav Savić** iz Vođinaca. Iz Subotičke biskupije službu lektorata primili su **Vjekoslav Šarčević** iz Subotice, **Marijan Ostrogonac** iz Žednika i **Dragan Muharem** iz Vajske. Bili su prisutni i odgojitelji Bogoslovnog sjemeništa iz Đakova, rektor: **mons. Josip Bernatović**, vicerektor **vlč. Ivan Ćurić**, duhovnik **vlč. Bože Radoš** te prefekt **vlč. Ivan Andrić**. Bili su prisutni i župnici trojice kandidata Subotičke biskupije.

Na početku mise župnik domaćin **dr. Andrija Kopilović** pozdravio je biskupa, goste i kandidate. Na svečanoj svetoj misi pjevalo je zbor "Collegium Musicum Catholicum". Obrede je tumačio Duhovnik, a kandidate je predstavio rektor mons. Josip Bernatović. On je na kraju mise zahvalio biskupu i svojim zajednicima na gostoprivrstvu. Prije svečanog blagoslova, vrlo srdačno biskup Pénzes se podsjetio svojih bogoslovske dana i toplim riječima bodrio mlade kandidate na ustrajnost i vjernost. Bogoslovi su zahvalili biskupu i cijeloj zajednici pjesmom koja je u mnogim očima izmamila suze ganača. Atmosfera je bila tako svečana da su se ljudi "teško razilazili". Bogoslovi su s poglavarama za vrijeme svog boravka u Subotici posjetili župu Žednik i još neke znamenitosti grada. Na svetoj misi je bila i provincialna glavarica sestara Kćeri Milosrđa III. Reda Svetog Franje, s. **Emila Barbarić**, te se ovaj dan i slavlje pretvorilo u žarku molitvu za duhovna zvanja, kako svećenička tako i redovnička.

U pripremi za primanje službi s kandidatima se susreo **mons. dr. Đuro Hranić**, pomoćni biskup i generalni vikar Đakovačke i Srijemske biskupije i razgovarao o njihovoj želji da prime službu lektora. On ih je pozvao na još intenzivniji rad na duhovnoj i intelektualnoj izgradnji u pripremi za sveti red đakonata, odnosno prezbiterata. /Zv/

LIJEPO JE IMATI BOGOSLOVA U OBITELJI

Žednik je u subotu, 26. studenog imao veliku čast. Četvorica poglavara đakovačke bogoslovije sa svojih sedam studenata stigli su u smiraj dana u ovo mirno bačko selo. Domaćin im je bila župa sv. Marka sa župnikom **vlč. Željkom Šipekom**. Posjet ove ugledne ekipe bio je u sklopu događaja primanja tzv. "nižih redova" narednoga dana u župi Marije Majke Crkve.

No, ono radi čega vam pišem nije njihov boravak u župi. Naime, poglavari običavaju posjetiti u takvim prigodama neku od obitelji iz kojih dolaze njihovi studenti. Naša obitelj imala je čest nakratko ih također ugostiti u svom domu. Sve što su nam imali reći te večeri rekli su pjesmom. Počelo je čestitkom za imendan a završilo poznatom pjesmom "Za svaku dobru

riječ". Za promatrače sa strane bilo bi to čudno druženje. Što su oni ljepše pjevali, to smo mi jače plakali. Plakali?! Od sreće i zahvale dragom Bogu. Bila mi je ovo najljepša proslava imendana a cijeloj obitelji duhovno osvježenje. Neka ih Bog sve čuva na teškom putu kojim kroče prema svećeništvu.

Obitelj Ostrogonac

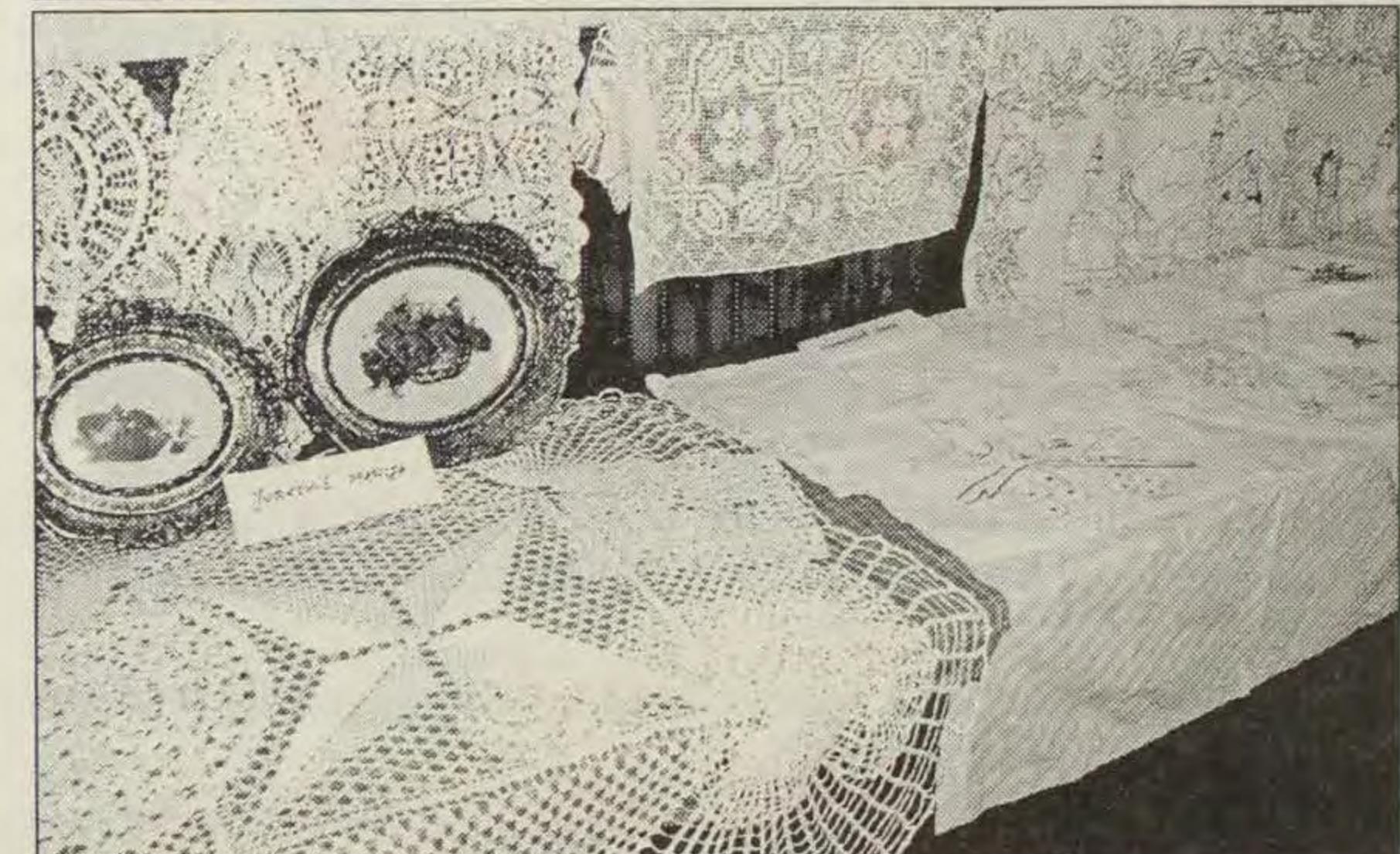
VRIDNE ŽENE MALE BOSNE

Fale je vridna nakana priduzimljivi žena Male Bosne kojima je palo na pamet da dio slobodnog vrimena izhasniraju kako su to kadgod radile njeve majke, mame i ponika od nji ko dite.

Kad su žene kadgod zimi, a najviše u adventu i po kladama, obavile poslove reduše i stanaice, posli večere su se komšijale. Skupile su se kod jedne od nji na zajednički divan. A da to vreme baš ne pročerdaje nakanile su se da nuz divan rade ručni rad, da ne driše buđelar bar za ono šta mogu same uradit.

Pridvodnice ovog lipog i od hasne adeta **Kata Romoda**, **Macu Bošnjak** i **Mira Sarić**, časkom su skupile dvadesetak

žena koje su privatile njevu nakanu. Počele su se 6. studenog sastajati svakog četvrtka u jednoj od soba Doma kulture. Sad ji već ima dvadesetak, a nadaju

se da će njim se pridružiti i druge žene, divoke i cure. Već su se udivile da će se i zvanično registrirati u udruženje od 1. siječnja 2006. godine.

Svaka od žena radi ručni rad po volji: šlinguju, vezu, imaju slamarke i ljuskarke, a pridužile su njim se i žene vične pravljenju tica (figurice) za kićenje božićnjaka.

Za to kratko vreme već su imale i priredbe. Tako su napravili proslavu spomen dana sv. Kate (25. XI.) na koju se skupilo oko 50 duša, a 4. prosinca su napravile javnu izložbu radova koje su napravile za to kratko vreme.

Ko god je video tu izložbu mora se složit da ovim ženama najviše priliči ime kojeg su izabrale: "Vridne ruke žena Male Bosne". Mogu se na nji ugledati i druge žene, da nediljno makar jedno veče provedu zajedno, umesto da vreme potroše, da ne kažem pročerdaje, na štograd brez hasne.

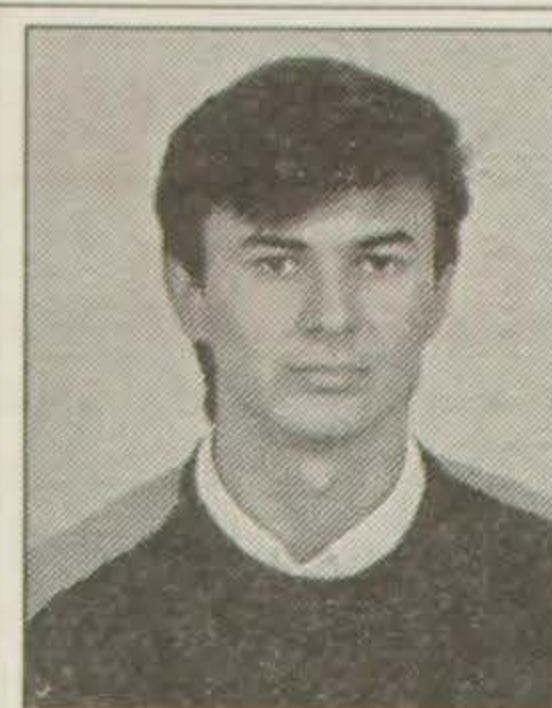
Alojzije Stantić

TOMISLAV PEJČIĆ

(1967.-2005.)

Tomislav Pejčić rodio se 3. rujna 1967. godine u Vajskoj od oca + Đure i majke Agate. Crkvi su i našem narodu darovali tri sina: TOMISLAVA, ZVONKA i IVANA. Ivan je danas jedinac u majke. Ovdje započinje prava tragedija obitelji Pejčić. Naime, ratne 1992. godine Tomislav napušta roditeljski dom i odlazi na "sigurnije". Te kobne 1992. godine sin Zvonko je na odsluženju vojnog roka u Sloveniji. Kući se vraća živ i zdrav, ali prestrašen. On sa svojim bratom Ivanom napušta roditelje i odlazi u neizvjesnost. Pored tri sina roditelji tako ostaju sami i zabrinuti ni ne sluteći ono najgore. Najstariji sin Tomislav teško podnosi tuđinu. Nakon nepune dvije godine vraća se kući, ali to više nije onaj Tomislav kakvog smo poznavali. Nije to više nasmijan i ambiciozan Tomislav. Daleko od rodne grude Tomislav je obolio. Teška bolest odvela ga je u smrt. Što ga je to morilo? Što je to njegovo srce tako ranilo, dušu mu tako uništalo da više nije vido smisao za daljnje korake niti je smogao snage za novi dan, za novi susret s onima s kojima je živio i radio. Zašto je očaj i beznađe ovladalo njime i gurnulo ga u ponor i samouništenje?

Misteriozna su to pitanja koja u Vajskoj danas svatko postavlja. Svi smo dobro poznavali Tomislava. Nosio je teški jaram na svojim plećima. Bila je to njegova neizlječiva bolest. S bolešću se borio do zadnjega dana. Na svome križnom putu nije želio biti sam. Raspetoga je često prizivao, tražio i molio snagu da ne posrne. Na svom životnom putu Tomislav je često pada, ali se i hrabro dizao

CILINKA ORČIĆ

(1929.-2005.)

U Tavankutu je 20. studenog 2005. godine preminula Cilika Orčić r. Kozma. Pokojnica potječe iz brojne i uzorne kršćanske obitelji sa Čikerije. Rođena je 1. siječnja 1929. godine. Crkveni brak je sklopila s Antunom Orčićem u Tavankutu 27. studenog 1948. godine. Njih dvoje nisu imali djece. U braku su živjeli sve do pokojničine smrti. Pokojna Cilika je pokopana u groblju u Donjem Tavankutu 21. studenog, a sprovodne obrede vodio je župnik Franjo Ivanković.

Pokojna Cilika bila je uzorna vjernica. Svakodnevno je dolazila na svete mise i redovito pristupala sakramantu svete isповijedi. Bila je izuzetno strpljiva i smirena osoba, što je pokazala i u svojoj teškoj bolesti. Do posljednjih dana svoga života primala je u svojoj bolesničkoj postelji nedjeljom svetu Pričest. Dan prije smrti, bila je svjesna da je njezin prijelaz u bolji život blizu, molila je rodbinu da joj se na ukopu pjeva "Kraljice neba, raduj se", jer ona čvrsto vjeruje u Boga i njegova obećanja onima koji ga ljube.

PAVLE HUCKI

(1938.-2005.)

U 67. godini života, 20. studenog, u svom domu preminuo je Pavle Hucki. Ostavio je za sobom u tuzi suprugu Mirjanu, sina Radomira i kćerku Vesnu s obiteljima. Nije bio bolestan i do posljednjeg dana života radio je i pomagao ljudima. Umro je bez riječi i bola. Samo je zaspao. Želja mu je uvijek bila da se Bog drži rasporeda smrti i da odlazimo k njemu po starosti, i da svojoj djeci nikada ne bude na teretu ako se razboli. Bog mu je uslišao želju. Umro je bez riječi ali je poruka njegove smrti velika: Živite ovozemaljski život pomažući ljudima pa čete i vi zaslužiti ovakvu smrt. Rijetko je odlazio u crkvu ali je svojim odnosom prema bližnjima ŽIVIO Crkvu u svijetu i time zasluzio da ga Gospodin "prepozna".

Dragi je pokojnik sahranjen na titelskom katoličkom groblju 22. 11. a sprovodne obrede vodio je vlč. Franjo Lulić.

Od pokojnika su se, osim obitelji i najbliže rodbine oprostili mnogobrojni prijatelji i poznanici.

Sveta misa na šest nedjelja bit će 30. XII. u 8 sati u crkvi Uznesenja BDM.

po sakramenu sv. Ispovijedi. Hranio se na Gozbi Kralja Jaganja. Svoju ljubav prema USKRSLOM GOSPODINU izražavao je u svojoj molitvi koja je pronađena u njegovu molitveniku:

Kriste, koji si uskrsnuo na slavu Očevu, daj da započнем živjeti novim životom. Kao što si se ti oslobođio poveza te izišao iz groba živ i slavan, daj da se i ja oslobođim svojih strasti i loših navika, te da mogu živjeti životom savršene milosti. Isuse slavni Pobjedniče, daj da sudjelujem u tvojoj muci da tako imam udjela i u tvojem uskrsnuću. Daj da s Tobom uskrsnem na život, ne kao Lazar ili drugi koji su morali opet umrijeti, nego onako kako si ti uskrsnuo. Daj da provodim novi život i da nikada više grijeh ne bude moja smrt.

Tomislav je stao pred svoga i našega Boga, Gospodara i Suca života. U svoju obranu Tomislav će moći reći: "Ti, Bože moj, koji pravedno sudiš, koji ispituješ srce i bubrege... Tebi povjerih parnicu svoju!" (Jer 11,20).

Tomislava ćemo pamtitи kao tihog, mirnog i poštenog mladića koji nikom zla ne učini, osim sebi samome. Uz stalno "zašto" ne zaboravimo ga u molitvama, preporučujući ga milosrđu i dobroti Božjoj.

Tim se riječima Vajska 2. prosinca na Katoličkom groblju oprostila od dragog nam Tomislava. Majku Agatu, brata Ivana i našu župnu zajednicu čeka još jedan tužni sprovod. Ispraćaj voljneg Zvonka, koji je prije šest godina nestao, a danas su pronađeni njegovi zemni ostaci.

Rastajući se od naših dragih Tomislava i Zvonka Pejčića molimo Boga da im dade ono u čemu su bili prikraćeni ovdje na zemlji. Neka im dade "puninu života", jer On sam reče: "Došao sam da život imaju, u izobilju da ga imaju" (Iv 10,10).

Župnik Josip

MATILKA VUKMANOV

(1932.-2005.)

Nakon duge i teške bolesti, u 74. godini života preminula je 22. 11. 2005. godine uzorna vjernica Matilka Vukmanov. Dok je bila zdrava svaki dan je dolazila na sv. mise. Posljednjih pet godina zbog bolesti bila je vezana za kuću i krevet. Redovito se isповijedala i pričešćivala za Prvi petak a više puta je u svojoj bolesti primila i okrepnu sakramenta Bolesničkog pomazanja. Uvijek se radovala duhovnoj okrepi i župnikovom posjetu.

Strpljivo i s ljubavlju su je dvorili njezini najbliži a napose brat Geza i sestra Ruža. No, oni kažu - svi smo mi nju dvorili. Nije bilo jutri ni večeri a da sva braća i sestra nisu nazvali i pitali kako je Matilka. Ovo namjerno ističem jer je poznato kako su mnogi najrođeniji u našim obiteljima posvađani tako da međusobno ni ne komuniciraju te stoga ova brojna obitelj može poslužiti drugima za uzor prave bratske i sestrinske ljubavi.

Matilka je pokopana u subotičkom "Kerskom groblju" 23. studenog.

S ljubavlju se sjećaju i mole za nju puni nade u vječni život i ponovni susret s njom u vječnosti, njezini najmiliji:

Braća Ivan, Geza, Lajča i Josip s obiteljima te sestra Ruža s obitelji.

Sv. misa zadušnica na šest tjedana bit će u crkvi sv. Roka u Subotici, 6. 01. 2006. u 9 sati.

/A. A./

IV. DANI BALINTA VUJKOVA
dani hrvatske knjige i riječi

OTVORENJE SPOMEN-KUĆE PROF. BELE GABRIĆA i HRVATSKE ČITAONICE

Četvrti po redu Dani Balinta Vujkova počeli su u petak, 25. XI. u 14 sati polaganjem vijenca na bistu Balinta Vujkova i svečanom priredbom u Osnovnoj školi "Ivan Milutinović" u Subotici. Učenici ove škole, koji pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku, pripremili su dirljiv program za sve goste.

Sadržajno dosad najbogatiji program održan je u petak, 25. studenog u 18,30 sati u Velikoj vijećnici Gradske kuće gdje je u okviru programa MULTIMEDIJALNE VEČERI prikazan film posvećen počasnom građaninu Subotice i dobitniku Papinskog odlikovanja prof. Beli Gabriću. U programu je predstavljeno književno stvaralaštvo Hrvata u Vojvodini iz pera **Tomislava Žigmanova**. Mozaik književnosti vojvođanskih Hrvata predstavili su gosti iz Srijema, Podunavlja, Sombora, Bačkog Monoštora i Subotice. U glazbenom su dijelu nastupili Subotički tamburaški orkestar i Ženska pjevačka skupina iz Bačkog Monoštora.

Stručno-znanstveni skup održan je u subotu, 26. XI. 2005. s početkom u 9 sati u Plavoj vijećnici Gradske kuće na kojem su eminentni stručnjaci iz R. Hrvatske, Mađarske, Austrije i iz naše zemlje govorili o sljedećim temama: Književnost Hrvata u Bačkoj i Srijemu; Sakupljački

rad Balinta Vujkova; Etnografska istraživanja hrvatskih manjinskih zajednica na panonskom prostoru. Na stručno-znanstvenom skupu sudjelovali su: znanstvenici i književnici, pedagozi iz Hrvatske: dr. Sanja Vučić i Naco Zelić, Austrije: Robert Hajszan, urednik časopisa Panonski ljetopis s tajnicom, Mađarske: Đuro Frančović (Pečuh) i Vojvodine: Srijem - Ilija Žarković; Podunavlje - Josip Dumendžić; Sombor - Marija Šeremešić; Subotica - dr. Slaven Bačić i Zlatko Romić. Moderator skupa bila je prof. Katarina Čeliković.

U ime Matice hrvatske ovom dvo-dnevnom programu prisustvovao je potpredsjednik Stjepan Sučić a u ime Poglavarstva grada Osijeka, odjela za kulturu nazočile su Mirjana Smoje i Jasmina Novak Kovač. S poglavarstvom grada Osijeka i Maticom hrvatskom vođeni su vrlo konstruktivni razgovori o nastavku plodne suradnje.

IV. DANI BALINTA VUJKOVA završili su u 15 sati OTVORENJEM Spomen-kuće prof. Bele Gabrića u kojoj će biti HRVATSKA ČITAONICA, Hrvatsko društvo za pomoć učenicima "BELA GABRIĆ" i dio Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "IVAN ANTUNOVIĆ". Kuću je blagoslovio župnik Andrija Anić a otvorio je grado-

načelnik Subotice Géza Kucsér.

Nakon smrti prof. Bele Gabrića pravni nasljednik kuće postaje crkvena općina sv. Roka. Po pokojnikovo želji, kuću će koristiti Institut "Ivan Antunović" za potrebe sastanaka, a u njoj će biti i manja knjižnica. Radovima oko adaptacije kuće, prikupljanja sredstava i stručnog unutarnjeg uređenja ravnala je prof. Katarina Čeliković. Otvorenje ove kuće od najvećeg je značenja za hrvatsku zajednicu u Subotici budući da sličnog prostora nema. Ovo će biti mjesto okupljanja svih intelektualaca, mjesto razgovora ali i izgradnje mladih ljudi. Ovaj je dom lijepo i tehnički opremljen zahvaljujući daru Hrvatske matice iseljenika i ravnatelja Nikole Jelinčića. HMI je Hrvatskoj čitaonici darovala TV, DVD i glazbeni stup. Ovdje će se mlađi odgajati u hrvatskom duhu, a već svoje posjete najavljaju djeca iz osnovnih škola.

K. Čeliković

ČETVRTA POKRAJINSKA SMOTRA RECITATORA NA HRVATSKOM JEZIKU

U čitaonici Gradske knjižnice u Subotici 19. studenog 2005. godine održana je četvrta Pokrajinska smotra recitatora na hrvatskom jeziku koja ima za cilj njegovanje bunjevačke i šokačke ikavice te standardnog hrvatskog jezika.

Na smotri je sudjelovalo osamdesetak recitatora osnovnih i srednjih škola iz Srijema, Podunavlja, Sombora s okolicom i Subotice s okolnim mjestima.

Svim recitatorima su darovane knjige zahvaljujući Poglavarstvu grada Osijeka i Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici u Osijeku. Najbolji recitatori primili su specijalne pohvalnice koje je ove godine dizajnirala likovna umjetnica iz Varaždina **Smiljana Čoh**. Za njih će Hrvatska čitaonica, kako je to i dosad činila, za vrijeme zimskog raspusta organizirati izlet u Osijek zahvaljujući osječkom Poglavarstvu i Skupštini općine Subotica koja je omogućila autobusni prijevoz.

Iako za ovogodišnju smotru organizator nije dobio sredstva, uz veliku ljubav i entuzijazam svih ona je uspješno organizirana. Posebno su za to zasluzni: Poglavarstvo grada Osijeka i osječka Gradska i sveučilišna knjižnica, Generalni konzulat R. Hrvatske u Subotici i Općina Subotica.

Katarina Čeliković

Nikolinje u Mužlji

U nedjelju, 4. prosinca proslavili smo Nikolinje u Mužlji i susjednim mjestima u Ečki, Belom Blatu i Lukinom selu. Taj divni blagdan kršćanske ljubavi i pažnje proslavljen je za vrijeme svete mise. U Mužlji je iznimno radi toga bila još jedna sveta misa u 14 sati. Crkva je bila puna djece, roditelja i djedova i baka. Na svetim misama su predvoditelji govorili o svetom Nikoli i o njegovu značenju za današnje vrijeme, naročito za djecu. A na kraju sv. mise stizao bi "sveti Nikola".

U Ečki su djeca lijepo zajednički recitirali tom zgodom, a u Mužlji su pojedinačno recitirali ili pjevali kratke pjesmice u čast svetom Nikoli. Nakon toga su u svim mjestima primila prigodne paketiće i radošno otišla kući. Pouka je svetog Nikole i danas suvremena: Kao što je sveti Nikola bio dobrovstor u svom vremenu i danas obdaruje djecu, tako neka i djeca budu dobrovori i rado dijele drugima.

IRIG NAKON SLAVLJA

Vrijeme nakon jubilejskog slavlja i proštenja na blagdan Svetih Svetih u Irigu, obilježeno je sahranama. Dok smo bili na groblju u Šatrincima, ispustio je svoju dušu Arif Mrkonjić (55), musliman, na blagdan Božjeg naroda, koji je na putu, kojim nas Bog-Alah vodi između zemlje i neba, stvarnosti i vizije. Ovim riječima oprostio se župnik od pokojnika, koji je u mjestu proživio više od 30 godina a po želji supruge, katolkinje, i njegove djece, sahranjen je na katolički način.

Posjetom svom mjestu i grobovima svojih milih našle su se s nama naše bivše Irižanke, Jasna i Marijana, majka i kćerka, koje su prikazale svetu misu za svoga supruga i oca, Ištvana Vizmoga.

U Vrdniku se na prvu nedjelju ovoga mjeseca okupio lijepi broj pravoslavnih vjernika, jer je misu dala služiti pravoslavna supruga za svoga muža Antu Krišto.

Duhovna obnova za sve srijemske svećenike održana je u Petrovaradinu, a vodio ju je prof. Ivica Catić u Đakovu.

Župnik Blaž je s o. Atanasijem iz Novog Hopova sudjelovao u subotu 12. studenog na godišnjici smrti na grobu Anke Rabatić uz brojnu familiju i prijatelje obje vjeroispovijesti. Istoga je dana u crkvi služena sveta misa za pok. Jošku Urbana. Na 33. nedjelju kroz godinu izabrani su i potvrđeni novi članovi ZEV-a: Nikola Rušpaj, Josip Mikulinac, Janika Birinji, Andrija Daraž i Branko Đeveljkaj kao pridruženi član.

U Šatrincima je služena misa za + Antala i Vendela Segedi (oca i sina), a u Dobrodolu za + Josipa i Viktoriju Rončević.

Vrijedno je spomenuti da je župnik bio na izložbi slika slikarice "Kizi" - Jovanke Dragičević u Novom Sadu, koja je izradila portret župnika kao začasnog kanonika. Također je bio na promociji novog CD-a HKUD-a "Matije Gubec" iz Rume.

Sv. misa za pokojnog Josipa Horvata služena je 26. studenog gdje se okupio lijepi broj ljudi (prisutno je bilo medicinsko, nastavničko, komunalno i policijsko osoblje) te ostali vjernici u dviju vjeroispovijesti. A u nedjelju je misa služena u tri župe, u Irigu, Šatrincima i Dobrodolu za + Antala Segedi, koju je pratila lokalna Sremska televizija. Na prvi adventski ponедjeljak župnik je sudjelovao na duhovnoj obnovi za cijeli prezbiterij u Đakovu, koju je vodio mostarski biskup mons. Ratko Perić. Mjesec je završen blagdanom sv. Andrije, te imandanom našeg novog odbornika, vrijednog i marljivog Andrije Daraža.

ff.

Završetak Euharistijske godine u Mužlji

Svećanim euharistijskim slavljem, 29. listopada je u Mužlji zaključena Godina Euharistije za Zrenjaninsku biskupiju. Poznato je da je don Bosko bio veliki štovatelj Presvete Euharistije. U jednom svom viđenju Bog mu je za sigurnu budućnost Crkve pokazao dva stupa: Mariju i Euharistiju. Po tome se odlikuju i don Boskovi sinovi salezijanci. Zoltán Varga pozvao je mužljansku omladinu na taj susret pod geslom "Susret s Isusom". Cilj ovog slavlja nije bila masovnost, nego da oni, koji dođu, zaista dožive osobni susret s Isusom. Došli su oni koji shvaćaju da je za kršćanski život jako važan susret s Isusom Kristom u svetoj misi i pričesti te u euharistijskom klanjanju i u sakramantu isповijedi. Tajanstvenu atmosferu je stvorilo mnoštvo raznobojnih svjeća koje su simbolizirale našu osobnu različitost ali i jedinstvo. Svaka svjeća naime odsijeva istu svjetlost. Tako i nas koji smo po mnogo čemu različiti, povezuje i ujedinjuje Euharistija u kojoj je prisutan Krist - Svjetlo svijeta. To svjetlo njegove ljubavi i istine moramo i mi odsijevati u današnjem svijetu. Da to zajedništvo s Isusom i međusobno još više naglasimo.

Pričestili su se svi sudionici česticama velike hostije, kojoj je promjer bio oko dvadeset centimetara.

Prigodnu propovijed održao je o. Pál Szemerédi iz Zrenjanina. On se u propovijedi osvrnuo na događanja vezana uz Godinu Euharistije te naglasio da završetak te godine mora zapravo označiti jedan novi početak, jer mi moramo neprestano ali još kvalitetnije živjeti od Euharistije. A u tom će nam najviše pomoći upravo euharistijski Isus.

Janez Jelen

In memoriam

ERZSÉBET ERŐS (1929.-2005.)

U petak, 2. prosinca, Gospodin je, iznenada, pozvao k sebi majku našeg župnika. Ona je toga dana u 22,55 minuta u 76. godini svoga života predala dušu svome Spasitelju. Smrt ju je zatekla u njezinoj obiteljskoj kući, koju je otišla uređiti za predstojeće blagdane.

Rođena je u Skorenovcu kao Erzsébet Ambrus, 4. 12. 1929. godine od oca Antala i Majke Ane Erős. Bila je drugo od petero djece svojih roditelja. Odgajana je u pravoj katoličkoj obitelji. U brak je stupila 1951. godine s Janosom Erősom i u braku punom vjere, nade i ljubavi rodila šestero djece, od kojih je sin Mihály, postao svećenik.

Skupa sa suprugom deset godina provela je u Novoj Crnji, vrijedno radeći i pomažući sinu u tamošnjem župnom domu. Kada joj je sin imenovan župnikom u Pančevu, ona i suprug došli su s njim u našu župu. Preuzela je veliki posao na svoja pleća. Naime, sadašnji župni stan bio je nekada franjevački samostan. Održavanje tako velikog objekta bio je itekako naporan posao. Pored kuhanja preuzela je i kompletну brigu oko pranja i pegljanja crkvenog rublja.

Bila je članica mađarskog kruničarskog društva. Krasio ju je lijep glas te je bila i član mađarskog župnog zabora, ali kad je bilo potrebno, uz nečije vodstvo lijepo je pjevala i na hrvatskom jeziku. Kad smo molili bilo koju devetnicu sudjelovala je skupa sa suprugom i molila kako na mađarskom tako i na hrvatskom jeziku. Svakodnevno je sudjelovala u svetoj misi i pričešćivala se.

Misu zadušnicu i sprovodne obrede predvodio je mons. László Huzsvár, zrenjaninski biskup koji je u izuzetno emotivnoj propovijedi naglasio: "Posebnu zahvalnost dugujemo joj mi svećenici jer nam je rodila brata svećenika, hrabrla ga i podržavala u njegovoj odluci da se odazove Božjem pozivu." Uz oca biskupa nazočni su bili svećenici iz naše Banatske biskupije, ali i dva svećenika iz Beogradske nadbiskupije. Bile su tu i časne sestre iz Zrenjanina i Zemuna. Župna crkva u Kovinu bila je ispunjena mnoštvom vjernika koji su autobusima i osobnim vozilima došli na oproštaj od majke Erzsébet. Pokopana je na kovinskom groblju. Redovito je čitala "Zvonik", posebno se radujući kada je bilo objavljeno nešto iz Pančeva.

Pomireni smo s Božjom voljom, ali nam na župi jako nedostaje. Za nju mole i tuguju njezin suprug János i njezinih šesteru djece: József, Brigitta, Mihály, Agnes, Erzsébet i János s obiteljima kao i njezina braća s obiteljima. Počivala u miru Božjem.

Nenad Ješić

rađaju iz nepovjerenja. Čovjek se ne pouzdaje u Boga. On gaji sumnju da mu Bog, u konačnici, oduzima nešto od života, da je Bog suparnik koji ograničava našu slobodu te da ćemo biti u potpunosti ljudska bića samo kada Njega stavimo na stranu. Čovjek živi u sumnji da Božja ljubav stvara ovisnost i da je se on nužno mora oslobođiti kako bi u potpunosti bio ono što jest (...) Umjesto oko ljubavi, radije se zalaže oko moći kojom želi samostalno uzeti u ruke vlastiti život. Ali, taj život protiv ljubavi, odnosno protiv Boga - primjetio je Sveti Otac - znači raditi za smrt. Tu kap otrova nazivamo Istočnim grijehom.

Upravo na svetkovinu Bezgrješnoga začeća u nama se pojavljuje sumnja da je osoba koja ne grieši u stvari dosadna; da u njezinome životu nešto nedostaje; da je sloboda za reći "ne" i spuštanje u tminu grijeha i samovoljnoga djelovanja dio istinskoga čovještva (...) Jednom riječju, mi mislimo da je zlo u stvari dobro, i da nam ono barem malo treba kako bismo okusili puninu postojanja - kazao je Sveti Otac, a potom objasnio kako život koji se živi između moći i znanja bez Boga ne čini ljudsku veličinu. Na dan Bezgrješnoga začeća trebamo prije svega naučiti: čovjek koji se potpuno predaje u Božje ruke, ne postaje Božja lutka, dosadna osoba koja pristaje na sve; on ne gubi svoju slobodu. Samo čovjek koji se potpuno prepušta Bogu, pronalazi istinsku slobodu.

Na koncu homilije Papa je uputio poticaj, koji je ujedno bio i molba čovjeku da se prepusti, kao što je to učinila Marija u Nazaretu, i odluči za dobro. Imaj hrabrosti odvažiti se pred Bogom! Pokušaj! Nemoj Ga se bojati! Imaj hrabrosti pokušati s vjerom i dobrotom. Budi hrabar riskirati čistoga srca! Prepusti se Bogu pa ćeš vidjeti da upravo tako tvoj život postaje velik i osvijetljen, ne dosadan, nego pun beskrajnih iznenađenja, jer beskrajna Božja dobrota nikada ne nestaje - istaknuo je Sveti Otac.

Nakon svete mise, Papa se tijekom podnevnoga nagovora kratko osvrnuo na misli iz homilije, te Drugi vatikanski sabor nazvao najvećim crkvenim događajem XX. stoljeća, i ponovno pozvao vjernike da se prepuste Bezgrješnoj, usmjerujući se odlučno prema istinskomu dobru, koje je izvor radosti. Nakon molitve Anđeoskoga pozdravljenja, Sveti je Otac izrazio radost što može blagosloviti olimpijski plamen za Zimske olimpijske igre koje će se sljedeće godine održati u Torinu. Pritom je poželio da taj plamen podsjeća sve na vrednote mira i bratstva koje se nalaze u temelju Olimpijskih igara.

MEĐUNARODNI KONGRES CRKVENIH GLAZBENIKA U RIMU

U prošlom mjesecu održan je međunarodni kongres crkvenih glazbenika u Rimu. Kongres je upriličen u povodu 40. godišnjice završetka II. vatikanskog sabora. Ove studijske dane priredio je Papinski institut za crkvenu glazbu (Pontificio Instituto di Musica Sacra) i Vatikanska kongregacija za odgoj.

Na kongresu su sudjelovali ugledni crkveni glazbenici, izaslanici biskupskih konferencijskih i uzvanicih gosti. Glavna tema susreta i rasprave bila je "Primjena glazbe u sv. Obredima prema

Uređuje: Franjo Ivanković

Crkva u Hrvata / Crkva u svijetu

40 GODINA OD ZAVRŠETKA II. VATIKANSKOG KONCILA

Crkva je zahvalna Bogu za dar Drugoga vatikanskog sabora, toga najvećeg crkvenog događaja XX. stoljeća - kazao je **papa Benedikt XVI.** tijekom podnevnoga nagovora, a nakon svečane svete mise u Bazilici svetoga Petra, u prigodi svetkovine Bezgrješnoga začeća i 40. obljetnice svršetka Sabora.

U Marijino je ime **Ivan XXIII.** otvorio skup, 11. listopada 1962., i u ime Bezgrješne Djevice ga je, 8. prosinca 1965. godine, **Pavao VI. zaključio.** Marija i Drugi vatikanski sabor, odnosno "marijanski vidik" koji prožima onaj Petrov, odnosno onaj koji se odnosi na Papu, hijerarhiju i crkveno tijelo, te saborski oci koji nakon dvije tisuće godina prikazuju Dvoranu Posljednje večere na Duhove, kada je Marija, zajedno s apostolima, primila Duha Svetoga. To je bilo na srcu Pavlu VI. kada je u Bazilici svetoga Petra, pred saborskim ocima, Mariju proglašio Majkom Crkve.

U istoj se toj bazilici papa Benedikt XVI., pred oko 5000 vjernika, prisjetio toga povijesnog dana. Marija, Majka Krista, koji je glava Crkve, stoga je ona i Majka Crkve i čovječanstva - kazao je Sveti Otac. Sabor nam je želio reći kako je Marija toliko uronjena u veliko otajstvo Crkve, da su Ona i Crkva nerazdvojive kao što je Ona nerazdjeljiva od Krista. Marija se odražava u Crkvi, Ona joj prethodi u svojoj osobi, i u svim nemirima koji pogledaju umornu i patničku Crkvu, ona je uvijek zvijezda spasenja - istaknuo je Papa, te napomenuo kako od Marije trebamo naučiti biti "crkvene duše", kako bismo se i mi, prema riječima svetoga Pavla, mogli pojavit pred Gospodinom "neokaljani", onako kako nas je On želio od početka. Međutim, čovjeku je često teško biti "crkvena duša" - primjetio je Sveti Otac. On u sebi ne nosi poslušnost Božjoj Riječi, koja je bila vlastita Djevici, ni vjeru One koja je bila "veliki vjernik", a ni osjećaj za prepuštanje poput ponizne Majke, koja staje u stranu kada to zahtijeva poslanje njezinoga Sina, i stoji pod Križem kada apostoli, naprotiv, uteknu - napomenuo je Papa te objasnio kako se te teškoće

Crkva u svijetu

uputstvu II. vatikanskog sabora". Predavanja su održana u novoj zgradi Papinskog instituta, a predavači su bili najznačajniji europski stručnjaci za crkvenu glazbu. Predavanja su podržana nastupima raznih Schola cantorum, a u večernjim satima koncertima po rimskim crkvama. Sva izvedena djela služila su kao uzor za liturgiju, odnosno za razne glazbene priredbe po crkvama, koja su u skladu i u duhu današnje crkve.

Kongres je završen u glasovitoj crkvi Pantheon. Misno slavlje je predvodio prefekt kongregacije za odgoj, kardinal **Zenon Grochowski**. Inače, on je održao i uvodno predavanje i predsjedao ovim kongresom.

Na završnoj misi pjevale su razne škole, te mješoviti zbor Papinskog instituta. Na ovom kongresu sudjelovao je kao izaslanik Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda, mons. **Josip Mioč**.

MEĐURELIGIJSKA KONFERENCIJA ZA JUGOISTOČNU EUROPU

UNAPREĐENJE MIRA I STABILNOSTI KROZ REGIONALNU SURADNJU

Kancelarija WCRP-a učinila je velike napore u proteklih osam godina u Jugoistočnoj Europi za unapređenje mira i stabilnosti kroz regionalnu suradnju. Ustanovljena su međureligijska vijeća u BiH, Kosovu i Albaniji. Uloženi su napor u unapređenju multireligijske suradnje u SiCG i Makedoniji. Trenutno religije za mir grade međureligijska vijeća u više od šezdeset zemalja svijeta. Intenzivno se radi na međureligijskom dijalogu kao načinu za nadilaženje sukoba u regiji.

Sastanak vjerskih lidera i žena predstavnica WCRP-a iz navedenih regija održan je ovoga puta u Tirani od 16. do 19. studenog 2005. Bio je to drugi samit ove vrste. Albanija je izabrana za domaćina kao zemlja izazova. Cilj ovoga susreta je bio da damo podršku jedni drugima u rješavanju sukoba uz uvažavanje posebne uloge žena vjernica u tom značajnom djelu civiliziranog društva. U tom smislu su istaknute kao temeljne aktivnosti: razvoj jezika, infrastrukture, zauzimanje za pravdu, afirmacija vjeroispovijesti i drugo.

Na samitu je sudjelovao veliki broj vjerskih vođa. Najviše predstavnika imale su Pravoslavna i Katolička crkva te islamska i židovska zajednica kao i "Bektaši". Među sudionicima bilo je i političara te nevladinih udruga.

Svi sudionici su nastupili u duhu tolerancije i poštivanja drugih i drugačijih. Zajednički stav vjerskih lidera bio je da njihova pomoć u nadilaženju sukoba može biti duhovnog karaktera: rad na promicanju

pravednog mira. U tom ozračju može se izgrađivati svaka zajednica. Potrebno je uspostaviti mir u sebi, širiti u svom okruženju harmoniju koja će rezultirati ostvarenjem mira u regiji.

Katoličku crkvu iz naših krajeva među ostalima predstavljali su nadbiskup barski **Zef Gashi**, ravnatelj Caritasa Makedonije mons. **Antun Cirimotić**, generalni tajnik BK BiH mons. **Ivo Tomašević**, tajnik Apostolske administrature Kosova dr. **Shan Zefi** i **Kata M. Ostrogonac** (SiCG, Subotica).

Ovaj sastanak su podržale svojim donacijama OSCE, vlada Velike Britanije, Veleposlanstvo Grčke i USAID.

Kata M. Ostrogonac

Tu oko nas

Iskustvo

I KRENULA SAM...

I krenula sam u novi život. S novim mislima, razmišljanjima i novim pogledima na svijet. Shvatila sam da je bit svega Bog i da on ima odgovore na sva moja pitanja i nedoumice kao i rješenje za sve moje probleme.

Ostavila sam za sobom svoj stari život, svoje loše navike i poglede na svijet; krenula sam s Njim i iskusila da je s Njim sve lakše. Naime, mi sami, naš duh, često smo zasjenjeni nebitnim i suvišnim stvarima u životu. Opterećujemo se glupostima koje nam komplikiraju život. Na prvo mjesto stavljamo ovozemaljske užitke, materijalne stvari a to nam, koliko god ih bilo, uvijek nekako izmiče te smo stalno nezadovoljni. Rješenje je u Bogu. U Bogu Ocu i njegovu Sinu Isusu koji je za nas život dao i koji nam je svoga Duha dao da nas nauči živjeti i voljeti. Bog je tako jednostavan, blag, pun ljubavi. Daje nam mir i spasenje. Usprkos naših grijeha i slabosti On nam želi uvijek samo ono najbolje. Nama treba samo snaga sve mu povjeriti. Staviti mu cijelo svoje biće ne plašći se konačnoga ishoda jer On najbolje zna što je za nas dobro.

I ja sam se na svom putu obraćenja morala odreći mnogih stvari koje su mi bile važne i koje su mi puno značile u prijašnjem životu. Morala sam se boriti sa svojim lošim navikama. Boriti se sama sa sobom, a to je najteže. Uvidjela sam konačno da su te stvari imale lažni sjaj i da su mi davale lažnu nadu u bolji život. Svi oni prolazni, ovozemaljski užici na koje sam i ja bila navezana, tako kratko traju. Prolaze brzo a ne ispunjavaju čovjeka istinskom srećom, nego ga uvlače u tamu te se nađe u situaciji da ne vidi kamo i kako dalje. S Bogom mi je puno lakše. Možda je ono što Bog od mene traži i teže na prvi pogled, ali su plodovi puno sladi. Bog je neizmjerna ljubav i istina. Onaj koji obasjava naše putove pravim svjetлом. To svjetlo daje mi snagu i izgorni strah od budućnosti. Otkad pokušavam hoditi u tom svjetlu puno sam mirnija i zadovoljnija. Oslonjena na Božje rame pronalazim utjehu u poteškoćama svakodnevnog života. On mi daje odmora i pokazuje put k istinskoj sreći.

Željela bih sa svima podijeliti ovo iskustvo novoga života u Kristu, koje je doista predivno i htjela bih reći svima koji lutaju, tražeći put k sreći da ne treba komplikirati jer je u biti sve tako jednostavno kao Bog. Potrebno je obratiti se Bogu i prepustiti se njegovu vodstvu. Sve će ostalo biti lako, jer on će vam dati snage da idete naprijed, da idete dalje.

Presretna sam što sam se nedavno krizmala i primila darove Duha Svetoga te ću ovaj Božić slaviti kao prava kršćanka. Uvjerenja sam da će mi ovaj Božić biti drugačiji, najljepši...

Jadranka

22. prosinca

Sveta Francisca Cabrini Ksaverija

(* 15. 07. 1850. + 22. 12. 1917.)

- Seljačka kći • 13. i najmlađe dijete • učiteljica • majka talijanskih iseljenika • zarazila se dvoreći bolesnike •
- djevojka krhka zdravlja • svećenici je odgovarali od samostana • iskusila križ i trpljenje •
- osnovala misionarsku družbu • 20 puta preplovila Atlantik •
- bila je prava majka za talijanske iseljenike u Americi • jašuci prešla Ande •
- njezine sestre posjećivale zatvorenike • svetica koja se kartala •
- svetica koja je satima klečala pred svetohraništem •
- važna pisma držala pred svetohraništem prije nego bi ih poslala •

Djevojka slaba zdravlja a velike radinosti

Franciska se rodila kao najmlađe - trinaesto dijete u talijanskom mjestu Sant' Angelo Lodigiano kod Milana u pobožnoj i dobroj seljačkoj obitelji. Njezin je otac svojoj obitelji često čitao misijske časopise. Zato je mala Francisca još kao malena zavoljela misije i poželjela je i sama postati misionarka. Kad nije mogla naći prikladnu misionarsku družbu, postala je učiteljica. Dok se školovala bila je vrlo aktivna župljanka. Od svoje je mladosti skrbila za djecu u potrebi. Predano dvoreći bolesnike i sama se zarazila boginjama. Kad je ozdravila htjela je poći u samostan. No krhko joj zdravlje to nije dopuštao. Od odlaska u samostan odgovarili su je i svećenici, možda iz sebičnih razloga, puno je značila za pastoral u župama. Godine 1874. preuzela je vodstvo jednoga djevojačkog doma u mjestu Codogno pokraj Milana. Godinama je bezuspješno pokušavala reformirati sirotište u jednoj redovničkoj zajednici. Na koncu je dokinuta i ta zajednica. Opet se našla na bespuću. Slijedilo je vrijeme gorkog iskustva križa. I sama veli: "Tada sam mnogo plakala jer još nisam razumjela veliku vrijednost križa i trpljenja."

Biskup je pozvao da osnuje red

Na poziv svoga biskupa iz grada Lodija, koji je imao veliko povjerenje u Francisku, u mjestu Codogno 1880. godine ona je osnovala Družbu sestara misionarki Presvetoga Srca. S početka je družba bila u velikim nevoljama zbog sirotaštva. Božja pomoć je pratila mladu družbu takvim blagoslovom da su mnoge djevojke dolazile i stupale u samostan. Samostani Družbe sestara

misionarki Presvetoga Srca nicali su jedan za drugim. Samo godinu dana kasnije Sveta Stolica je odobrila pravila novoga reda. Bila je velika štovateljica svetoga Franje Ksaverskoga, pa si je za redovničko ime uzela ime Ksaverija. Francisca je bila otvorena za čitav svijet. Mjesnom biskupu je rekla: "Nemojte misliti da bi se moja družba mogla ograničiti na područje jedne biskupije. Za mene je premalen čitav svijet!" Sveta Francisca je stigla do Milana i Rima. Ni u jednom gradu je nisu baš rado primili. Jedan je rimski kardinal njezine planove da otvoriti samostane i u Kini smatrao plodom mašte. Kardinal ju je ipak preporučio Svetome Ocu Leonu XIII. Ostarjeli papa ju je pohvalio s njezine radinosti. Francisca je radila i do 20 sati dnevno. Bila je slaba zdravlja, često je poboljevala, pa ipak nikada nije prestajala raditi. Govorila je svojim sestrama: Radimo, radimo! Imat ćemo čitavu vječnost da se odmorimo. Kad ju je saslušao, papa Leon XIII. joj je preporučio da ode u Sjedinjene Američke Države, budući da im je družba i onako siromašna, pa bi tamošnji samostani mogli priskrbiti materijalnu pomoć za družbu, koja će tamo naći široko polje rada. U proljeće 1889. godine je otputovala u New York.

Bila im je kao majka

Od 1876. do 1914. godine 14 milijuna siromašnih Talijana je napustilo Italiju, da se nasele mahom u Americi. Tamo su se suočili s brojnim poteškoćama. Sveta Francisca je organizirala karitativnu i religioznu djelatnost među talijanskim iseljenicima. Bila im je kao majka, pa su je i zvali mamma Francisca. Dvadeset puta je preplovila Atlantski Ocean, a samo u Sjedinjenim Američkim Državama u New Yorku, Chicagu, New Orleansu, Los Angelesu i u južnoameričkim zemljama otvorila je 67 što škola, što bolnica, sirotišta i

samostana. Na molbu kardinala Rampolle podizala je po južnoj Americi brojne ustanove. Snagu je crpila iz dnevnog klanjanja. Čitave je sate provodila pred Presvetim Oltarskim Otajstvom. Obilje Božjeg blagoslova je pratilo njezin molitvom prožeti neuroman rad. Kad je 22. prosinca 1917. godine umirala u Chicagu, njezina je družba brojala 2.000 sestara i 70 kuća. Od jednog je ispovjednika, kad je govorila o svojim planovima čula: "Pustite te velike misijske planove! To je nešto za svece!" Papa Pio XII. ju je 7. srpnja 1946., kao prvu državljanu SAD, proglašio svetom i zaštitnicom svih iseljenika. Jednako je tako zaštitnica i useljnika.

U SAD-a se slavi 13. studenog, a u svijetu 22. prosinca.

Vjera čisti razum od sebičnosti

Piše: o. Ante Stantić, OCD

Kršćanin koji se želi riješiti ili barem umanjiti snagu djelovanja "strasti" ili egoizma u svome kršćanskem životu, i tako dati Bogu i bližnjemu prostoru u svojoj duši, mora dozvoliti da njegov razum upravlja svjetlo vjere, nadnaravna krepst, koja je u kršćaninovu dušu ulivena zajedno s krsnom milošću, ali koja treba rasti našom suradnjom.

Vjera, piše SB Gerard Tomo Stantić, "čisti razum od sebičnosti... Živa vjera treba postati ponašanje, Isusa naslađivanje. Milovanje Isusa i duše uživanje". Kako je pak vjera milost, Gerard moli Isusa da mu "Po vjeri miluje um, oči, ruke i jezik u napastima i poteškoćama a to milovanje ima za cilj kako bi naučili A.B.C. vjeru"¹.

Po vjeri kršćanin objektivno upoznaje stanje vlastite duše: "Vjera je ogledalo duše", piše o. Gerard. Uzalud je reći slijepome da je lijep dokle mu ne daš ogledalo po vjeri... Kada u svjetlu vjere promatramo sebe doznajemo da je čovječja slika mračna, jamačno po istočnom grijehu, i osobnim grijesima, a to pomaže da tu sliku duše po vjeri očistimo i po Isusovu primjeru nakitimo. Riječi: "Čistiti i kititi" ovoga navoda ističu da je vjera milost i da ima dinamično značenje i djelovanje. Ima pročistiti dušu, jamačno od "strasti" i unijeti u dušu vrijednosti krepsnoga života.

Gerard preduče jednom slikom, koju izabiremo između brojnih slika kojima se služi, kako bi pokazao kakvim se osjećajima

treba otvoriti vjeri da nas ona čisti i kiti: "Kad bi lijepi bijeli golub imao pamet i razum, pa se naslađivao svojom ljepotom, a zatim kad bi mu netko svezao oči pa ga bacio u blato, zatim mu oči odriješio, srce bi mu puklo kad bi sebe ovako ukaljanog vidio, osobito ako se ne bi mogao očistiti. Takav je nesretan golub naša duša bez vjere i Isusove pomoći. Čovjek je bez vjere biće glupo i nema te gluposti što filozofi, oslanjajući se samo na razum, nisu izrekli. Zato treba moliti za svjetlost vjere pa ćemo imati sreću"², i dodaje: "Pravednik živi iz vjere, očima vjere misli..." a kad se oslanja na vjeru tada: mora biti uvjeren da "vjera pozlaćuje sve, a čovječja mudrost sve prlja jer je u sebi sebična". Dakle, glavna "kršćaninova zaba-va, uvijek sve po vjeri"³.

Kako bi kršćanin surađivao s Bogom i kako bi se milost vjere razvijala i sazrijevala u njegovoju duši, potrebno je osloniti se na objektivne temelje a to je Sveti pismo i učenje provjerene bogoslovne znanosti. "Na svako, naime, trijezno pitanje vjera dijeli odgovor. Komu nije jasno odgovara Sveti pismo. Ako pak zapne, u misli, govoru i poslu, treba se obratiti molitvi, Isusovu primjeru, zaviriti u teologiju. Ako sve to ne pomogne onda neka se zadovolji time što neće učiniti nešto što Isusa vrijeda"⁴.

Vjera koja je zaživjela u duši na dan krštenja kao nadnaravna stvarnost, uz kršćaninovu suradnju, logično ga vodi u sazrijevanje u vjeri u autentično sjedinjenje

s Bogom, i u iskustvo Boga već na zemlji. Gerard potvrđuje ovo svoje mišljenje oslanjajući se pri tome na učenje sv. Ivana od Križa: "Vjera je jedino neposredno i zgodno sredstvo za sjedinjenje s Bogom. Sv. Ivan od Križa, od svakog mudrovanja i svake sklonosti čist, vjeruje da je sve istina što je Bog objavio i po toj se objavi ravna. Kad je pak s Bogom sjedinjen, koliko je za spasenje od potrebe, može biti dionikom posebne objave. Ipak naš SB upozorava kršćanina da "dok ne stigne k sjedinjenju s Bogom, neka se sa živom vjerom pred Božjoj Providnosti, osobito kad je u nevolji. Kad mu stane pamet, neka ponizno pita što uči vjera. Vjera je jača nego sva paklena sila. Isus je naime vazda prisutan koji je za nas život žrtvovao i po tome sve nabavio i nabavit će ako će Duha Svetoga pitati i kako će mu ugađati. Recimo: Duše Sveti, Golube, 'guči' kako bi Tvoje 'gukanje' slijedio bilo pred Propetim tako i pred Euharistijskim Isusom. Neka mi je Tvoje 'gukanje' vazda kao pjesma pa će uvijek biti vedra lica"⁵. Sadržaji ovoga navoda, koji se temelje na učenju sv. Ivana od Križa čine mi se ne samo važnim nego i vrlo aktualnim u ova naša vremena kada postoje brojni molitveni pokreti. Provjera njihove autentičnosti ovisi o objektivnosti temelja na kojima počivaju a to su temelji vjere. Treba uvijek "ponizno pitati što uči vjera i u kušnji se predati Božjoj Providnosti kako nas ne bi svladala paklena sila", držati se Božje riječi i smjernica Crkve!

1. Sjedinjenje s Isusom, sv. VII, str. 003317.
2. Th. pastoralis, sv. IV, str. 002967.
3. Milosrdnost, 004880.
4. Sjedinjenje, 003048.
5. Ib.

**POETSKI
KUTAK**
Uređuje:
Lazar Novaković

VELIKA NOĆ

Čini mi se kao jučer - skupljala sam mahovinu pod borovima u Valici i Vlaki. Odabirala granu bora i s mamom je kitila na badnji dan.
Čini mi se kao jučer; ložili smo badnjak na kominu, pekli ribu i frigali pršure.
Čini mi se kao jučer; veliki badnjak je svijetlio na sredini sela. Bili smo na okupu, sve je iskrilo od pjesme i veselja u jednostavnoj slavi rođenja DJETETA.
Štala nam je bila draža, ovce i koze umiljatije, a noć svjetlija.
Čini mi se kao jučer; ostavila sam za sobom toplinu dragih napjeva i jurnula u nepoznato široko... A onda sam skupljala iverje uspomena, a badnjaci su

ANNA KUMARICH

Rođena je u Sućurju na otoku Hvaru. Diplomirala je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. Modernu književnost je studirala u Australiji. Piše poeziju i prozu na hrvatskom i engleskom jeziku.

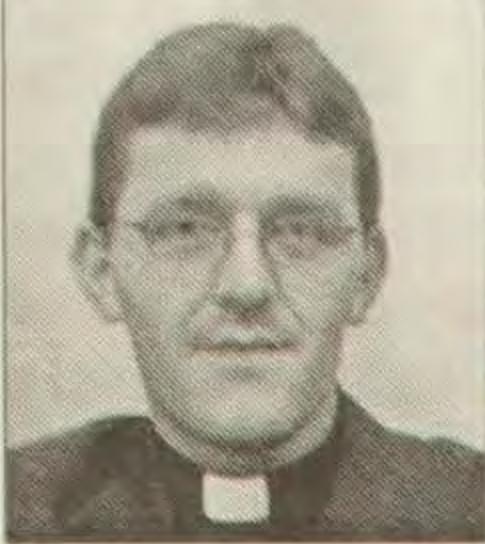
Objavila je tri zbirke stihova: *Olujni vjetrovi*, *The Rainbow* i *Jeka plave ptice*. Za književni rad je nekoliko puta nagrađena.

bili hladni i sami. Grabila sam riječ stranu.
Ovijala je oko srca. Činila je svojom. Al bilo je uzalud.
Čamila sam i robovala. Verigama sputana, obijala se o međe šarenih izloga. Zalud sam stol prostirala i za njega strance posjedala, pružala im ribu i zdjelu s pršurama... Vrijeme je teklo.
Neumoljivo je blijedio vidik velikog badnjaka, a samoća je postajala gušća.
Čini mi se: širina se skupila.
Čujem starih napjeva zov.
A jedini trak svjetla vodi kroz badnju noć.
Kroz Veliku noć. I DIJETE se smiješi, radost nosi.
I čini mi se - bor se prigiba i zvuk trube anđela slavi
VELIKU NOĆ.

Anna Kumarich

Piše: Mirko Štefković

O ODGOJU I REĐENJU KANDIDATA S HOMOSEKSUALNIM SKLONOSTIMA - prikaz dokumenta -

U Vatikanu je 29. studenog ove godine predstavljena "Uputa Kongregacije za katolički odgoj o kriterijima odabira zvanja s obzirom na osobe s homoseksualnim sklonostima imajući u vidu njihov prijem u sjemenište i pripuštanje svetim redovima". Poput tolikih dokumenata čiji su potpisnici pročelnici pojedinih Kongregacija, i u ovom slučaju sam sv. Otac je odobrio i naredio objavljanje ove kratke Upute. Iako se po raznim medijima već odavno znatiželjno nagađalo o službenom izjašnjanju Svete Stolice u vezi gore navedene teme, i to u smislu značajnih novina i velikih promjena, sam dokument se svjesno stavlja u kontinuitet s naukom Drugoga vatikanskog koncila i niza kasnijih dokumenata glede odgoja svećeničkih kandidata, te se ograničava samo na pitanje da li priupustiti svetim redovima kandidate koji pokazuju duboke homoseksualne sklonosti.

Prije svega dokument naglašava neophodne kvalitete svećenika, polazeći od činjenice da svetim ređenjem kandidat po Duhu Svetome na poseban način biva suočljen Kristu, i stoga čitav njegov život treba biti prožet potpunim darivanjem svega sebe Crkvi, te istinskoj pastoralnoj ljubavi i skrbi. Za tako što kandidatu je potrebna afektivna zrelost, kako bi se ispravno mogao odnositi prema ženama i muškarcima, odnosno povjerenoj mu zajednici, i to u smislu pravog duhovnog očinstva.

Imajući to u vidu, dokument na vrlo jednostavan način pristupa temi homoseksualnosti, tj. upućuje na razlikovanje između čina i težnji ili sklonosti (usp. KKC 2357-2359). Takve čine Sveti pismo osuđuje kao teške grijeha (usp. Lev 18,22; 20,13; Post 19,5-9), a crkvena predaja ih oduvijek drži za u sebi nemoralne i protivne naravnom zakonu. Kada je pak o sklonostima riječ, ukoliko su duboko ukorijenjene, one su objektivno neuredne i često predstavljaju nemale kušnje. Ako su pak spomenute težnje prolazne, one moraju biti prevladane barem tri godine prije đakonskog ređenja. Iz navedenog dokumenta zaključuje i određuje sljedeće:

Ne mogu se primiti u sjemenište, odnosno bogosloviju, niti biti pripušteni

svetim redovima

- * oni koji prakticiraju homoseksualne čine,
- * oni koji pokazuju duboko ukorijenjene homoseksualne sklonosti, te
- * oni koji podržavaju tzv. gay kulturu.

Takve osobe se nalaze u situaciji koja teško remeti ispravan međuljudski odnos, iz čega proizlazi kako bi njihovo ređenje moglo imati ozbiljne negativne posljedice.

Duhovno zvanje je dar Božje milosti, primljen posredstvom Crkve, u Crkvi i na službu Crkvi. Takav poziv podrazumijeva odgovornu čovjekovu slobodu, bez koje mu se ne može ispravno odazvati. Međutim, sama želja da se postane svećenikom nije dostatna, niti postoji pravo na primanje svetog reda - navodi se u dokumentu. Na Crkvu, tj. na biskupa osobno, spada utvrditi prikladnost onoga tko želi ući u bogosloviju, pratiti njegov odgoj i pozvati ga na primanje svetih redova, ukoliko se je zaključilo da posjeduje potrebne kvalitete. Čisto ljudski odgoj, s ciljem opće afektivne zrelosti, temelj je čitave formacije, tj. duhovnog, intelektualnog i pastoralnog odgoja. Prije samog ređenja neophodno je da biskup, uvezši u obzir mišljenje odgovornih poglavara, dođe do moralno sigurnog suda o kvalitetama kandidata, u protivnom, ukoliko postoje ozbiljne sumnje, ne treba ga priupustiti svetom redu. Na koncu, sam kandidat je prvi odgovoran za svoju izobrazbu. On se Crkvi povjerava na prosuđivanje o prikladnosti. U tome važnu ulogu imaju duhovnik i isповjednik, koji su, iako svoje mišljenje ne smiju javno iznijeti, kandidatu dužni izreći svoj sud o prikladnosti, čime ga obvezuju u savjeti. Nepostupanje po naloženoj obvezi u savjeti, te neiskrenost prema duhovniku i drugim poglavarima, po sebi su teško nečasni i nemoralni.

Na koncu, dokument biskupima i biskupskim konferencijama na srce stavlja da bdiju, kako bi se izložene uredbe vjerno obdržavale na dobrobit samih kandidata, a samim tim Crkvi zajamčili prikladni svećenici, pravi pastiri po srcu Isusa Krista.

Hrvatske katoličke
internet stranice (45.)

Dobri pastir

www.dobripastir.com

Suvremeni karizmatski pokret u Katoličkoj Crkvi započeo je 1966. u Sjevernoj Americi. Brzo se šireći po cijelome svijetu, danas je prisutan na svim kontinentima u preko 200 zemalja, a ima oko 120 milijuna članova. Jedna od karizmatskih zajednica koje djeluju u Hrvatskoj je "Dobri pastir", koju vode vlč. Dražen Radigović i laik Josip Lončar. Zajednica djeluje uglavnom u sjevernom dijelu Hrvatske, ali članova ima iz cijele Hrvatske. Njezina internet adresa je:

www.dobripastir.com

Lijepo dizajnirana internet stranica u nekoliko linkova daje osnovne informacije o ovoj katoličkoj karizmatskoj obnovi uopće te o karizmatskoj zajednici "Dobri pastir". Među zanimljivijim dijelovima stranice svakako je link Duhovni rast, s dalnjim podlinkovima, od kojih je posebno interesantan Molitve. Preporučam i link Popularni tekstovi, s desetak uvijek za nekoga aktualnih tema, te Dnevnik ("jednog običnog vjernika" s arhivom). Osim fotogalerije, mogućnosti stupanja u kontakt, tu su i linkovi na druge karizmatske zajednice u Hrvatskoj, za mlade željne rasprava uvijek interesantan forum, najava budućih karizmatskih susreta, a stranica ima i redoviti update.

Imajući u vidu sadržinu stranice, redoviti update, dobar dizajn i sve ostalo što određuje kvalitetu internet stranice, ništa drugo ne ostaje nego Dobri pastir preporučiti katolicima - internet surferima!

s. b.

Piše: dr. Andrija Kopilović

18. 12. 2005. - ČETVRTA NEDJ. DOŠAŠĆA

2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16; Ps 89,2-3.4-5.27.29;
Rim 16,25-27; Lk 1,26-38

O ljubavi tvojoj, Gospodine, pjevat će dovjeka

Najveći dar koji nam Bog daruje jest sam život. U darivanju života Bog se svojom stvarateljskom snagom služi i sa dvoje ljudi - roditelja - kojima povjerava svoje "sinove i kćeri". Čovjek je jedino biće stvoreno ne samo Božjom stvarateljskom snagom, nego je daleko više stvoreno u Božjem srcu. On je biće ljubavi. Stoga psalmista, u ovom Davidovom psalmu, veliča tu ljubav Božju koja se očituje iz naraštaja u naraštaj, upravo darom života iz ljubavi. Bog je vjeran u tom stvaranju i u tom darivanju. Ali je jednako tako u svakom novom životu otvoren za suradnju - za savez. Najveća čast je nama darovana što po Isusu Kristu, naravnom Božjem Sinu, možemo i mi, posinjena djeca Božja, kliktati Bogu: Oče moj! Ako Boga ispojedamo Ocem, onda je sva snaga i zaštita naša u Njemu. Važno je, dakle, sačuvati tu vjernost očeve ljubavi, jer smo iz te ljubavi nastali i k toj ljubavi putujemo da bismo kroz svu vječnost uživali zajedništvo božanskoga života koji nam On daruje.

25. 12. 2005. - BOŽIĆ ROĐENJE GOSPODINOVO

Iz 52,7-10; Ps 98,1-6; Heb 1,1-6
Iv 1,1-18

Svi krajevi svijeta vidješe spasenje Boga našega

Objava je Božji put prema čovjeku. Bog se objavljuje u vremenu znakovima, po osobama i događajima. Vrhunac objave je objava samoga Boga. U Starom savezu je ta objava često puta bila direktna - Mojsiju, a Novi savez je punina objave jer se Bog ne samo objavio, nego "ušatorio" među nama. Slavimo njegovo rođenje, ulazak u našu povijest, Isus Krist - Bog s nama - Emanuel - prisutnost je objave za sva vremena, u svoj punini. Po Isusu Kristu je Bog učinio novo stvaranje i začeo novoga čovjeka. U Isusu Kristu novi smo stvor. Tako je otajstvom utjelovanja i rođenja Sina Božjega Bog dokinuo zlo u njegovoj moći. Stoga su sva njegova djela čudesna. Jasno da je ta objava namijenjena svima i za sva vremena. Psalmista božićne mise upravo naviješta ta divna djela Božja i tu činjenicu da svi krajevi svijeta trebaju vidjeti spasenje Boga našega. Kako? Očito da proslava Božića ne može biti bez našega stava prema utjelovljenoj Božjoj Riječi, koja se i ovog Božića u nama utjelovljuje. Po nama dakle biva vidljiva uz radosno klicanje, zahvalu i ljubav što smo narod s kojim je Bog - Emanuel - koga navješćujemo životom!

1. 01. 2006. - SVETA MARIJA BOGORODICA

Br 6,22-27; Ps 67,2-3.5.6.8; Gal 4,4-7; Lk 2,16-21

Smilovao nam se Bog i blagoslovio nas!

Na prvi dan građanske godine Crkva slavi svetkovinu Blažene Djevice Marije Bogorodice. Božićna osmina je zapravo liturgijska proslava one osmine po kojoj je u povijest ušao Spasitelj svijeta - Isus Krist. Najveći Božji dar i najveći blagoslov. Bog nije više skriveni Bog i nije daleki Bog. On je čovjek - Bog. Kao takav je prepoznatljiv i spoznatljiv. Otkrio je svoje lice i obasiao svojom milinom sve naše putove. Psalmista zato zahvaljuje, veliča Boga i divi se. Ako je u našoj duši ta vjerska istina zaživjela, a jeste, onda je naše veselje potpuno i naša radost ispunjena. Poziv na zajedničko slavljenje u radosti i veselju je i zahvala jer se djelo spasenja, kao najveće Božje djelo, veliča i hvali. Možemo li šutjeti na ta velika djela koja je Gospodin učinio po Mariji?

Ne! Stoga je zahvala i slavljenje Boga naš zadatak prema drugim ljudima. Bogojavljenje kao objava Boga nije nam zato dana da samo mi u njoj uživamo nego da je navješćujemo i prenosimo drugima. Navješćivanje evanđelja - Radosne vijesti je poziv. Poziv na puninu sudjelovanja i sudioništva u Božjem blagoslovu za sve narode i za sva vremena. Zato je to navješćivanje blagoslovna molitva, hvalbeni psalam i naša vjeroispovijest i naše poslanje. Crkva ne poznaje pasivne kršćane, jer se kršćanim postaje upravo jasnim opredjeljenjem i slavljenjem Boga.

15. 01. 2006. - DRUGA NEDJELJA KROZ GODINU

1 Sam 3,3b-10.19; Ps 40,2.4ab.7-8a.8b-9.10;
1 Kor 6,13c-15a.17-20; Iv 1,35-42

Evo dolazim, Gospodine, vršiti volju tvoju!

U mesijanskom psalmu današnje nedjelje se navješćuje velika novost. Stari savez sa svim svojim bogoštovljem, žrtvama i molitvama je ispunjen u Isusu Kristu. S Isusom počinje novo bogoštovlje i novi Savez. Temelj toga bogoštovlja je poslušnost Bogu. Sva žrtva sastoji se u činu ljubavi kojom se Sin podvrgava volji Očevoj. To je njegov život. To je njegov "kruh". On će navješćivati pravdu i objavljivati volju Božju. Pozvani smo slušati ga i slijediti. Ovaj psalm nas, s jedne strane podsjeća na poslanicu Hebrejima, gdje je ta ista misao spomenuta, a s druge strane nas potiče na svijest novoga. Da, to novo je upravo u našem ulasku u savez s Kristom, a taj savez je novo bogoštovlje. Čovjek je bogoslavitelj. Po njemu i u njemu činom poslušnosti i ljubavi događa se najdublje štovanje Boga. Zato je poziv vrlo jasan: slijediti Isusa. Kršćanstvo nije samo spoznaja objavljenih istina, nego je nadasve nasljeđovanje Krista. Na tom putu nas vodi nada da će u poteškoćama pomoći Bog, jer se "sagnuo" k nama da sluša riječi naše i vapaje naše i da nam pomogne ostati vjernima toj novosti nasljeđovanja Krista.

8. 01. 2006. - KRŠTENJE GOSPODINOVO

Iz 42,1-4.6-7;
Ps 29, 1a.2.3ac-4.3b.9c.10;
Dj 10,34-38; Mk 1,7-11

Gospodin narod svoj mirom blagoslivlje

Krštenje Isusovo na rijeci Jordanu spada također na bogovaljenske blagdane. Podsjetimo se da je Kristovo rođenje objavljeno pastirima po anđelima, Mudracima po zvijezdi prethodnicima, a učenicima upravo na krštenju kada se čuo Očev glas "Ovo je Sin moj...". Voda krštenja nije u Isusovoj naravi ništa izmijenila. Voda krštenja mijenja našu narav. Njegovo krštenje je znak silaska u naše vode koje je posvetio da bi nas preporađale. Ovaj se psalm ponovno bavi već spomenutom temom slavljenja Boga koji je učinio velika djela - djela spasenja. No, djelo spasenja koje nas vodi k otajstvu krštenja ima za nas dvostruki učinak. Jedan je krštenje za naše spasenje, a drugo je naše krštenje kao naše poslanje. Psalmista nas poziva i potiče da hvalimo, da objavljujemo, da razglašujemo djela njegova. Neka je to znano po svoj zemlji, kaže pisac. I ponovno se postavlja pitanje: kako? Kršćanin je čovjek koji krštenje tako jasno živi da se ono mora vidjeti. Krsna milost koja se u nama i po nama očituje, postaje znakom i svjetлом za druge. Da li smo toga svjesni? Proslava blagdana treba nas upravo voditi, iz godine u godinu, uvijek jednu stepenicu više u toj spoznaji i ispunjenju poslanja. Dao nam Bog vjernosti krsnom poslanju.

Završne svečanosti jubilarne godine Beogradske nadbiskupije

PROBUDIMO ZORU NOVE NADE!

Stazama nade kočali smo kroz ovu jubilarnu godinu od 7. prosinca 2004. do 7. prosinca 2005. Činili smo to s istom onom nadom kakvom je prije 1700 godina živio i svjedočio svojim životom singidunumski akolit **sv. Hermogen**; a nakon njega još mnogi drugi svjedoci, mučenici, pastiri, vjernici, župne i redovničke zajednice.

U ovoj jubilarnoj godini promatrali smo svoj dosadašnji hod pod Božjim vodstvom, pronalazili primjere izvanrednih iskustava vjere i primali snagu za budućnost. Za sve se želimo zahvaliti i sve staviti u Božje ruke, znajući da samo On može sve učiniti jakim i značajnim.

Zato molitvom Večernje i bdjenja želimo "probuditi zoru jutarnju", zoru nove nade, novog svjedočenja, novog jedinstva, a svečanom Euharistijom radosno ispovjediti "velika nam djela učini Svesilni". Neka nam to bude zalog čvrste nade za budućnost.

Kao spomen na ove velike dane, trajni podsjetnik i nadahnucé, blagoslovit ćemo kip Bogorodice - Majke jedinstva. On je od bijelog, čvrstog mramora. Kao takav, ukazuje na sigurnost "uskršnuća" novog Isusovog tijela i Tijela Crkve. Neka nas on upućuje na sigurnost ostvarenja one Isusove molitve za jedinstvo, na koju nas po Mariji trajno podsjeća.

U molitvenom zajedništvu!

† Stanislav Hočevar nadbiskup

(Uvodne misli za prigodnu brošuricu)

Visoko katoličko izaslanstvo biskupske konferencije koje se okupilo na svečanosti 80. obljetnice ponovne uspostave Beogradske nadbiskupije, primili su predsjednici države i vlade **Boris Tadić** i **Vojislav Koštunica**.

Svečanim euharistijskim slavljem u katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije zaključena je u srijedu 7. prosinca proslava jubilarne 80. obljetnice ponovne uspostave Beogradske nadbiskupije. Slavlje je predvodio sarajevski nadbiskup kardinal **Vinko Puljić** uz koncelebraciju domaćeg nadbiskupa **Stanislava Hočevara**, ljubljanskog nadbiskupa **Alojza Urana**, 14 biskupa i više svećenika.

Završne svečanosti započele su 5. prosinca misnim slavlјem koje je u prvoj beogradskoj crkvi Krista Kralja nadbiskup Hočevar slavio za sve pokojne nadbiskupe, svećenike, redovnike i redovnice, kao i vjernike mjesne Crkve. Nakon

mise otvorena je izložba umjetničkih radova "Ora et labora" dekana i župnika iz Kragujevca preč. Stjepana Vinojčića.

U utorak 6. prosinca u Beograd su došli gošti iz susjednih BK i crkvenih pokrajina, među kojima kardinal Puljić, nadbiskup Uran, krčki biskup Valter Župan, banjolučki biskup Franjo Komarica, pomoćni biskupi zagrebački Josip Mrzljak i đakovačko-srijemski Đuro Hranić, kao i članovi Međunarodne BK sv. Ćirila i Metoda: subotički biskup Ivan Pénzes, zrenjaninski biskup László Huzsvár, đakovačko-srijemski pomoćni biskup Đuro Gašparović, kotorski biskup Ilija Janjić, egzarh apostolskog egzarhata za Srbiju i Crnu Goru biskup Đuro Džudžar, egzarh za apostolski egzarhat u Makedoniji biskup Kiro Stojanov i apostolski administrator za Kosovo biskup Marko Sopi.

40. obljetnica ukidanja anateme

Visoko katoličko izaslanstvo u poslijepodnevnim satima primio je predsjednik Srbije **Boris Tadić**, koji je istaknuo važnost dobrih odnosa i jačanje međuvjerske tolerancije u cijeloj regiji. Istaknuta je i velika potreba daljnog unapređivanja međukršćanskog dijaloga kao važan uvjet za pomirenje na tim prostorima.

Molitvom svečane Večernje i bdjenjem u crkvi Sv. Antuna, željelo se, kako je istaknuo nadbiskup Hočevar, probuditi zoru jutarnju, zoru nove nade, novog svjedočenja, novog jedinstva. Molitvu je predvodio kardinal Puljić, uz sudjelovanje apostolskog nuncija u SiCG nadbiskupa Eugenija Sbarbara i svih ostalih biskupa, uz mnoštvo svećenika Beogradske i susjednih biskupija, redovnica i vjernika. Meditacijama pravoslavnog vladike bačkog Irineja Bulovića i biskupa Hranića obilježena je **40. obljetnica ukidanja**

anateme koju su izvršili papa Pavao VI. i patrijarh Atenagora. Psalme je naizmjenično s narodom pjevalo zbor župe sv. Ćirila i Metoda, a kao gost nastupila je sopranistica Francka Šenk iz Slovenije. Orguljama je ravnalo lazarist Jurij Devetak.

Na svečanoj večeri u Klubu poslanika Republike Srbije visoke goste pozdravio je ministar vjera u Vladi Republike Srbije **Milan Radulović**.

Svečano zaključno slavlje

Riječima iz Veliča "Velika nam djela učini Gospodin!" započelo je 7. prosinca svečano zaključno euharistijsko slavlje u katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije ispunjenoj do posljednjeg mesta vjernicima, koji su, premda je bio radni dan, stigli iz najudaljenijih župa nadbiskupije. Domaćin slavlja nadbiskup Hočevar posebno je pozdravio predstavnike Srpske pravoslavne crkve koji su došli umjesto oboljelog patrijarha Pavla, predstavnike društvenog života, princa Aleksandra Karađorđevića, predstavnika Ruske pravoslavne crkve u Beogradu i zastupnike muslimanske i židovske zajednice.

Kardinal Puljić u propovijedi je istaknuo kako se zajedno sa završetkom jubilarne godine vjernici prisjećaju i 40. obljetnice završetka Drugoga vatikanskog koncila, a na taj dan, 7. prosinca i posebno 40. obljetnice skidanja anateme između Pravoslavne i Katoličke crkve. U duhu tih početaka ekumen-skog dijaloga, treba nastaviti hod kršćanskih Crkava prema jedinstvu. Dijalog ipak ne smije povrijediti identitet niti jedne strane, upozorio je kardinal Puljić. Vjernike je ohrabrio da nađu snage i prepoznaju se u svojim korijenima i identitetu te budu svjedoci nade i vjere.

Čestitka pape Benedikta XVI.

Na kraju mise pročitana je poruka državnog tajnika Svete Stolice kardinala **Angela Sodana** u kojoj prenosi čestitke pape **Benedikta XVI.** Beogradskoj nadbiskupiji uz njegov posebni blagoslov svim sudionicima.

Pozdrave, dobre želje i molitve za budućnost mjesne Crkve u Beogradu izrekli su i nadbiskup Uran te biskup Župan. Predsjednik skupštine RS **Predrag Marković** istaknuo je kako u dobrim odnosima između SPC i Katoličke crkve vidi znak da je došlo vrijeme pomirenja i praštanja. Obećao je da će i skupština donositi zakone koji će se temeljiti na jednakoj pravdi za sve, kao što je pitanje povratka crkvenog vlasništva.

Kardinal Puljić i nuncij Sbarbaro nakon blagoslova kipa

Kardinal Puljić blagoslovio je i kip Marije Bogorodice, Majke jedinstva, sa željom da u svim susretima ona sa svojim Sinom ima središnju ulogu. Kardinal Puljić predvodio je i delegaciju biskupa, koju je nakon euharistijskog slavlja primio predsjednik Vlade Republike Srbije **Vojislav Koštunica**. U izvještaju Vlade Srbije kaže se da su među kršćanskim Crkvama vrlo dobri odnosi i da se Vlada zalaže za punu suradnju s Crkvama i vjerskim zajednicama. /IKA/

MOLITVA ZA NADBISKUPIJU

Živote od vječnosti i vječna Ljubavi,
Bože snage i Oče svjetla,
Punino radosti i beskrajna Mudrosti!
Evo nas, vjernika Beogradske nadbiskupije,
Pred Tvojim svetim licem,
Koje sve obasjava i sve preobražava.
Slavimo Tvoje presveto ime,
po kome smo i mi bili pozvani u život
i primili dar Tvoje beskonačne ljubavi.
Divimo se tajni Tvoje slobode,
po kojoj si nas izabrao za učenike svoga Sina.
Povezuješ nas u zajedništvo udova jednoga tijela,
i ugrađuješ kao živo kamenje
u zdanje Crkve beogradske.
Učini nas dostoјnimoga toga poziva,
i prosvijetli nas radošću Tvoga sinovstva.
Pomozi svakom vjerniku da živi u Tvojoj ljubavi.
Svaka obitelj neka odiše duhom nazaretske obitelji.
Nadahnjuj mlade za velikodušnost
i pozovi ih na služenje Crkvi i društvu.
Udostoj se od nas učiniti jedno srce, kako bismo svuda
unapređivali jedinstvo vjere, nade i ljubavi.
Neka bude uvijek među nama kao u Kani Galilejskoj,
Tvoja presveta Majka,
da bismo mogli i mi činiti sve ono i samo
ono što nam kaže Isus Krist,
koji je naš put, naša istina i naš život, i koji živi
i kraljuje u vjeke vjekova. Amen.

Marijo, Majko Crkve i Majko jedinstva, moli za nas!

Uredili: Robert Mađarić i Vinko Cvijin

DEVETNICA U ČAST BEZGRJEŠNOM ZAČEĆU BDM

Sjemeništarci su i ove godine sudjelovali u tradicionalnoj devetnici u čast Bezgrješnom začeću bl. Djevice Marije u dvjema subotičkim crkvama: bazilici sv. Terezije Avilske na hrvatskom jeziku i franjevačkoj crkvi sv. Mihaela na mađarskom jeziku. Sjemeništarci su se svojom molitvom, čitanjem, pjevanjem i ministiranjem uklopili u vjernički život našega grada Subotice, koji je na poseban način dinamičan u ovo adventsko vrijeme. Devetnica je svečano okrunjena i biskupskim misama, na kojima je ordinarij mons. dr. Ivan Pénzes tumačio puni smisao blagdana za koji se kroz ovih devet dana pripravljamo.

Robert Mađarić

ISPUNI DAN

"Svetlost prozva Bog dan, a tamu prozva noć." (Post 1,5-6)

Već na samom početku Svetoga pisma, u knjizi Postanka, lijepo nas sveti pisac izvještava da dan i noć nisu mogli postati sami od sebe, već ih je netko morao stvoriti i razlikovati. To je upravo svemogući Bog. On je taj koji je stvorio to misteriozno čudo. Bog nam pokazuje sve tajne ovoga svijeta, ali ih mi slabo spoznajemo. On je stvorio čovjeka na svoju sliku, te je prirodno da mu svaki čovjek da i podari svoju zahvalnost i ljubav. Bogu ponajprije trebamo zahvaliti što nam je podario život na Zemlji. Koliko god je naš život težak, praćen patnjom i bolima, moramo mu biti zahvalni jer nam je upravo ovozemaljskim rođenjem Bog dao mogućnost da se rodimo za nebo. Svakog dana u godini, u svijetu se rodi ogroman broj djece. To je znak da nas Bog voli, a mi mu tada moramo reći: "Hvala!". Svaki dan moramo biti sretni, jer je svaki dan dar koji nam Bog daruje. Isus kaže: "Dajte caru - carevo, a Bogu - Božje" (Lk 20,25-26).

Dakle, Bog je stvorio i dan i noć, o čemu su još stari filozofi drugačije razmišljali. Neki su pokušali objasniti kako je najbolje dan iskoristiti... Ljudi se trude na različite načine iskoristiti dan. Ipak, nije im to uvijek i koristilo. Stoga je savjet Crkve, kako pravilno iskoristi dan, najbolji. Crkva kaže: "Dan ima 24 sata. Ti 27 sati moli." To je jedini način da se dan na pravilan način iskoristi. Isto tako, moramo znati da molitva nije samo izgovaranje riječi. Molitva može biti: sviranje, pjevanje, pisanje, pomaganje u potrebama bližnjih, osmijeh, lijepo raspoloženje, lijepa riječ... Moramo znati da se neće svaka molitva ispuniti, nego će se ispuniti samo ona molitva koja bi meni ili drugom donijela dobro. Zato se sjetimo da svaki novi dan darujemo Kristu, jer život s Kristom je sve.

Tomislav Kljajić

ČITATELJIMA ZVONIKA I STRANICE PAULINUMA
ŽELIMO ČESTIT I BLAGOSLOVLJEN BOŽIĆ
I SRETNU NOVU 2006. GODINU!!!

POSJET GALERIJI VINKA PERČIĆA

Poznati subotički liječnik dr. Vinko Perčić imao je veliku ljubav prema umjetnosti te postao poznati kolezionar. Svoju vrijednu zaostavštinu od nekoliko stotina umjetničkih slika posthumno je ostavio gradu Subotici pod uvjetom da se galerija otvari u njegovoj kući. Grad se odužio ovom velikom kolezionaru i u njegovoj je kući otvorena galerija koju zaista vrijedi pogledati. Na dan njegove smrti galerija je otvorena te smo i mi iskoristili ovu priliku i pogledali vrijedne slike i druge eksponate, te njegovu spomen-sobu.

Vinko Cvijin

TURNIR U STOLNOM TENISU

Tijekom mjeseca studenog u sjemeništu je održan tradicionalni turnir u stolnom tenisu, koji je posebno zadovoljstvo svih sjemeništaraca. Turnir je ujedno i prigoda da se tijekom hladnog vremena skupimo u kući ali na rekreaciji. Glavna i završna utakmica turnira igra se dan prije proslave Nikolina. Pobjednik u ovoj igri je ujedno i prvak sjemenišnog turnira u stolnom tenisu. Ovogodišnji prvak je bio Vinko Cvijin, učenik trećeg razreda, drugi je bio Tamás Szécsényi, također učenik trećeg razreda, a treći je Pavle Leščešen, učenik drugog razreda. Finalnim mečevima prisustvovali su i naši poglavari. Organizaciju turnira vodio je Mato Berišić, prošlogodišnji pobjednik.

Mato Berišić

U Zagrebu predstavljena Zaklada "Blažena Marija Petković"

Zaklada "Blažena Marija Petković" za pomoć i školovanje siromašne i bolesne djece i mlađih te obitelji s brojnom djecom, predstavljena je u subotu 10. prosinca u zagrebačkoj crkvi sv. Josipa. Riječ je o Zakladi koju je osnovala Provincija Krista Kralja, družbe Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje ove godine u Zagrebu, a registrirana je pri Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske. Zaklada nosi ime po utemeljiteljici Družbe bl. Mariji Propetog Isusa Petković, koja je svoj život posvetila za dobro siročadi, siromaha, bolesnih i nemoćnih, pružajući im duhovnu i materijalnu pomoć. Zaklada će živjeti od podupiratelja koji će imati milosrđa i velikodušnosti za bližnjega u nevolji. Svrha zaklade je u duhu karizme bl. Marije Petković pružanje pomoći siromašnoj i bolesnoj djeci, skrb za školovanje djece i mlađih slabijeg imovinskog stanja, pružanje pomoći obiteljima s brojnom djecom, starijim osobama kao i drugima kojima je pomoć potrebna, a zaklada će potaknuti i utemeljenje različitih ustanova i društava pod imenom bl. Marije Petković te organiziranje i osmišljavanje Dana bl. Marije Petković kao i prigodne nagrade pod njezinim imenom za odrasle, djecu i mlade s kojima redovnice djeluju.

Upraviteljica zaklade je s. M. Zdravka Srša, a predsjednica zaklade je s. M. Emila Barbić. (na slici) Članovi - podupiratelji se obvezuju da će godišnje doprinositi: pravne osobe kunsku protuvrijednost od najmanje 250 eura te fizičke osobe kunsku protuvrijednost od najmanje 25 eura. Duhovno članstvo podrazumijeva molitvu i žrtvu na nakane Zaklade.

Prigodom predstavljanja zaklade, službu riječi predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal **Josip Bozanić**. Tom je prilikom rekao kako je predstavljanje zaklade prigoda da uoči Nedjelje Caritasa razmišljamo o ljubavi, osobito o Božjoj ljubavi prema nama, kako bismo ga mogli naslijedovati u ljubavi jednih prema drugima. Zato su i caritas i kršćanska ljubav u biti naše kršćanske katoličke vjere. Ne možemo biti Božji ako svoje srce na otvaramo konkretnoj ljubavi, zaključio je kardinal.

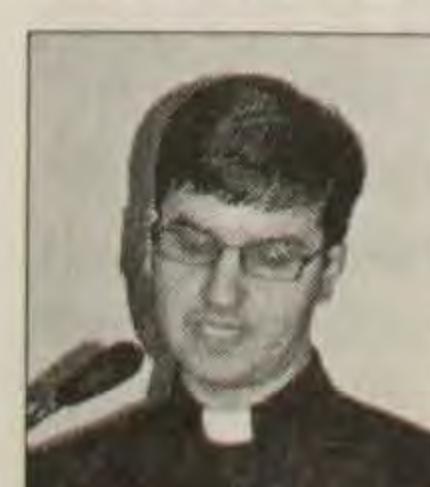
Nazočne je kratko pozdravio i župnik ove župe **mr. Josip Kuhić**, istaknuvši kako je za Družbu Kćeri Milosrđa najvažnije što povezuju katehizaciju s euharistijom, koja nas pak vodi k djelotvornoj ljubavi, tj. karitativnom djelovanju. A dijeljenje samoga sebe poslanje je svih nas, rekao je župnik.

Pozdravne riječi uputila je i provincijalna predstojnica sestara Kćeri Milosrđa, s. M. Emila Barbić, naznačivši kako su se ponovno osvjedočile da je velikodušnost darivanja krepst koja i danas živi u našem narodu, crkvi, i to ukoliko je izazvana pravim ciljem i nakanama. Budući da je oko nas toliko vrijednih izazova na koje se ne bismo smjeli oglušiti, zaklada bi htjela biti poveznica između potrebitih i

onih koji će rado pomoći svojim velikodušnim darivanjem, na što je poticala i bl. Marija Petković, rekla je s. Emila.

O Družbi Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje, govorila je s. M. Terezija Kvetek, počevši od njezina osnutka tj. nadahnucia dubrovačkoga biskupa dr. Josipa Marčelića da duhovno pripravi mladu Mariju Petković, pa sve do današnjih dana. Družba je naime osnovana u danima velike gospodarske krize, 4. listopada 1920. godine, kako bi odgojila i spašavala siromašnu djecu i mladež. Danas ima nešto više od 440 članica koje djeluju na tri kontinenta, 12 država i u 47 zajednica. Djetalnosti kojima se bave su odgoj i školska naobrazba, katehizacija, njega starih i bolensih i župni pastoral.

Dr. Marinko Stantić, svećenik iz Subotice, održao je potom predavanje na temu "Bl. Marija Petković - zauzimanje za siromahe - karizma danas". Govoreći o zakladi, istaknuo je kako je važno da se zaklada već sada u

korijenu postavi na zdrave noge te tako zauzme značajno mjesto u životu Crkve i društva. Za život zaklade od vitalnog su značenja dvije točke koje nalazimo u Svetom pismu a isticala ih je za života i bl. Marija Petković. Ponajprije, svrha je zaklade pronaći molitelje koji će danomice upućivati svoje molitve i prikazivati žrtve za uspješnost projekta, ali i za milost vjere. Drugo, ne smije se činiti zlo da bi se postiglo dobro. U tom smislu, nikako se ne smije prisiljavati one koji posjeduju materijalna dobra da pod svaku cijenu daju od svoje imovine zakladi. Zato je, ističe dr. Stantić, potrebno darovatelju posvjестiti koje koristi ima darujući zakladu, baš kao što je i ugledni biskup Bačke administrature, mons. Ljudevit Budanović darujući bl. Mariji Petković hranu s tla plodne bačke ravnice, zauzvrat tražio osnivanje samostana u Subotici i okolicu kako bi i domaći žitelji imali duhovnu korist časnih sestara. Potrebno je dakle, dozvoliti Gospodinu da preko nas djeluje, rekao je dr. Stantić.

Na kraju, prof. Krešimir Krivdić govorio je o svrsi i budućnosti djelovanja ove Zaklade, naznačivši kako njom mogu biti ispunjene težnje samoga darivatelja, onoga koji prima ali i civilnoga društva u cjelini. Crkva nas uči da je naša dužnost biti oni koji će imati otvoreno srce za one koji su u potrebi, kao i za

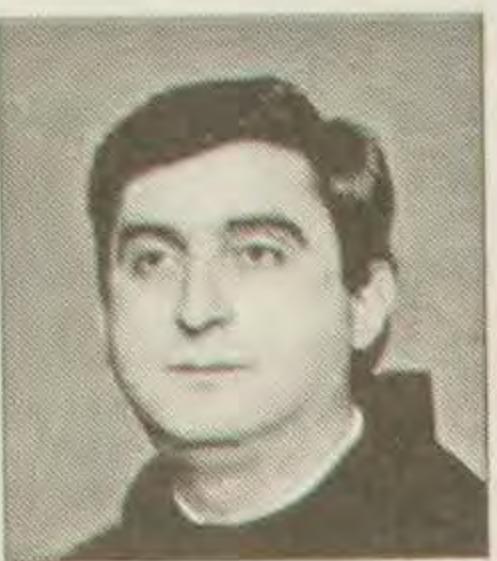
buduće naraštaje.

Dodajmo kako su brzovjave u prigodi osnivanja i predstavljanja zaklade uputili i Hvarsko-bračko-viški biskup Slobodan Štambuk, dubrovački biskup Želimir Puljić i župnik župe Duha Svetoga u Blatu na Korčuli, dr. Stipo Miloš.

Glazbenim točkama, predstavljanje su uzveličali Nikša Radovanović, tenor, uz orguljsku pratnju prof. Antonije Katalinić, župni zbor mlađih iz Blata "Stope" uz glazbenu pratnju s. M. Danijele Škoro, Marija i Biserka Jaramazović iz Subotice uz glazbenu pratnju Filipa Čelikovića te Josip Kvetek na violinu.

Nakon predstavljanja, u kripti samostana uz crkvu sv. Josipa, nazočni su mogli pogledati izložbu o bl. Mariji Propetog Isusa Petković, o 40. godišnjici života i djelovanja sestara Kćeri Milosrđa u ovoj župi, te seriju plakata koje je napravila s. Julija Crnković koja je u župi sv. Josipa djelovala punih 20 godina.

Željka Zelić

Piše: mr. Mato Miloš, OCD

Eshatološki značaj putujuće Crkve (12)

1. Nasljedovanje svetaca i granice tog nasljedovanja

Nasljedovati svece uvijek znači slijediti Krista, jer je svaka svetost, pa i svetost onih koje Crkva zbog njihove herojske krepsti uzdiže na oltar, samo blijedi odraz Kristove svetosti. Heroizam i junaštvo nesebične i požrtvovne ljubavi, kojim se svećima dive čak i oni koji ne vjeruju, uvijek je ukorijenjen u nesebičnoj Kristovoj ljubavi, koja je išla do toga da je u čovječanstvu zapalila vatu koja se nikada neće ugasiti, jer izvire iz neizmjerne punine trojedinoga Boga samoga i njegove Ljubavi. Veliki teolog **Karl Rahner** lijepo kaže: "Što je kršćanska svetost, to nam sja iz Kristova života i života njegovih svetaca; i ono što nam se u tom sjaju otkriva, to ne možemo cijelovito prenijeti u neku općenitu teoriju, nego treba od primjera do primjera imati iskustvo u susretanju s tom povijesnom stvarnošću." Sveci nam uvijek otkrivaju nove mogućnosti kršćanskog života. Njihovo značenje ne počinje tek njihovom smrću. Smrt znači stavljanje pečata na njihovu zadaću, koju su kao kreativni uzori imali u Crkvi i za vrijeme svoga života. Njihov daljnji život znači da ostvarena mogućnost uzora ostaje u Crkvi kao nešto što se više ne gubi. Kad Crkva nekoga proglašava svetim, hoće reći, taj život kako ga je živio dotični svetac, jest izvorno kršćanstvo, premda način na koji je taj dotični svetac živio, nipošto nije nešto što se samo po sebi razumije. Naše nasljedovanje svetaca ne smije biti mehaničko, ropsko, materijalno, tako da bismo doslovno kopirali njihova djela. Prije svega trebamo nasljedovati duh, evanđeoski duh, iz kojega su sveci živjeli. Sami sveci nisu materijalno oponašali nikoga od onih koji su prije njih išli putem svetosti. Oni su ih slijedili samo u njihovoj revnosti i hrabrosti, njihovu trajnom i odlučnom napredovanju u ljubavi. U nasljedovanju svetaca uvijek treba slijediti zdravu nauku Crkve. Nasljedovanje svetačkih primjera valja nam prilagoditi vlastitim uvjetima, slijediti savjet razboritih i krepostnih ljudi. Sačuvati slobodan duh kad se radi o upotrebi sredstava za postignuće svetosti u konkretnim životnim prilikama u kojima se nalazimo, a koje nikad nisu posve iste kao što su bile u životu bilo kojeg sveca. Autentično štovanje svetaca uvijek uključuje i nasljedovanje njihova primjera. Svaki je kršćanin pozvan ostvariti svoju vlastitu svetost, te naći samoga sebe u toj svetosti. "Naslijedujte mene, kao što ja naslijedujem Krista", reći će sveti Pavao (1 Kor 11,1).

2. Nasljedovanje Krista u štovanju svetaca

Naše nasljedovanje svetaca nedjeljivo je povezano s našim potpunim sjedinjenjem s Kristom. Ako ispravno štujemo svece i prikladno ih naslijedujemo, to nas nikako ne udaljuje od naše neposredne usmjerenosti na Krista i po njemu prema tajni Presvetog Trojstva. Kristova milost u svećima nije bila bez uspjeha (usp. 1 Kor 15,10). Duhovni put pravih svetaca uvijek je bio izrazito usmjeren na Krista i ujedno na Boga, premda je ta kristocentričnost izražena različitim načinima i različitom moći. Prava škola svetosti svetaca i pokretač njihova duhovnog života jest jedino sam Krist, a ne nekakve nauke i pravila pa bile one i najuzvišenije mudrosti. Sva pravila, sve nauke, zapovijedi i savjeti, sve što nam služi kao sredstvo

posvete, dobivaju svoju vrijednost i moć jedino iz "živog pravila" Isusa Krista. Sveti sakramenti kao i kreposti svetaca, darovi su što nam ih Krist podjeljuje po Duhu Svetome. Nema dakle ništa magijskog kod sakramenata niti kod kreposti svetaca. Poticaje koji nam otuda dolaze trebamo slobodno prihvati i ostvarivati uz sudjelovanje s milošću Božjom. Kreposti svetaca koje nastojimo prema svojim prilikama nasljedovati, stavljuju nas u zajednicu svetaca oko jedinog Posrednika i Spasitelja Isusa Krista. Svetost svakog sveca samo je odraz Kristove svetosti. Sva punina božanstva, kao i punina svetosti prebiva jedino u Kristu. Nema svetosti koja ne bi bila zahvaćena tom puninom iz "neistraživa Kristova bogatstva" (Ef 3,8).

3. Sveci, znakovi Božje prisutnosti na zemlji

Krist je u Crkvi i po Crkvi u svijetu stvarno prisutan kroz sva vremena. Svako doba može u svećima otkriti znakove prisutnosti Boga po Kristu. Krist, koji živi u onima koji se u svemu svojem djelovanju daju voditi i prožimati Duhom Svetim, ostaje i dalje prisutan u svijetu. Tako Krist može slobodnim velikodušnim djelovanjem, žrtvom ljubavlju svetaca, udova svojega otajstvenoga Tijela plodove svojeg apostola, svoje muke i smrti te uskrsnuća do djeljivati i u onim oblicima koji po njegovoj vlastitoj volji ovise o pridonošenju i dopunjavanju što ih udovi dodaju djelovanju Glave. Ne spominjući izričito pred rasude i krive nazore o utjecanju u zagovor svetaca, Konstitucija navodi glavne misli o preporučivanju svećima. Postoji zajedništvo ljubavi među svim udovima Crkve, bez obzira na to gdje se nalaze. Utjecanje u zagovor svetaca ima svoj cilj u Kristu. Sveci su kao vedovišeni ljudi s nama, koji smo još na putu između vremena i vječnosti, po Kristu u Duhu Svetom duboko sjedjeni, tješnje nego što je to moguće na zemlji. Vjerska istina o općinstvu svetih i o Crkvi kao otajstvenom Kristovu Tijelu, jamči nam da je jednim nadnaravnim organizmom obuhvaćena pobjednička Crkva u nebu, putujuća na zemlji i parnička u čistilištu. Ta bitna povezanost nije samo statična, već se dinamički ostvaruje na razini djelovanja, također našem utjecanju u zagovor svetaca i njihovu uslišavanju naših molbi. Neopisivo bogatstvo što ga sveci u punim nama dijele, jest Krist što nam ga sveci daju. Naša Crkva je Crkva svetaca. Blago onome tko to zna i time se služi.

Nasljedovanje primjera svetaca

Pa ipak, uspomenu svetaca ne štujemo zbog samoga primjera, nego još više zato da se sjedinjenje Crkve u Duhu ojača vršenjem bratske ljubavi (usp. Ef 4, 1-6).

Kao što nas, naime, kršćanska zajednica među putnicima dovodi bliže Kristu, tako nas zajednica sa svetima združuje s Kristom, od kojeg kao od Izvora i Glave proizlazi svaka milost i život samoga Božjeg naroda (LG 50,3).

Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

Glad

Sve se ispunilo kako je Josip rekao faraonu. Prošlo je obilje. Većina ljudi se sasvim opustila jer u obilju čovjek ne misli na oskudicu. Stoga starozavjetni mudrac Sirah savjetuje: "Misli na glad u vrijeme obilja i na siromaštvo i oskudnost u dane bogatstva" (Sir 18,25). Glad je strahovita pojava! Život i jelo neposredno su povezani. Dok čovjek ima kruha ima i šanse za život. Stoga i govorimo "Boriti se za kruh" u smislu "Boriti se za život"! Glad neposredno ugrožava život a u isto vrijeme čovjek je pred njom nemoćan kad ona postaje opća pojava. Nema se od kuda uzeti, ne vidi se rješenje već samo crna perspektiva. Nemoć, beznađe i očaj prate svaku pojavu opće gladi. Takvo stanje onda rađa otimačinu, nasilje, zločin. Čovjek prepoznaje da je u pitanju vlastiti život.

Istok i Palestina često su imali iskustvo gladi. Za vrijeme Abrahama tako je velika glad harala zemljom da se on morao spustiti sve do Egipta kako bi preživio (usp. Post 12,10). I Abrahamov sin Izak upoznaje glad, još strašniju, bio je prisiljen obratiti se filistejskom kralju Abimeleku u Geraru (usp. Post 26,1).

Glad u Egiptu

Za razliku od drugih zemalja bliskog istoka, Egipt je mnogo rjeđe osjećao glad kao opću pojavu. Zahvaljujući rijeci Nilu i njegovoj delti Egipćani su svake godine imali mogućnost posijati pšenici i obilno žnjeti njezin urod. Kao što smo u prošlom nastavku istaknuli, Nil se svake godine izlijevao iz svoga korita i obilno plavio zemlju dajući joj vlagu a kad se povukao ostavljao je za sobom veliki sloj mulja i time zemlju gnojio i činio je plodnom. Stoga, kad je drugdje i vladala glad, u Egiptu se uvijek našlo žita. Zato je narod štovao rijeku Nil kao božanstvo jer, smatrao je, da ga rijeka hrani.

Međutim, ovaj puta nije bilo tako. "Sedam mršavih krava" iz faraonovog sna stupilo je na scenu. Bile su, kako je faraon u snu video, ne samo mršave već i koštunjave i ružne. Sam je rekao da još nikada nije video tako ružne krave. Došlo je sedam gladnih godina! Ne znamo što se dogodilo i što je bilo uzrok da rijeka Nil ovaj puta nije "oplodila" zemlju i da su žetve tih sedam godina bile mizerne ili nikakve.

A kad je Egipt gladan, onda je gladan i cijeli svijet. Pisac nam stoga ovu

pošast gladi opisuje kao opću pošast "jer je strašna glad zavladala po svem svijetu" (Post 41,57). Pisac nam dramatičnim riječima opisuje ovo stanje sveopće gladi: "A kad je sva zemlja egipatska osjetila glad, puk zavapi faraonu za kruh; a faraon reče Egipćanima: 'Idite k Josipu i što god vam rekne, učinite'" (Post 41,55).

Idite k Josipu!

Josip je poput mudrog Siraha mislio na glad u vrijeme obilja. Vodio ga je, kako Pismo kaže, duh Božji. Faraon je znao kome šalje izgladnjeli narod koji je došao na rub egzistencije i stoga je rekao: "Idite k Josipu!" Josip je mudri upravitelj, drugi čovjek u državi i faraon mu prepušta punu vlast u materijalnom raspolažanju resursima države.

Sve je bilo spremno za taj trenutak kad će faraon izgladnjeli narod uputiti na Josipa. Nije li Josip gradio po gradovima skladišta i sav višak uroda za sedam plodnih godina marljivo skuplja i skladišto. Osim pšenice kupio je Josip i sabirao i drugu ljetinu te tako spremno dočekao strašno vrijeme gladi. Sada je došlo vrijeme da se rastvore skladišta i da se naoruđu dijeli žito. A bilo ga je veoma mnogo, kako ističe pisac, "kao pjeska u moru, pa ga prestade i mjeriti jer mu mjere ne bijaše". Josip je sada mogao dijeliti i bilo je dosta žita za sve a pisac ponovno ističe "jer je glad postala žestoka i u zemlji egipatskoj".

Vijest se brzo proširila

Okolne je zemlje glad zahvatila još prije nego li Egipt. Egipćani su ispočetka imali u svojim kućama neke zalihe dok su u to vrijeme drugi narodi već uvelike gladovali. Pisac to ističe: "U svim zemljama bijaše glad a u svoj zemlji egipatskoj bijaše kruha" (Post 41,54). Putujući trgovci vraćali su se iz Egipta sa zalihamama žita. Vijest se brzo proširila: "U Egiptu ima kruha!" Biblijski tekst ističe: "Sav je svijet išao u Egipt k Josipu da kupuje žita" i ponovno naglašava "jer je strašna glad vladala po svem svijetu". Tako Josip ne dobiva sada samo lokalno, državno značenje, već i u međunarodnim razmjerima. Sada ne samo Egipćani već svi idu k Josipu! To svjetsko značenje posebno ističe pisac: "Josip je bio namjesnik u zemlji; on je dijelio žito svemu svijetu" (Post 42,6).

Obitelj starca Jakova

I kanaanska je zemlja zajedno sa svim drugim narodima bila ljuto pogodenja glađu. Starac Jakov svaki dan sve zabrinutije gleda svoje sinove. Egzistencijalna tjeskoba sve više raste. Sinovi mu bespomoćno zure jedan u drugoga. Rješenja nigrde! Uto vijest! Čuo ju je otac Jakov. Od pasivnosti ništa! Obraća se sinovima: "Što zurite jedan u drugoga? Čujem da u Egiptu ima žita. Otiđite dolje te nam nabavite da ostanemo na životu i ne pomremo."

Starac Jakov ni ne sluti da je njegov sin Josip "glavni", da su oči svega svijeta okrenute k Josipu. Uskoro će ga ugledati i oči njegove vlastite braće. Kakav će to biti susret? Oni ništa o tome ne slute. Starac Jakov još nije prebolio gubitak svojega miljenika Josipa. Sada je na broju jedanaest sinova. Ne želi ih sve poslati. Putovati u ono vrijeme je veoma opasno. Morat će dane i dane prolaziti pustinjom spuštajući se prema Egiptu. Na tako dugom putu vrebaju najrazličitije opasnosti. Tu su divlje zvijeri (Nije li upravo divlja zvijer, kako misli Jakov, razderala njegovog sina Josipa? Još i sada čuva njegovu kićenu haljinu!), a tu su i razbojnici koji su se sakrivali iza gromada stijena i vrebali na prolaznike. Starac je poslao u Egipt deset svojih sinova (i da bi bili na putu sigurniji a da bi mogli dopremiti veću količinu hrane). Jedanaestoga, Benjamina nije pustio. Ta nije li Benjamina rodila njegova Rahela koju je toliko ljubio i za koju je služio punih 14 godina? Osim toga, nije li Rahela umrla u porodu rađajući upravo Benjamina? Osim toga, nije li Benjamin pravi Josipov brat i po ocu i po majci Raheli?

Ne, Benjamin ne može poći nikako! Skrivajući ove svoje osjećaje pred svojim sinovima starac to opravdava rijećima: "Da ga ne bi zadesila kakva nesreća", što je vrlo neuvjerljivo budući da su svi ostali sinovi u istoj situaciji, pa nema razloga da baš Benjamina zadesi nešto što i druge ne bi pogodilo. Ali otac je otac a srce je srce!

Krenuli su. Nakon više dana hodanja po žarkom istočnjačkom suncu, odmaranja i oskudne hrane, jedino su vode imali dosta, polako su se približavali Egiptu. Što su bili bliže, susretali su više ljudi koji su zajedno s njima iz svih strana hrlili u Egipt kako bi nabavili hrane i preživjeli. A susretali su i one koji su u vrećama nosili žito iz egipatskih žitnica. Od njih su čuli jedinstvenu poruku koja je tada odzvanjala Egiptom: "Idite k Josipu!" Tko je taj Josip, pitala su se njegova braća? Nisu toga časa ni slutili da njihovi životi leže u rukama njihovog brata kojeg su prodali.

(U sljedećem broju: Susret)

Uređuje: Katarina Čeliković

MOŽE LI BOŽIĆ BEZ "GROZNICE" I PETARDI?

Počela je GROZNICA - ali bez temperature! Ovako bi se moglo opisati vrijeme predbožićno u mnogim evropskim zemljama, što - srećom - kod nas još uvijek nije slučaj! Ova groznica ima ime POTROŠAČKA ili, kako to odrasli kažu, KONZUMISTIČKA božićna groznica. Izlozi su okičeni slikovitim reklamama, prijedlozima što kupiti, velikim sniženjima, raznim, najčešće nepotrebnim proizvodima, rasprodajama i popustima. Kod nas ovo vanjsko ulično slavlje nije doseglo razmjere susjednih zemalja i često kažemo da nam nedostaje malo tog sjaja. Ono je ipak prisutno na našem "buvljaku", na "vašarima" na kojima se, među ostalim, prodaju opasne petarde bez ikakve kontrole. O opasnostima koje one nose ne mislimo, osim što o njima već sada svakodnevno izvješćuju svi mediji.

Priprema za Božić svakako treba biti vidljiva i izvana. Mislim ovdje na uređenje i veliko spremanje kuće, kupovinu jelke - ako je moguće s korijenom, koju ćemo kasnije zasaditi, na obnovu ukrasa i betlehemskih figurica, izradu ili kupovinu "posebnih" darova. U čemu je opasnost božićne "groznice"? Kupujemo, kupujemo i onda jedemo i ostanemo prazni! U što se pretvorilo slavlje? U trošenje. A nakon trošenja ne ostane ništa.

Važno je pripremiti Isusu štalicu u kojoj će se roditi. A on će se rado roditi u čistom srcu koje gori od želje obradovati drugoga. Zato je jako važno pripremiti one "posebne" darove za svoje najbliže i drage osobe. Te osobe mi poznajemo i znamo koje bi ih "sitnice" mogle obradovati. To bi mogao biti neki češalj, miris, lijepa olovka, neki kalendar ili knjiga, npr. *Subotička Danica* (što je sigurno jedinstven dar!). Tako se uz malo novca ali puno ljubavi može obradovati netko drag.

Gdje je moja štalica?

Toliko se trudimo oko toga vanjskoga da se može dogoditi da Isus ovoga Božića radije sebi potraži neku skromniju štalicu jer je naša već pretrpana.

DUHOVNA ŠTALICA ili ŠTALICA U SRCU je naša božićna isповijed. Njoj je važno pristupiti ozbiljno i sabrano jer će nakon toga svi poslovi ići savršeno. To sam iskusila. Čisto srce ljubi čisto.

KUĆNA ŠTALICA je poželjna u svakom domu. I mi je svake godine pravimo od raznih materijala, i to skoro u svakoj sobi. Sami pravimo ovčice, tražimo mahovinu, od raznih papiра pravimo anđele i stalno dodajemo nove elemente. Mi volimo što je naš "betlehem" družačiji i onda posjećujemo jedni druge i divimo se onima u drugim kućama.

Božić može bez potrošačke groznice i bez petardi ali ne može bez prave ali i dovitljive ljubavi. Što će mi nečiji dar ako me ne voli? Što će nekomu moj dar ako ga zapravo i ne želim vidjeti! Zato za ovaj Božić želim imati DVIJE ŠTALICE, onu u srcu i onu koju srcem pravim u svom domu.

Pokušajmo to ovoga Božića načiniti u našim domovima, Isus će nam sigurno doći.

Vaša Zvončica

Ministrantski susret u Starom Žedniku

Kada nam je župnik Željko saopćio da će nam u goste doći ministranti iz Sombora i da ćemo se s njima imati priliku družiti, kako smo se obradovali. Nije trebalo puno da nam župnik govori što treba uraditi. Željeli smo što bolje dočekati naše goste. Brzo smo osmislili zajedno sa župnikom igre te se latili uređenja postojećeg terena u dvorištu župe. Ošišali smo travu, izvukli linije po terenu, ispleli nove mreže. Par puta smo imali i treninge u nogometu jer ipak nismo htjeli izgubiti kao domaćini. S velikim iščekivanjem došao je i taj dan 8.X.

Zvona sa crkve zvonila su u čast njihova dolaska. Ministrante (njih 25) doveo je njihov župnik vlč. Lazar Novaković. Nakon kraćeg upoznavanja uslijedilo je druženje uz nogomet, povlačenje užeta, te nošenja kliker u žlici. Nećemo o rezultatima. Nije bitno tko je bio bolji, bitno je da smo se družili. Naše druženje završili smo u Crkvi gdje smo skupa molili deseticu krunice a nakon toga je župnik Željko upoznao goste s poviješću naše Crkve te im ujedno zahvalio na posjetu. Nakon toga vlč. Lazar nas je sve pozdravio i pozvao nas na proljeće na uzvratni susret kojem se već sada radujemo.

Aleksandar Stipić

PAPA O JASLICAMA

Papa Benedikt XVI. posebno se osvrnuo na značenje jaslica, koje mogu vjernicima pomoći u prenošenju vjere djeci, a koje mnoge obitelji slijedeći stare običaje, pripremaju od svetkovine Bezgrešne u svojim domovima.

"Jaslice nam, doista, mogu pomoći da shvatimo tajnu pravoga Božića, jer govore o poniznosti i o milosrdnoj dobroti Krista", rekao je Papa, te istaknuo da "Božić donosi radost i mir onima koji, poput pastira u Betlehemu, prihvataju anđelove riječi: Evo vam znaka: naći ćete novorođenče povijeno gdje leži u jaslama".

100.000 DJECE NA SUSRETU S BENEDIKTOM XVI.

Papa Benedikt XVI. susreo se 15. listopada na Trgu Sv. Petra s ovo-godišnjim prvočršćnicima iz cijele Italije. Festival mlađih u tradiciji pape Ivana Pavla II. okupio je više od 100.000 djece na molitvu i katehezu s Benediktom XVI. Preuzevši na sat vremena ulogu njihova vjeroučitelja, Papa je jednostavnim riječima odgovarao na pitanja mlađih o značenju euharistije. Prisjetio se i svoje prve pričesti, "početka istinskog i doživotnog prijateljstva s Kristom" jedne sunčane nedjelje u ožujku prije 69 godina. Na pitanje o sakramentu ispovijedi odgovorio je kako je korisno jednom tjedno se ispovijedati, jer pomaže čišćenju duše. Na početku dvosatne svečanosti Benedikt XVI. prošao je papamobilom vatikanskim trgom pozdravljajući dječcu u žutim i crvenim majicama s mama Godine euharistije, koja su ga dočekala pljeskom i pjesmom. Na početku je Papu u ime učenika pozdravio desetogodišnjak, koji je iznio svoja razmišljanja o pričesti. Papa ga je slušao pozorno i s osmijehom, a dječak ga je na kraju zagrljio s riječima "Volimo te!". Događaj, koji je izravno prenosila talijanska televizija RAI Uno, animirali su i pjevačica Amy Stewart i skupina klaunova. Na velikim zaslonima na ispunjenom vatikanskom trgu prikazivana je filmska dokumentacija talijanske televizije o susretima pape Ivana Pavla II. s djecom. Za susret s Papom djeca su se pripremala zajedno s roditeljima, katehistima i župnicima, razmišljajući o nauku Kompendija Katekizma Katoličke crkve. /IKA/

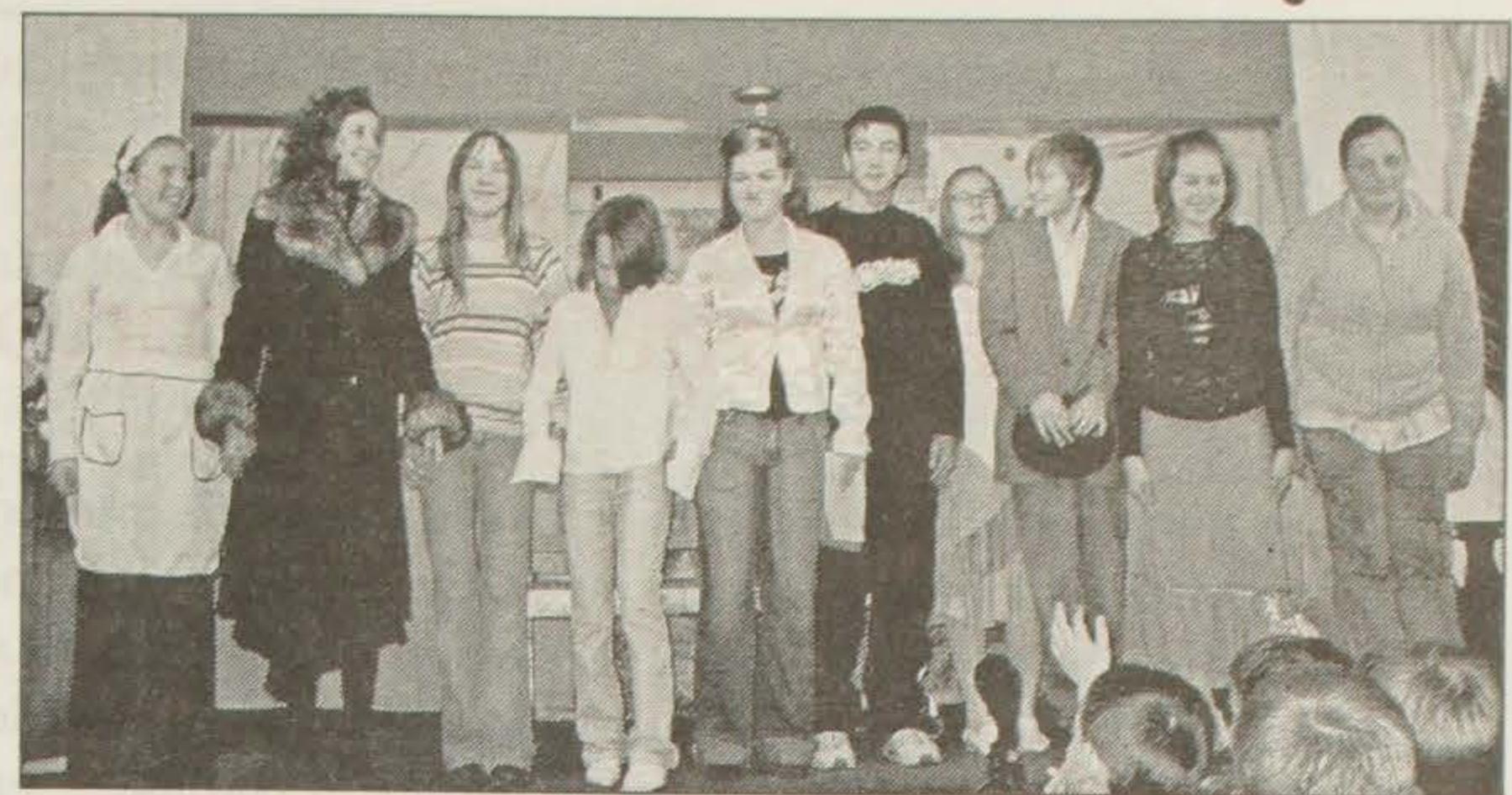
NA MATERICE - HVALA MAMA

Jedan od najljepših običaja Hrvata Bunjevaca u adventsko vrijeme je dan posvećen majkama - Materice. Toga se dana posebno svečano čestita majkama u crkvi, ali i u svim bunjevačkim domovima.

Tradicionalnu priredbu pripremaju djeca i mladi u župi sv. Roka u Subotici. U subotu uoči Materice, u vjeroučenoj dvorani su nastupila djeca iz vrtića "Marija Petković", vjeroučenici osnovne škole i mladi. Osim vrlo lijepih pjesama posvećenih majci, mladi glumci su izveli i nekoliko šala i igrokaza kojima svake godine oduševljavaju publiku. Program je pripremila s. Silvana Milan, a tekst šala napisala je župljanka Đula Milodanović. Župnik Andrija je, čestitajući ovaj dan majkama, za sljedeću godinu predložio ovu priredbu preseliti u veliku dvoranu Hrvatskoga kulturnog centra "Bunjevačko kolo" budući da veliki broj ljudi nije mogao ući u premalenu vjeroučenu dvoranu.

U nedjelju su djeca prigodnim programom uz glazbenu pratnju tamburaša pod ravnjanjem prof. Mire Temunović oduševila sve vjernike u crkvi, a posebno majke. Ove je godine čitanje iz Starog zavjeta pročitao Lazo Cvijin, obučen u proroka Izaiju i

tako nam zorno predočio to davno vrijeme a opet suvremenu poruku.

Umjesto propovijedi djeca su kroz scensku igru prikazala kako je Bog stvarao ženu. Ova je dramatizacija ostavila dubok dojam na sve, osobito majke (*ovaj tekst možete pročitati na obiteljskoj stranici, op. ur.*).

Nakon mise dvije majke u bunjevačkoj nošnji podijelile su po starom običaju svoj djeci po jabuku. /K. Č./

SV. NIKOLA U SUBOTICI

... u HKC "Bunjevačko kolo"

Ove je godine Sv. Nikola malo uranio u Hrvatski kulturni centar "Bunjevačko kolo" ali djeca se nisu dala "iznenaditi". U dvorani je u nedjelju, 4. prosinca popularnog "sveca" dočekalo mnoštvo malihana sa roditeljima. Uz prigodan program podijeljeno je mnogo darova.

... u vrtiću i u crkvi. Sv. Roka

Dragog sveca, djeci najdražeg, Sv. Nikolu, djeca koja redovito dolaze na misu zornice u crkvu sv. Roka dočekala su

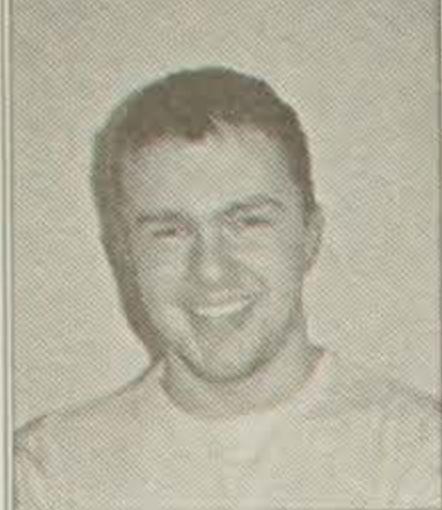
radosna srca. Župnik Andrija Anišić im je za vrijeme propovijedi poručio da prave propovijedi nema jer mu je mobitelom Sv. Nikola javio da stiže na kraj mise. Naravno, sv. Nikoli i darovima najviše su se obradovali oni najmanji.

I u vrtiću "Marija Petković" uzbudjenje je bilo veliko. Odgajateljice su djeci pripremile kape pa je u vrtiću bilo jako puno "mikulaša". U predstavi se pojavilo mnogo raznih životinja, ali najstrašniji je bio "krampus". Kad je već bilo jasno da su svi u vrtiću bili dobri, "krampus" je morao otici i onda je zvonce najavilo dugo očekivanog Sv. Nikolu. Djeca su pjevala i recitirala i na kraju su svi dobili lijepo darove.

/K. Č./

Uredio: Petar

Slava dolazi od služenja i skromnosti

To je divna poruka koju nam je Isus ostavio. Osvrñimo se na njegov život! Zaista nam je dao primjer. Evo, kad pogledamo kako je živio: zbilja je došao u najvećoj skromnosti, rodio se u štali. Zamisli sebe u ovom trenutku kao Josipa ili Mariju, u današnje vrijeme, u takvoj situaciji. Nitko te neće primiti u rodilište, jer nema mesta... Što bi uradio/la, a da znaš da nosiš Božjeg sina?

Bog je svemoguć! On je sve stvorio što te okružuje: svaki detalj prirode, tvoje roditelje, TEBE. A on dolazi na zemlju, u štalu!!! Pogledajte tu skromnost. Umjesto da mu se poklone vrhovni poglavarji, političari, državnici... on poziva pastire... Još jedna skromnost. Mogao je doći s gromovima, olujom, vjetrom, gorućim plamenom, ali ne, on je došao u najvećoj skromnosti, u obliku malog siromašnog djeteta!

Dolazi na svijet da ga skoro nitko ne vidi...

Ali, nakon toga što sve dolazi!!! Evo najveći prikaz plodova skromnosti: dolazi kao siroče, kao stranac, a danas to ime zna skoro čitav svijet, sigurno preko 4 milijarde ljudi. Evo još jedan primjer skromnosti u osobi bl. Majke Terezije: radila je u velikoj skromnosti i nju poznaje i voli doista puno ljudi.

A o službi vam ne bih govorio jer je ona usko povezana sa skromnošću! Imamo tisuće primjera - ljudi koji su živjeli u skromnosti i služenju, a kasnije su tim načinom življena ODUŠEVILI SVIJET.

Budimo i mi mali kao što je bio dijete Isus, da bismo bili prihvaćeni od Boga i ljudi.

Petar

Tribina mladih

UPOZNAJMO NAŠEG PAPU

Na tribini održanoj 20. studenog, o novom papi, na istoimenu temu "Upoznajmo našeg papu - Benedikta XVI." govorio je dr. Andrija Kopilović.

Na samom početku, predavač nas je upozorio da neće pričati o njegovoj biografiji, jer do tog možemo lako doći putem interneta ili pak novijih izdanja knjiga, nego je stavio naglasak na njegov rad kao svećenika, biskupa i kardinala Ratzingera. Naročito se osvrnuo na II. vatikanski sabor, u čijem je radu Ratzinger sudjelovao i imao veliki utjecaj. Bio je u pratinji kardinala Šepera, kao odličan teolog. To se ogleda i u njegovim djelima, koja zaista duboko zalaze u teološka pitanja. Predavač je govorio i o drugim velikanima, kao i papi Piu XII, koji je imao velikog utjecaja na Ratzingera. On se borio protiv

nacizma i Hitlerovog bolesnog ponašanja. Tvorac je katoličke akcije. Dr. Kopilović je rekao da naš Papa ima vrlo jake veze s poznatim svjetskim teologima.

Obratio je zatim predavač posebnu pažnju na Božju providnost u Crkvi koja

obavijesti:

Tribina mladih

Katolički krug

18. 12. u 19 sati

Džinić Ivan:

"Jeste li zadovoljni svojim (pruženim) odgojem"

MISA ZA MLADE

5. 01. 2006. (četvrtak)

Aleksandrovo

Nakana: zahvalnica za prošlu i blagoslov za novu godinu

Sretan Božić

i

NoVa GoDiNa!!!
Provedite predstojeće blagdane sa svojima u najvećoj radosti i razumijevanju...

**Uredništvo
stranice mladih**

se očituje upravo u izboru ovoga pape nakon velikog pape Ivana Pavla II. On je to zaista dobro rekao u jednoj rečenici: **Ivan Pavao II. je dar crkvi koji je uspio dići cijeli svijet na noge, a Benedikta sluša cijeli svijet.**

Ivan Pavao II. je zaista okupio cijeli svijet: njega su poznавali svi krajevi svijeta, svi kontinenti, obišao je mnoge države, gradove i na taj način okupio izgubljene ovce. Za pravo je podigao glave ljudi, koji sad slушaju jednog nevjerojatno jakog teologa! Kao svjedočanstvo za to je naveo primjer da je nakon susreta mladih u Njemačkoj broj duhovnih zvanja znatno povećan.

Nikolina Bačić

Poznajem dobrog čovjeka

Kad pričamo o ljudskoj dobroti i čovječnosti pomislim na svoju baku. Život ju je izgledom učinio starijom mnogo ranije nego što bi to godine uradile, ali joj je srce ostalo veselo i puno života kao da je mladost tek pred njom.

Rođena je u siromašnoj obitelji kao osmo dijete. Odgajana je u vjeri u Boga i cijelog je života slijedila Njegove pute. S dvanaest godina bijeda i glad staviše joj motiku u ruke. I ona je cijelog života ostala s njom u ruci kopajući tuđe njive. U mladosti, da bi zaradila koru kruha, a poslije da bi othranila troje djece koje joj je Bog podario. U teškoćama nikad nije uzaludno sjedjela i žalila se već je prizivajući ime Gospodnje tražila spas u vjeri i teškom radu. Njene ruke, izborane i žuljevite, uvijek su spremne napraviti obilje hrane i ugostiti kako one njoj najmilije tako i slučajne namjernike.

Kada je upitate - reći će da je sretna i pored sve muke. Reći će da je beskrajno zahvalna Bogu što joj je podario troje djece i pomogao ih othraniti i izvesti na put. Kad su im krila ojačala svaki njen ptic odletio je iz

roditeljskog doma i savio svoje gnezdo. Ali su se uvek vraćali majci da je obidu i pomognu ako joj što zatreba.

Naučila je svoju djecu, a uči i nas unučad, da je istinska vjera u čovjeka i dragog Boga najljepša svjetlost koja izbjija iz čovjekovog srca. Njeno najveće bogatstvo smo mi - njena unučad i njena djeca. Uvijek će reći kako je zbog nas najbogatija žena na svijetu i da joj ništa drugo ne treba već da nas gleda žive, zdrave i sretne.

Bože, pozivi moju baku još mnogo godina. Želim da me njen topli glas još dugo dočekuje i ispraća blagoslovom. Želim da me njene umorne ruke nježno miluju po kosi a usne iz kojih teku lijepi riječi i molitve pouče životu. Želim joj olakšati starost i učiniti je sretnom svaki put kad začuje otvaranje vratiju i ugleda moj lik.

I onda kad njene oči izgube sjaj i ruke se mirno sklope na odru zamolit će te, dragi Bože, da joj podariš mir i spokoj. Da je primiš k sebi u nebeski raj. Njena napačena, topla ljudska duša zaslужila je to. U molitvama uvijek će spominjati jer znam da će uvijek biti uz mene, tu negdje, s krilima andeoskim motrit će na moj put.

Karolina Kolarik

Srednja poljoprivredna škola Sombor

Isus je devet mjeseci rastao pod srcem majke Marije

Bog je pripremio Mariju i Josipa za prihvatanje Spasitelja, Božjeg sina. Oni su bili obdareni mnogim izvanrednim darovima Ljubavi, ali su bili pravi ljudi i u svemu nama jednaki osim u grijehu. Ovom se prilikom želimo podsjetiti da nam je Sv. obitelj slična i u onim životnim prilikama što ih donosi svaka nova trudnoća. Evanđelje nam svjedoči da Marija NIJE PREDVIĐALA materinstvo, nego je bila raspoložena za doživotno djevičanstvo. Kad joj je bio saopćen Božji plan, ona odgovara: Evo službenice Gospodnje.

Iako ta trudnoća nije bila u ljudskom planu Josipa i Marije, oni su je prihvatali s pravom ljubavlju.

Molimo se Mariji i Josipu da svako svoje dijete volimo nježnom i zrelom ljubavlju!

Marija i Josip su imali sve moguće poteškoće u vezi s trudnoćom, koje mogu imati današnji parovi. Bili su siromašni, bili su progonjeni zbog te trudnoće i djeteta. Da spasu sebe i dijete morali su otići u tuđinu.

Molimo se Mariji i Josipu da usprkos svim poteškoća koje proživljavamo ipak prihvativimo i volimo svako dijete. Kod začeća Isusu su bili određeni boja očiju i kose, stas, fizionomija i otisci prstiju, njegovo presveto srce počelo je kucati oko tri tjedna nakon začeća u utrobi Njegove Majke. Ovo isto srce koje nas danas ljubi. Molimo Isusa da budemo pravi roditelji i da svako dijete volimo od početka, od začeća.

Rodio se sin

**Ove noći jedna zvizda blista jače,
njezin sjaj i bljesak radost znače
rodio se očev sin
Isus Krist, naš Gospodin.**

**U štali ga majka povija,
a nad glavom mu kruna sija.
kraljevi se njemu klanjaju
mir, zlato, tamjan mu daruju.**

On je kralj kraljeva.

**Ite kruha, piјte vina,
jer nam on posla sina,
da čovik bude, nama sličan,
da živi i ostane vičan.**

Mirela Stantić

SVETA NOĆ

Bio jednom jedan čovjek koji je pošao u mrklu noć da posudi vatre. Išao je od kuće do kuće, kucao na vrata govoreći: "Dragi ljudi, pomozite mi! Žena mi je upravo rodila djetešce i moram zapaliti vatru da ugrijem nju i mališana."

Ali noć je bila gluha. Svi su ljudi spavali i nitko mu nije odgovarao. Čovjek je i dalje tražio. Napokon spazi u daljini svjetlost. Pođe u tom smjeru i nađe oganj, gdje u polju gori. Oko vatre je ležala i spavala gomila bijelih ovaca, a stari pastir je čuvao stado.

Kad je čovjek, koji je išao posuditi vatre, došao do ovaca, ugleda tri velika psa kod nogu pastirovih, kako počivaju i spavaju. Osjetivši čovjeka koji je išao prema vatri, sva se tri psa probude i otvore usta, kao da će zalajati, ali se nije čulo glasa. Čovjek osjeti kako je jedan zinuo da ga zgrabi za noge, a drugi za ruku, dok bi ga treći spopao za grkljan. Ali zubi, kojima su psi htjeli ugristi, nisu ih slušali i tako se čovjeku ne dogodi ni najmanje zlo.

Nato se čovjek htio zaputiti dalje da uzme što mu treba. Ali ovce su tako gusto ležale jedna do druge, leđa uz leđa, da nije mogao naprijed. Nato se čovjek popne na leđa životinja i preko njih pođe prema vatri. I nijedna ovca se nije probudila niti makla.

Kad je čovjek došao do vatre, pastir digne glavu. Bio je to već star i mrzovoljan čovjek, osoran i nemilostiv prema svakome. Vidjevši stranca gdje ide prema njemu, zgrabi svoju šiljastu batinu, koju je držao u ruci, i baci na nj. Batina poleti sa svizgom prema čovjeku, ali prije nego ga pogodi, skrene u stranu i šikne u polje.

Nato čovjek dođe k pastiru i reče mu: "Dobri prijatelju, pomozi mi i posudi malo vatre! Žena mi je upravo rodila djetešce, a ja moram naložiti vatru da ogrijem nju i mališana." Pastir bi najradije rekao da neda. Ali kad je pomislio na to da psi nisu mogli ništa zla učiniti, da ovce nisu pred njim pobegle i da ga njegova batina nije htjela udariti, malo se prestraši te se ne usudi strancu odbiti molbu.

"Uzmi koliko trebaš", reče čovjeku. Ali od vatre je ostala samo žeravica, a stranac nije imao ni posude ni lopate u kojoj bi ponio užaren ugljen. Tada se čovjek sagne, uzme golim rukama ugljen iz pepela i metne ga u svoju kabanicu. Niti je ugljen palio njegovu ruku, niti je palio njegovu kabanicu. Kad je pastir sve to video, počne se čuditi: "Ta kakva je ovo noć u kojoj psi ne grizu, ovce se ne plaše, koplje ne gađa i vatra ne pali?" Zovne stranca te zapita: "Ta kakva je to noć? I kako to da je prema tebi sve tako milostivo?"

Nato će čovjek: "Ne mogu ti reći ako ti sam ne vidiš." I nastavio je svojim putem žureći. Ali pastir odlučuje da ga ne pusti s očiju dok ne dozna što to sve znači. Ustade i pođe za njim, dok nije došao do njegova doma. Sad pastir vidi da taj čovjek nije imao nekolike da u njoj stanuje, nego je prebivao u jednoj gorskoj špilji, koju je činilo nekoliko golemih stijena...

Pastir se također začudio kad je ugledao dijete u hladnoj špilji, a da nije smrznuto. Smiluje se, ali ipak teškog srca skine svoju torbu s leđa izvuče iz nje mlijeko, pa onda dade strancu bijelo ovčje runo da položi dijete na nj.

I u tom času, kad je pokazao da i on može biti milosrdan, otvorenu mu se oči i vidi što prije nije bio i čuje što prije nije mogao čuti.

On vidje oko sebe mnoštvo anđela sa srebrnim krilima.

Radost, veselje i granje vladalo je svuda. I to je video pastir u tamnoj noći, u kojoj prije nije mogao ništa opaziti. I on se veseli da su mu se oči otvorile te je pao na koljena i hvalio Boga.

Kakva istina! Da shvatimo Božić, ne treba božićnih drvca

svijećica, ne treba sunca i mjeseca, treba dobrote u duši i milosrđa u srcu. To su oči kojima se otkriva Bog. Svijeća se pali svijećom, ljubav ljubavlju, Oholice, mrzitelji, preziratelji ne mogu Boga vidjeti.

Ljubav sve vidi jer gleda dobrotom....

Priredio: Tomislav Kljajić

Uredili: obitelj Huska

Dragi čitatelji

Evo nam još jedan BOŽIĆ! Božić je dan kad je Ljubav došla na svijet, i mi trebamo učiniti sve kako bi ta Ljubav, nakon što je pobijedila svijet, svima postala blizu, toliko blizu da postanu dio nje. U ove radosne blagdane, još jedna šansa: oprostimo sebi, jedni drugima i postanimo novi ljudi, u kojima živi Isus koji u njima ljubi sve ljude...

Ne smijemo stati i uspavati se danas kad je skoro sve protiv Boga koji je Ljubav i protiv života po Njegovim zapovijedima. Te zapovijedi su Njegovo sigurno i nježno naručje - kako možemo i poželjeti izaći otuda? Sretna Vam Nova, 2006.!

I stvori Bog ženu...

Kada je Bog kreirao ženu, dugo je radio. Jako, jako dugo... Jednom od anđela to je bilo čudno, pa se pojavio u njegovoj radionici i pitao: "Zašto se s njom baviš tako dugo?" Bog je odgovorio: "Jesi li možda vidio uputstva za sastavljanje? Mora biti vodootporna, ne smije biti od plastike, mora imati više od 200 gibljivih dijelova, koje je moguće zamjeniti, njen tijelo mora besprijeckorno funkcionirati, čak i kad se hrani malim količinama hrane i pije samo dijetalno piće. Mora imati ugodnu vanjštinu koja će se svidjeti svima, ali mora imati i toplu, nježnu i divnu dušu. Mora biti jaka i trpjeti sve nedače, biti stabilan stup podrške i meko rame za plakanje. Mora imati naručje u kojem mogu sjediti čak četiri djeteta istovremeno. Njen poljubac mora ozdraviti sve, od raskrvavljenih koljena do slomljenog srca. I za sve navedene uloge, koje mora obaviti, ima - pogledaj u paket - samo dvije ruke." Anđeo je zastao na tren u čudu, kada je čuo koje su sve funkcije napisane u uputi za sastavljanje i rekao: "Samo dvije ruke? I to pri standardnom modelu? To je previše posla za jedan dan, završi to sutra." "Ne, neću," protestirao je Bog, "sad sam već tako blizu tome da završim ovu kreaciju, koja mi je prirasla srcu, da se ne želim zaustaviti. Već se zna sama ozdravljati i lako radi osamnaest

sati na dan." Anđeo se približio i dotaknuo ženu pa u čudu progovori: "Ali, Bože, napravio si ju tako meku." "Zaista je meka", složio se Bog, "no napravio sam ju istovremeno i čvrstom. Nemaš pojma što sve može istrpiti i što sve može postići." "Hoće li znati i misliti?", pitao je anđeo. "Ne samo to", odgovorio je Bog, "znat će procjenjivati i pregovarati, odlučivati i zauzimati se..." Anđeo je u tom trenutku nešto opazio, podigao ruku i dotaknuo ženino lice. "Ajoj, mislim da pušta. Rekao sam ti da

je to previše posla za jedan dan", izjavi pobjednosno anđeo. "Ništa ne propušta", razljutio se Bog: "To je suza!" "Čemu suze?", upitao je anđeo. Bog je odgovorio: "Suza je mogućnost da izrazi svoje veselje, bolest, brigu, razočaranje, ljubav, osamljenost, žalost i ponos." Anđeo je bio istinski očaran: "Bože, ti si genije, na sve si mislio. To što si napravio je poštovanja i obožavanja vrijedno. Žena je čudo."

ŽENE ZNAJU da poljubac i zagrljaj liječe slomljena srca. Donose veselje, ljubav i nadu, suosjećajne su i žive za ideale. No, iako savršenom, Bogu se ipak potkrala "greškica": žene, naime, često zaboravljaju koliko zaista vrijede... ☺

ŠTO JEDAN TATA TREBA ZNATI?

Tata treba znati maziti djecu i ložiti vatru. Također treba znati ići u pekaru i kupiti raženi kruh i kifle. I sladoled kad je netko bio dobar. Treba znati mijenjati pelene i brisati nos. Kada nema kruha, treba znati put do pekare. Tata treba čitati knjige (na primjer o čovječuljku od tjesteta) i slagati slagalice. Tata je sretan kad znam množenje i kad sam dobar i kad nacrtam zvijezdicu. Kad zatvorim oči, zamišljam kako tata lijepo miriši na neko lijepo cvijeće i kako zagrli djecu.

Petar H., 5 god. (prvi tekst za Zvonik)

REKLAMA

Blago Tebi! Ovih dana na TV često čujemo reklamu: "Uključite se u veliku nagradnu igru!" Nagrade su zbilja primamljive - stan, automobil, novac čekaju samo Tebe. Sreća nije jako skupa, s obzirom na to što je glavna premija. Za cijenu dva kruha automobil je tvoj, ako si sretne ruke.

Htio bih Te podsjetiti na jednu nagradnu igru koja traje već treći milenij. Njen slogan je: "Daj i dat će Ti se", a svaka "srećka" sigurno dobija. Za cijenu dva kruha koje si dao bratu u potrebi dobijaš - VJEĆNI ŽIVOT. Razmisli o ovom kada sljedeći put hoćeš sebi kupiti sreću!

LH ☺

novogodišnji vic

Išli muž i žena na novogodišnju zabavu. Muž se češlja, a ima samo tri dlake.

- Draga, kako da se počešljam?

- Pa, jednu dlaku na lijevu stranu, jednu na desnu, a drugu iza.

I napravi on tako, ali mu jedna dlaka otpadne. Pita on što će sad.

- Pa, jednu dlaku na lijevu, a drugu na desnu stranu. Napravi on i tako, ali ostane samo s jednom dlakom.

- A, draga, pa što će sad?

- Ma, što me briga, idi takav raščupan!

"alkoholni" vic

Igrajući kompjutorsku igricu "Milijunaš", Tomislav (3 god.) nasumice odgovori i slučajno pogodi, a mama prigovori što nije sačekao da zajedno razmisle i odgovore:

- Sad ne znamo kako se dobija rakija. Petar (5 god.) kaže: - Ja znam! Sipaš puno vode u vrčeve i onda blagosloviš! Tako može Isus!

Predavanje episkopa Irineja Bulovića u Zagrebu

Pravoslavno viđenje katoličko-pravoslavnih odnosa 40 godina nakon ukidanja anatema iz 1054. godine, bila je tema predavanja **dr. Irineja Bulovića**, episkopa novosadskog i bačkog, koje je u srijedu 7. prosinca održao u dvorani Tribine grada Zagreba.

Episkop je predstavio široko rasprostranjeno viđenje i prirodu uvođenja anatema od 16. srpnja 1054. godine, te je nadodao kao unatoč tomu što je riječ o anatemama ne možemo govoriti o potpunom izopćenju cijele rimske od strane carigradske Crkve iz jedinstva Crkava Božjih, i obratno, budući da je bila riječ o sporu između konkretnih osoba, kardinala Humberta i patrijarha Cerularija. Osim toga, postavlja se pitanje legitimnosti toga čina, jer niti jedan od njih nije konzultirao druge patrijarhate i crkvene instance u okviru svoje Crkve. No, ta gesta između konkretnih osoba naknadno je proširena na cijelu Crkvu staroga i novoga Rima te je prešutnim konsenzusom postala opće prihvaćena činjenica. Jedinstvo je ipak postupno prekinuto, uslijed rastućeg otuđenja i iskustava kao što su osvajanje Carigrada od strane križara, što sve dovodi do dubokog rascjepa, a odlučujući udarac s teološke strane je osporavanje eklezijalnosti jednoj Crkvi od strane druge. Procjepu je, iz pravoslavne perspektive, svakako pridonijelo i formiranje raznih tzv. "unija" na prostoru Istoka, uslijed čega su se pravoslavne Crkve osjećale soteriološko nevalidnim. Govoreći potom o duhovno-psihološkoj atmosferi koja pokazuje proročki karakter gesta pape Pavla VI. i patrijarha Atenagore I., Bulović je istaknuo kako je osim II. vatikanskoga sabora, koji govori novim jezikom o pravoslavnom Istoku i predstavlja veliki iskorak na ekumenskom polju, veliku ulogu odigrala i cijela plejada katoličkih teologa koji su savjesno proučavali povijest sabora i ukupnu tradiciju Crkava Istoka i Zapada. Neprijeporno je da je ukidanje anatema, unatoč brojnih osporavanja, očitovalo neprestano djelovanje Duha Svetoga u Crkvi.

Predavač se također osvrnuo na najvažnije posljedice ukidanja anatema. Jedna od tih posljedica ogleda se u promjeni karaktera odnosa između crkvenih velikodostojnika Istoka i Zapada, koji se među ostalim ogledaju i u sve češćim kontaktima među biskupima (episkopima)

lokalnih Crkava, a čemu je u svojoj mjesnoj Crkvi svjedok i sam predavač.

Osim toga posljedice se odražavaju i na odnose u ekumenskim nastojanjima, budući da pastiri obje Crkve svojom teološkom mišlju utječu jedni na druge i grade razumijevanje. U toj novoj atmosferi dijaloga zasnovanoga na povjerenju dolazi do svijesti da na izazove sekularizacije, susreta s drugim religijama, izazove bioetike, javnoga morala, socijalne pravde i sl., s punom svješću treba odgovoriti zajedničkim nastojanjima i naporima s obje strane.

Među važnim duhovnim posljedicama ovoga događaja jest i početak teološkoga dijaloga oko zajedničkih doktrinarnih pitanja. Unatoč pojedinim teološkim razmimoilaženjima, u dijalogu nestaju unaprijed osuđene strane, te nema međusobnoga osporavanja crkvenosti. Ostavlja se najšira mogućnost da se svestranim zalaganjem može doći do formuliranja jedinstvene vjere u različitosti teoloških izričaja. Episkop je izrazio mišljenje kako je međusobni dijalog prebrodio velika iskušenja, a da su najvažnije dimenzije toga dijaloga teološka i praktična. Obje te dimenzije mogu se ogledati i u najnovijem susretu i dogовору s papom Benediktom XVI. o bezuvjetnom nastavku dijaloga Katoličko-pravoslavne komisije na općoj razini. Najavio je i ponovno pokretanje rada te međunarodne komisije, čiji je rad nakon susreta u Baltimoru bio zastao. Sljedeći susret bi se trebao održati upravo u Beogradu. U tom smislu, episkop Bulović je rekao da je na razini pravoslavlja usuglašen novi pristup u pogledu pitanja grkokatoličkih Crkava, te da to pitanje više neće biti tretirano zasebno, nego u okviru općih eklezioloških tema i analiza. Izrazio je nadu da će i druga pitanja kao što su filioque ili pitanje sadržaja Papina primata biti riješena u svjetlu zajedničkih predanja obje sestrinske Crkve.

Episkopa Bulovića na početku je pozdravio zagrebački nadbiskup kardinal **Josip Bozanić**, istaknuvši kako je sigurno da je posebni duh vodio i **Pavla VI.** i **Atenagoru I.**, jer su svoju gestu učinili po savjeti i poslušni Kristovu pozivu i zapovijedi. Taj je korak povod novih koraka i inicijativa, kao i putova zajedništva između sestrinskih Crkava, Katoličke i Pravoslavne, rekao je kardinal.

U ime Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog, episkopa je pozdravio predsjednik toga Vijeća, zagrebački pomoćni biskup **Vlado Košić**, istaknuvši pritom kako je ekumenizam dio katoličkog identiteta, ali i općekršćanskoga identiteta, jer je riječ o izvršavanju Isusove zapovijedi. Episkopa

Bulovića nazočnima je predstavio predsjednik katedre ekumenske teologije Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu **dr. Jure Zečević**, moderator obilježavanja obljetnice. Istaknuo je da je dr. Irinej Bulović kao član Svepravoslavne komisije za dijalog s Katoličkom crkvom Komisije Sv. arhijerejskog sabora SPC za dijalog s Biskupskom komisijom Hrvatske biskupske konferencije osoba koja ima mogućnost informirano i kompetentno predstaviti pravoslavno viđenje katoličko-pravoslavnih odnosa.

Susretu su, među ostalima, nazočili zagrebački pomoćni biskup **Valentin Pozaić**, protovjerej stavrofor **o. Marinko Juretić** kao i visoki predstavnici drugih kršćanskih Crkava u Hrvatskoj. Nazočnima se obratio i dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu **dr. Tomislav Zdenko Tenšek**. Istaknuo je da smo u ovom episkopovu razmišljanju čuli i doživjeli duh Kristova svjedoka, koji je ukazavši na prošlost zacrtao i plodno viđenje i ukazao na konkretne korake plodnog ekumenskog dijaloga između naših Crkava u budućnosti, što je naša uzajamna odgovornost pred kojom stojimo. Tenšek je također istaknuo kako su obje Crkve na ovim prostorima poduzele brojne, konstruktivne i plodne inicijative na implementiranju koncilskih želja, misli inicijativa, od kojih je spomenuo Međunarodne ekumenske simpozije koje su tri bogoslovna fakulteta, Beogradski, Ljubljanski i Zagrebački organizirali svakodnevno godinu, počevši od godine 1974. pa sve do 1990., kada su zbog ratnih prilik prekinuti. Unatoč tomu, žižak ekumenskog svjetla nije potpuno utrunut, već je ostao gorjeti u srcima i savjestima onih koji nisu prestali vjerovati i misliti da je ekumensko nastojanje oko jedinstva kršćana predmet vjere.

Anateme iz 1054. godine i deklaracije o ukidanju anatema čitali su studenti KBF-a u Zagrebu **Stjepan Vidak** i **Rober Zelić**, a susret je završio molitvom za jedinstvo kršćana, koju je predvodila **Marija Znidarčić**.

Predavanje u povodu 40. obljetnice ukidanja anatema iz 1054. godine priredilo je Vijeće HBK za ekumenizam i dijalog Katedra ekumenske teologije Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Željka Zelić

Piše: Alojzije Stantić

ADVENTSKI BLAGDANI

U nikoliko nastavaka u "Zvoniku" pratit ćemo kršćanske svetkovine kako i je opisivo naš veliki biskup Antunović u svojoj knjigi "Slavjan", koju je napisao i objavio 1875. godine. On je svetkovine počeo opisivati od adventa i završio svetkovinom Svi Sveti i Danom mrtvi. On je opisao onda najvažnije svetkovine koje i kako je tribalo proslaviti u jednoj godini. Tim tragom su išli posli i drugi ljudi koji su opisivali narodne adete.

U našem kraju navišćaj adventa počimo je proslavom spomen-dana sv. Kafe (25. XI.) jer je posli par dana počeo advent.

* Kad god su se naši stari sičali sv. Barbare (4. XII.), zaštitnice rudara, a u našoj ravni su je štovali jer je njezinog oca usmratio grom. A kako je grom u ravni katkad nano štetu u guvnu (zapalio slamu) el usmratio čeljade u ravni, i zemljodilci su je štovali (o tom: A. Sekulić, S. Beretić, D. Tekla...). Digdi je bio adet da tog dana u vodu potope grančicu voćke, da do Božića procvata i bude navištaj novog života, dobrog zdravlja.

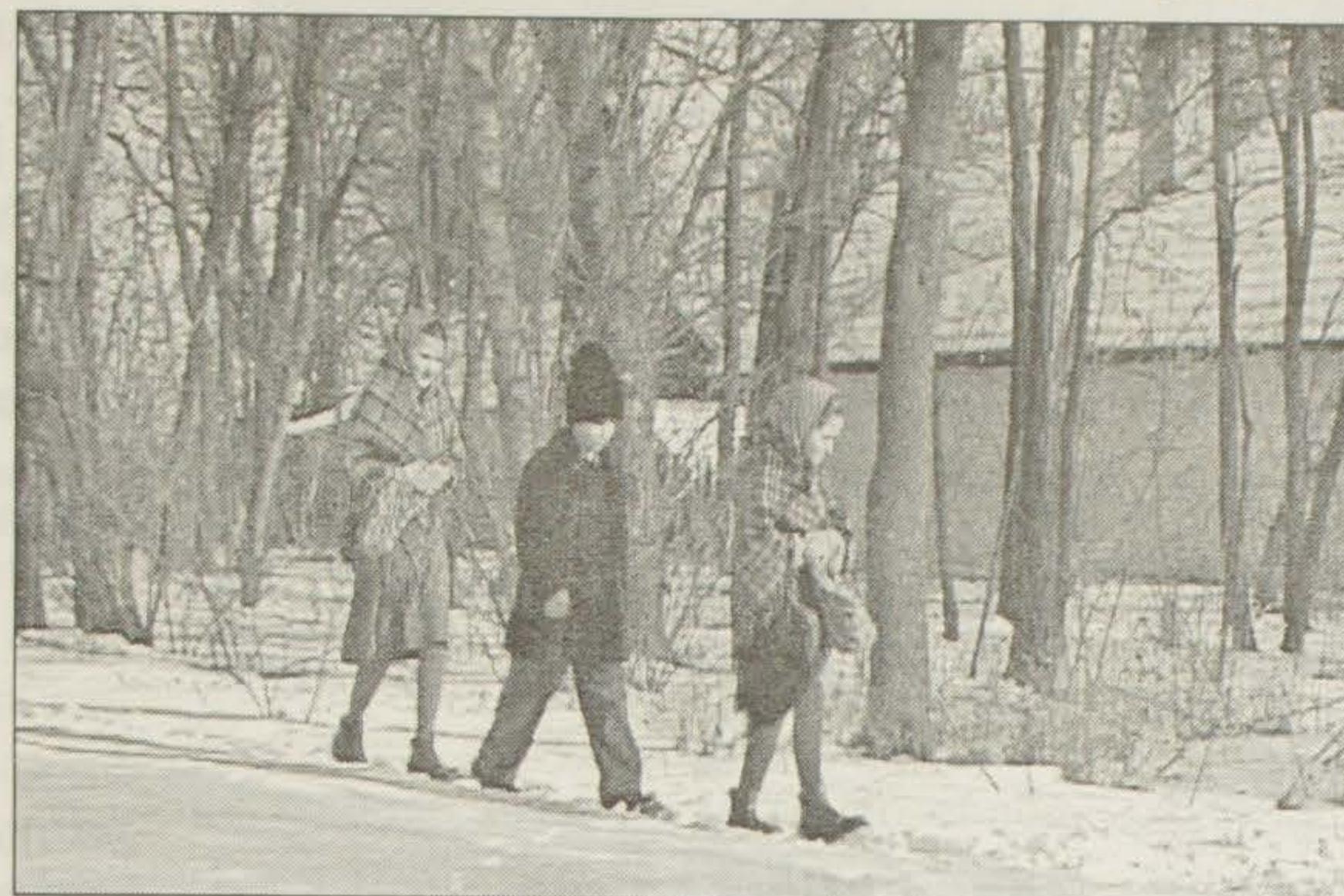
* Dana 6. XII. na radost dice slavili su Mikulaša, (sv. Nikola) koji je najpre bio adet varoščana, a od njih su ga priuzeli salašari, al ga nisu tako svečano proslavljali ko varoščani.

* Na Sv. Lucu (Lucija, 13. XII) salašari su imali tušta adeta, med najpoznatijima, koji su se držali i varoščani, je taj da su momci i divojke na papiru ispisali po 13 imena (divojke momačka, momci divovačka) po kojima su probali pogoditi ime para za kojeg će se udomiti. Tušta stariji su vodili Lucin kalendar (Subotička Danica za 2002, str. 125), usicali krugove u prut, posigli žito u šoljice da ozeleni do Božića, potapali su u vodu grančice voćaka da procvataju do Božića, bilo je i više kojekaki adeta oko odranjivanja pileža, za staje su pravili Lucin stočić itd.

* Materice su najveći obiteljski blagdan, padaju treće nedelje Adventa, katkad su i prija Luce (2005.), al najčešće posli nje.

Ovaj blagdan нико ne slavi tako svečano ko Bunjevcii. Tog dana se oko majke okupe sva njezina dica, udomljena s njevim obiteljima. O tom je Antunović u "Slavjanu" napisao:

"Vječna tebi hvala, dobri Bože! što me je majka slavenska porodila. Ta da me je druga kakova majka rodila bila, nikada

Materčari

tolike radosti djetčinske ne bih uživao."

Izgleda da su naši stari adet proslave materica sobom doneli iz starog zavičaja i jeto u ovom kraju do danas sačuvali, u biti ga ništa nisu prominili. Svudan u crkvama zajedno slave materice za sve nazočne i druge majke, na opću radost Hrvata Bunjevaca.

Tog dana svaka mater čeka ko će joj sve dočestitati taj blagdan, a većina odrasli se rado sičaje kako njim je ko dici bilo dragi ičestitati materice. Materčarima je dopušteno uć u svaki salaš, kuću, dijima matere da joj čestitaju materice. Svudan su dočekani, čak i oni koje ne poznaju. Po adetu nji daruju sitnim darovima: neizbežnom jabukom i orasima, a digdi su u jabuku nazabadi nikoliko novčića el nuz nju metnili novaca, ponudili ji sitnim tistom (kolačićima). Kad su sve obašli materčari su se u dom vratili pune torbice jabuka, ora i nabrekli stomaka od čašćenje sitnim tistom.

* U nedelju posli materica slavimo Oce, ne toliko svečano ko materice, al se onda očevima časti blagdan, štuje očinstvo. Mož bit i takog da na Oce pada Badnji dan (poslidnji put 2000. g.), al se onda oce samo spominju, a drže adeti Badnjeg dana.

Ove blagdane je u "Slavjanu" Antunović spominio: "To je svako diete znalo, da je treća nedelja došašća (Advent) majčicami, a četvrta otcima posvećena."

Božićni blagdani

Ovi blagdani navišćuju zgusnute Božićne blagdane, najpre je med njima Badnje jutro: čestitanje u obitelji, obitelj posti, a tušta nji i suše. Reduša je zakuvala i ispekla kolače, okitila je ticama božić-

njak, nastavila večeru na badnjači, okitila božićnu granu, domaćin je dono i po zemlji prosto slamu, poili su večeru s obiteljskim adetima, dočekali betlemare, oči na ponoćnicu, a kad su prid zoru utrnili Božićnu svetu, počo je Božić.

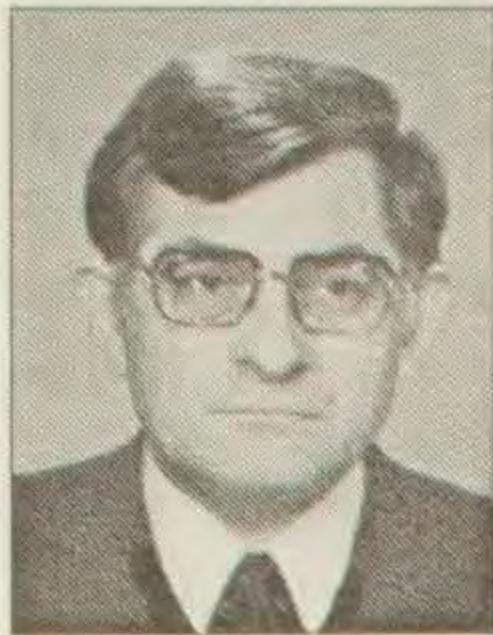
Prvi i najsvečaniji dan Božića: ko god je stigo, očo je na svečanu svetu misu, bogata obiteljska užna s gušćjom el s pućijom pečenicom zaslđena otezanom pogačom. Naši stari na prvi dan Božića nisu išli nigdje, proslavili su ga mirno, u obitelji.

Na sv. Stipana išli su čestitati spomendan sv. Stipana, nosili su bukaricu, Božić slavili svirkom, gošćenjem i veselim pismama. Biskup Antunović spominje na ovaj blagdan: "Sriećno li je diete, koje otac odpravi, da kumu, prijatelju ili pobratimu bukaru nosi." Nažalost, ovaj adet je danas med Bunjevcima nesto.

Na treći dan Božića, na spomendan sv. Ivana evanđeliste, obavili su blagoslov vina, razlili ga u burad i poili podrumski paprikaš. A u vreme Antunovićevog: "što se na dan svetoga Ivana evanđeliste, vino u crkvi sveti ili blagosivlja" ko sičanje kad (je) "Njeki poganski svećenik napunio je otrovanim vinom čašu, i rekao, ako ovu sv. Ivan evanđelista izpije i ništa mu ne nauudi, pripravan je istinitost ponjem naučene vjere Isusove priznati, i sam ovu poprimiti." Sv. Ivan je čašu iskapio, otrov mu nije nauudio, a poganski svećenik je održao svoju rič. Dalje Antunović veli: "kada se ovo vino iz crkve kući doneše, svi mali i veliki od njega okuse, i koji zaloga pogače pojedu, - što se pako od vina preostane, to se u pivnici u vinom napunjenu burad (ardove), razmjerno razlije." Ovaj adet i danas drže Bunjevcii, a i drugi kršćani.

Antunović spominje i adet na mladence, sičanje na Iruda koji je odredio da se ubiju sva mala dica. Šibarenja su se držali i stariji, a osobito momci koji su išli šibarit di je bilo cura i divojaka. Ovo tumači: "Šibanje malenih na mladence, znamenjuje jauk razvijenih majka i nevine djetčice; a što mužkarčići djevojčice šibaju, čine to zato, što su ove kćerke Evine, koja je djavla poslušala..."

Mladi Božić, kojeg niki zovu mlado lito u kojem Antunović upućuje da je u sridi proslave: "da se bez milosti božje ništa dobra ni početi, ni nastaviti, a niti dovršiti može, pa zato o novome ljetu skrušeno moli, da mu Duh sveti podieli svoju milost, i bude mu vodjom u svih njegovih društvenih i obiteljskih podhvatih." Uistinu, imal na mladi Božić lipče želje od ove.

Piše: Stjepan Beretić

Opatije i samostani na području Bačke

Poznato je da je Kalačko-Bačka nadbiskupija do provale Turaka imala jedan kaptol u Kalači, a drugi u Baču. Bački je kaptol bio veći i bogatiji. Od 1080. do 1526. godine Bač je bio i nadbiskupsко sjedište, u kojem su kalačko bački nadbiskupi bar povremeno stolovali. Osim dva stolna kaptola postojali su i zborni kaptoli, u Titelu i u Hájszentlőrincu. No osim kaptola na srednjevjekovnom području Subotičke biskupije djelovale su i opatije i brojni samostani. Na području Bačke je cvjetao najlepši redovnički život. To potvrđuje činjenica, piše biskup **Matija Zvekanović**, da je ovdje postojalo 10 opatija. Opatija je samostan u kojem je poglavatar opat ili opatica. Samostanski poglavatar benediktinskog samostana se zove opat.

Benediktinci ili Red svetog Benedikta je najstariji katolički monaški red. Utemeljio ga je sveti **Benedikt Nursijski** 529. godine. Prvi benediktinski samostan je osnovan na Monte Cassinu 529. godine. Za isti je red 1530. godine sveti Benedikt sastavio Pravilo. U isto vrijeme se razvijala i ženska grana reda - benediktinke. Geslo reda je ora et labora = moli i radi. Zato se redovnici svetoga Benedikta odlikuju dubokom molitvom, napose zajedničkom, kao i tjelesnim i intelektualnim radom. Benediktinci imaju osim tri zavjeta koje polazu drugi redovnici (poslušnost, siromaštvo i čistoća) još i četvrti, a to je za vjet stalnog boravišta. Benediktinci su od VI. do XIII. stoljeća neizbrisivo obilježili vjerski, društveni i kulturni život zapadnih kršćana. Benediktinci su doživjeli više obnova. Iz benediktinskog stabla su se rijekom povijesti razvili cisterci i trapisti. Najnovija obnova u 19. stoljeću je benediktince označila kao izrazito kontemplativan red koji se ističe lijepom liturgijom i koralskim pjevanjem.

U Hrvatskoj su se benediktinci pojavili u prvoj polovici IX. stoljeća. Povijest ih je zapamtila kao ljudi koji su širili i utvrđivali kršćanstvo, ali i glagoljicu među Hrvatima. Danas je u Hrvatskoj samo jedan muški samostan i osam samostana benediktinki. Na svijetu danas ima 170 muških samostana s 8000 redovnika i 300 ženskih samostana

s 13000 redovnicama. U povijesti su benediktinci imali 37000 samostana, a dali su 40 papa. Taj podatak jasno govori o ulozi toga reda u povijesti Crkve i naše biskupije. Benediktinci su stekli velike zasluge za kulturu i duhovnost hrvatskog naroda. U Mađarskoj je najglasovitiji benediktinski samostan u Pannonhalmi. Dјeluje i danas. Taj se samostan latinski zvao Sveta gora Mađarske.

Benediktinci su djelovali i na području Subotičke biskupije

Benediktinska opatija svetoga Petra pokraj Bačkog Monoštora se nalazila u mjestu koje se zvalo Bodrogmonostor. Nema sumnje da je opatija postojala već u drugoj polovici 11. stoljeća. Svoj najveći procvat je doživjela oko 1327. godine. Veliki povjesničar Kalačko-Bačke nadbiskupije **István Katona** je smatrao da je ta opatija bila cistercitska. Na području Bačkog Monoštora se nalazio i nekada utvrđeni grad Bodrog. Tu opatiju pokojni subotički biskup Matija Zvekanović naveo je kao prvu u nizu od 10 opatija koje su postojale na području današnje Subotičke biskupije. On piše da su u toj opatiji bili redovnici nepoznata reda. Na jednoj dunavskoj adi se kod današnjeg Bačkog Monoštora nalazio pavlinski samostan svetoga Križa. Povijest je cistercitsku opatiju i pavlinski samostan upamtila po sudskom sporu između dvije redovničke

kuće oko jednog ribnjaka. Taj pisani spomen dvaju samostana je iz 1327. godine.

U razdoblju od 1241.-1299. zacijelo je djelovala opatija u Gornjem Adorjanu benediktinski samostan i opatija. U tom se kraju 1340. godine spominje još jedan benediktinski samostan i opatija u Donjem Adorjanu. Godine 1237. povijest bilježi spomen benediktinskog samostana i opatije na području današnjeg Martonoša. U razdoblju od 1192. do 1241. odnosno 1242. spominje se i Derža kao sjedište benediktinskog samostana i opatije. U Senti se spominje od 1216. do 1241. godine također benediktinska opatija svetoga Salomona.

Tko su augustinci?

Regularni kanonici svetoga Augustina su djelovali također na području Subotičke biskupije. Biskup Zvekanović spominje i prepozituru kanonika augustinaca u Drži ili Derši. Smatra se da je bila negdje na području današnjega Bača. Njezino postojanje povijest zasigurno bilježi u vremenu od 1255.-1473. godine. Taj red je nastao iz pojedinih stolnih (katedralnih) kaptola koji su počeli živjeti po Pravilu svetoga Augustina. Iz redova tih redovnika Crkva je dobila 36 papa i više od 300 kardinala i mnoge biskupe.

Tko su ivanovci?

U Bačkoj su djelovali i pripadnici slavnoga viteškog reda Ivanovci. Imali su samostan i crkvu na mjestu današnjeg franjevačkog samostana u Baču, a opsluživali su u Baču i bolnicu. Ivanovci su spočetka bili redovnici čija je služba bila u njezi bolesnika, a od 1137. polaze u križarske vojne protiv muslimana. Od 1340. se zovu rođski vitezovi, od 1530. malteški vitezovi. Ivanovci su djelovali u Hrvatskoj sve do 17. stoljeća. U Baču su njihov samostan naslijedili franjevcima. O tome u nekom novom broju.

Prema: Matija Zvekanović, Nova et vetera de Ecclesia Bačiensi - Suboticana, u prvom šematzmu subotičke biskupije, koji je izdan u Subotici 1968. godine; Opći religijski leksikon, Zagreb, 2002.; Katona István, A kalocsai érseki egyház története, I. dio, Kalocsa, 2001; Katona István, A kalocsai érseki egyház története, II. dio, Kalocsa,, 2003.

Odgovara: dr. Andrija Kopilović

Hoće li se spasiti i pripadnici drugih religija

Što je s onim ljudima koji su rasli u drugačijem religijskom odgoju, npr. Hindusi. Kako će se oni spasiti ako Bog želi da svaka duša bude spašena jer je otkupljena. Molim Vas odgovorite mi.

"Isusova ovčica"

Zahvaljujem vam na ovom pitanju. Nastavljam odgovor koji sam ostao dužan iz prošloga broja. Radostan sam što odmah na početku odgovora mogu citirati ondašnjega kardinala **Josepha Ratzingera**, a sadašnjega papu, **Benedikta XVI.**, koji je u časopisu "Bog i svijet" 2003. godine odgovorio na jedno pitanje koje glasi: "Bog da, Crkva ne" poznato je geslo. Sveti **Ciprijan**, kartaški biskup (200. - 258.), ovako je odgovorio na to pitanje: "Izvan Crkve nema spasa", jer "ne može imati Boga za oca onaj tko nema Crkvu za majku." Vrijedi li to i danas?

"Ne, to ne znači da su svi nekršćani osuđeni na pakao. Ali to znači da čovjek treba majku i kad je ne poznaje; zajednicu koja čovjeka rađa u vjeri i koja ga drži uz Boga. Ciprijan govori o vezi između Boga i Crkve u kontekstu progona. On misli na ljude koji odlaze iz Crkve strahujući od mučenja, ali koji pritom misle kako će i dalje ostati uz Krista i uz Boga. Njima on govori da onaj tko napušta živu zajednicu, živo tijelo, izlazi iz Noine arke i utapa se u potopu. U tom smislu on pokazuje nedjeljivost između vjere u Krista i Crkve. Krista ne možemo prisvojiti samo za sebe. Uz Krista ide u određenoj mjeri i neudobnost njegove obitelji. Vjera se nalazi u pojmu **mi**, ona ne postoji na drugi način. Ciprijan nije postavio teoriju o tome što će Bog učiniti onima koji ne poznaju Crkvu. I sveti Pavao, koji toliko inzistira na Crkvi, kaže da se moramo ispravno ponašati unutar Crkve, a ono što će Bog učiniti s onima koji nisu u Crkvi, to će on učiniti, on će se pobrinuti za njih. Dakle, ni Pavao ne postavlja teoriju o tome kako će Bog izići nakraj s njima. Ali on nam kaže da onaj tko je video Krista, ne može Krista odvojiti od

Crkve, mora živjeti s njim u Crkvi. Mogao bih još nešto dodati: Stanje se danas malo promjenilo. **Johann Baptist Metz** jednom je rekao da je danas na snazi geslo: Bog ne, religija da. Čovjek bi htio imati religiju, bilo kakvu, ezoteričku ili kakvu drugu. No ne želi imati Boga koji mu govori, koji ga poznaje, koji je rekao nešto određeno i koji mu prilazi s određenim zahtjevom i koji ga želi uputiti na pravi put. Dolazi do odvajanja religije od Boga. Čovjek se, doduše, ne želi odreći osjećaja nečega potpuno drugog, nečeg posebnog, religioznog i želi to imati u različitim oblicima. Ali to na kraju postaje neobvezujuće kad nema Božje volje, kad nema Boga. Zbog toga se manje nalazimo u krizi religije, a više u krizi Boga. Religije doslovno bujaju..."

Na jedno drugo pitanje: "Može li čovjek sam pronaći put do Boga, do Crkve?", Papa je odgovorio: "Sigurno ne može sasvim sam. Bit kršćanstva, a to je zapravo sadržano u pojmu Crkve, nalazi se u tome da naš odnos prema Bogu nije nešto što se događa u nama, nešto između mene i Boga, nego se Bog nama obraća i vodi nas. Svakom obraćenju pripada susret. Crkva postoji zbog ljudi koji u njoj traže i potom nalaze vrata. Među različitim temperamentima uvijek se nađe netko tko mi odgovara i tko ima pravu riječ za mene. Mi ljudi postojimo zato da Bog preko čovjeka dođe do čovjeka. On uvijek preko čovjeka dolazi do čovjeka. Tako i mi dolazimo do njega preko ljudi koje on vodi, u kojima nas susreće i otvara nas prema sebi. Kada bismo se čitanjem Svetoga pisma mogli sami uzdići, to bi bio filozofski uzlet koji u sebi nema taj element zajedništva, koji je bitan za vjeru."

Toliko iz nauke Benedikta XVI. Vidljivo je iz citiranog teksta i jasno da je Crkva "vrata spasenja". Naime, treba poći od tvrdnje koju ste iznijeli u svom pitanju, a sadržana je u poslanici svetoga Petra: "Bog hoće da se svi ljudi spase". To je sigurno. Bog je Otac svim ljudima. Spasenje se dogodilo Isusovom mukom, smrću i uskrsnućem. Ono se zabilo za sve ljude. Djelo spasenja je u cijelosti prisutno u Crkvi. U Crkvi su

sakramenti koji su ne samo znakovi nego i sredstva spasenja. Po sakramentima se spasenje ne samo spominje, nego i događa. To je sigurni put. Za primanje sakramenata je potrebna vjera. To je ono što je gore spomenuo Benedikt XVI. Vjera je osobni odnos prema Bogu, a ne pribjegavanje nekakvoj religiji. S druge strane, vrlo je važno uočiti nauku apostola Pavla, koji na jednom mjestu spominje da će Bog suditi svakoga po njegovoj savjesti. Sada prijeđimo zajedno na razmišljanje. Dakle, ako je Bog Otac svih ljudi i ako je Krist za sve umro, onda je spasenje osigurano svima. No, spasenja nema ako čovjek ne sluša Božju objavu, ako ne prihvaca cjelovitost objave kao izričaj Božje volje, jer je to očiti neposluh. Neposluh zatvara vrata spasenju. S druge strane Crkva je sigurno mjesto gdje se Objava čuva, tumači i prostor koji omogućava susret s Bogom u vjeri. Svakomu tko nije čuo navještaj Objave i za to nije kriv - Bog koji stvara i ljudsku savjest - na neki način se i toj savjesti očituje. Takva osoba dužna je slijediti glas svoje savjesti kao istiniti "bogotražitelj". Pretpostavimo da u svim religijama ima tako iskrenih, odanih i vjernih ljudi, kako u svom vjerovanju tako i u traženju istine i ispunjavanju - na svoj način - volje Božje. Vjerujemo ponizno da Bog za njih nalazi put spasenja. Papa jasno spominje da to čini On - Bog. Ali, ono što je važno znati, i tada vrijedi istina da izvan Crkve nema spasenja, jer "vrata" na koja ulazi u spasenje takav religiozni čovjek su vrata Crkve, jer je, kako sam spomenuo, u Crkvi prisutno djelo spasenja u otajstvima sakramenata. Mi ne znamo kakva nagrada čeka nas koji se ne samo zovemo, nego i jesmo djeca Božja, za razliku od onih kojima to nije dano po milosti krštenja. To nam je skriveno. Ali s najvećim poštovanjem, kao kršćani, trebamo ostati vjerni Božjem glasu u Objavi i jednako tako ponizni i zahvalni što će Bog našoj zajednici spašenih pribrojiti i druge iskrene bogoštovatelje. Mislim da je ovakvo razmišljanje crkveno i pravilno. Zapamtimo da je bitno raspoloženje "iskrenost traženja Boga", želja vršiti volju Božju u pravoj religioznosti, a ne tek u nekoj - kako Papa spominje - bezličnoj religioznosti. U tom smislu možemo zvati svojom braćom i sestrama one koji nisu članovi Crkve i moliti se za njihovo spasenje.

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kafana - "Đukat"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:

- svadbe,
- rodendanska slavlja,
- bankete i dr.

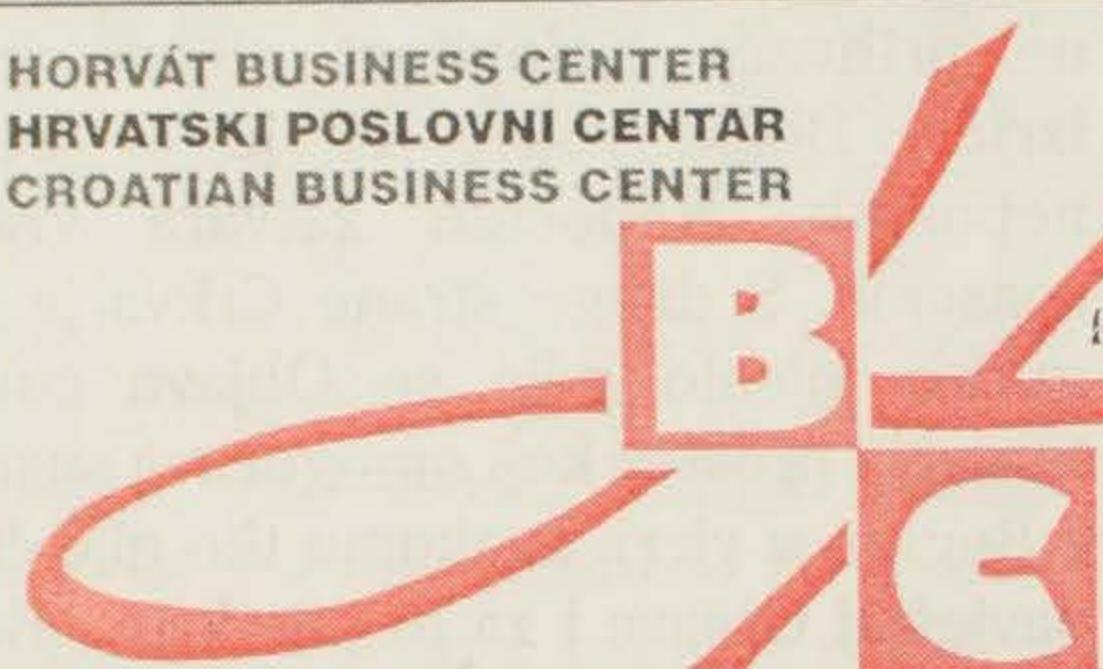
Svakog dana: MENI RUČKOVI

Posebno se preporučamo za organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.F. 468

Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"

agria

POLIKLINIKA

24000 Subotica

Jo Lajoša 4a

tel: 024 / 520-698

Radno vrijeme
radnim danom: od 9 do 19 sati
subotom: od 9 do 12 sati

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

Novo Novo Novo Novo

Dermatokozmetologija

IPL laser najnovije generacije

- za fotopodmlađivanje kože
- ličenje akni
- ličenje strija
- uklanjanje pigmentnih promjena
- uklanjanje površinskih krvnih žila
- trajno uklanjanje dlaka - epilacija

**Millennium
GSM Centar**
Prodaja i SERVIS

Laptopovi i
Pentium
računari

najpovoljnije

Panasonic
KX-TCD445

CIP
Caller

housel

Mobilni

Gigaset
A-180

Klima
uredaji

www.millenniumgsm.co.yu
Tel 024/551-353 Prvomajska 6.

**Neka Bog
blagoslovi
sve koji
radom služe
braći
ljudima!**

TippNet

**Internet provajding
Prodaja računara
Instalacija i održavanje računarskih mreža
Pojedinačni i grupni kursevi
(Windows, Word, Excel, Internet)**

**tel (024) 555-765 Karađorđev put br. 2, Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu**

**NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS...**

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

● SUBOTICA, Karađorđev put 2

Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33

● HORGOS, Borisa Kidriča 7

Telefon (danonoćno): 792-202

RASPORED SAHRANA NA INTERNETU

www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu

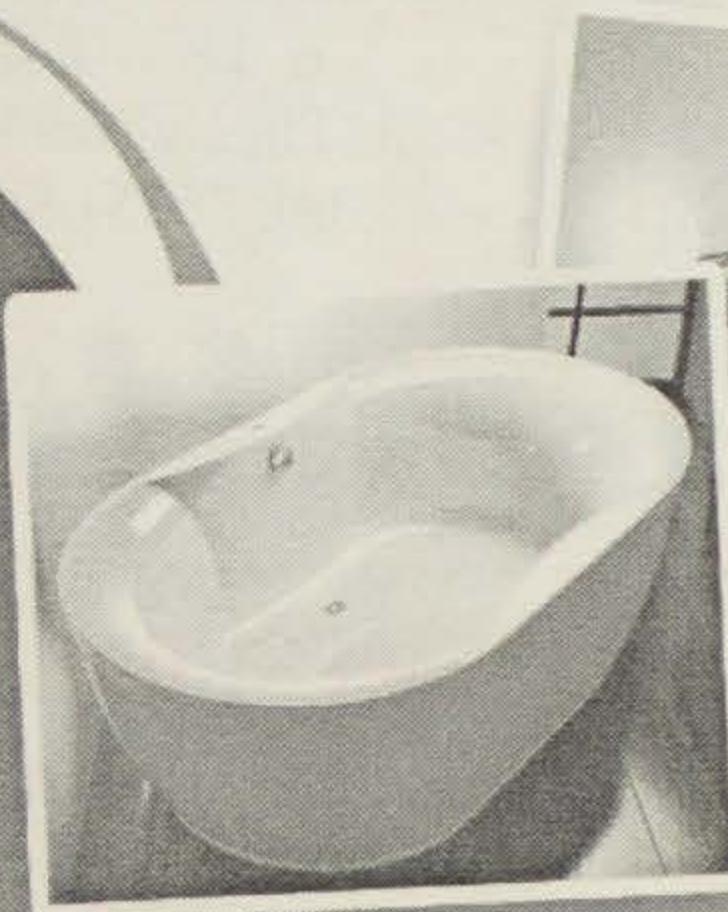
Zahvaljujemo našim darovateljima

Kolpa·san®

SALON KUPATILA

LETNJA AKCIJA SNIŽENJA **10-30%**

Veliki izbor akrilnih kada, masažnih kada, tuš kada, tuš kabina, masažnih tuš kabina, bazena, nameštaja za kupatilo, sanitarije, ugradni vodokotlići, pločica za unutrašnju i vanjsku upotrebu.

PRODAJNI SALONI:

SUBOTICA Banijska 2
tel: **024/ 547-886**

ZRENJANIN Vojvode Petra Bojovića 2
tel: **023/581-590**

NOVI SAD Rumenački put 11
tel: **021/518-092**

NOVI BEOGRAD Dr. Ivana Ribara 135
tel: **011/158-920**

Prvi privatni i registrirani
dom za stara i nemoćna lica

"Sv. Katarina"

PALIĆ, Sutjeska 47
Tel. 024/603 640
Mob.: 063 577 350
064 122 87 55

U ugodnoj paličkoj prirodi i zelenilu, u privatnoj kući s lijepim dvorištem, pružamo usluge, stručno i odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih lica; usluge medicinskih sestara; liječničke i specijalističke usluge; njegu starih i nemoćnih lica na terenu (i u vašoj kući).

Családi MAGAZIN **Hírélet**

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad
Tel: (024) 469-474
Email: agape@eunet.yu

MONOLIT GRADNJA
GRADEVINSKO I
GRADEVINSKO-ZANATSKO
PREDUZEĆE p.o.

Adresa: Subotica, Lenjinov park 13
Tel: 024/ 551-685, 553-111
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

Računi:
220-3229-08 Mycro Finance banka
110-401601301333-38 Zepter banka

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040
Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

SZTR JULIJA-OPTIKA
KULTURA NOŠENJA NAOČARA
33 GOD. TRADICIJA – STRUČNA USLUGA

• Veliki izbor klasičnih i modernih okvira
• Sunčane naočare od vodećih marki na svetu
• Kontaktno sočivo i sredstvo za održavanje

Uslovi kupovine:

- Gotovinsko plaćanje
- Čekovni kredit
- VISA kartica
- Sindikalna prodaja

VODITE RAČUNA O REZERVnim NAOČARIMAI

24000 Subotica, Braće Radića 6
Telefon: **024/28-482**

RADIO MARIJA

94,2 MHz FM - SUBOTICA
102,9 MHz FM - NOVI SAD

ČITAJTE
"HRVATSKU RIJEĆ"

mail: hrvatskarijec@tippnet.co.yu - tel: (024) 55-33-55

**Slušajte
Radio Suboticu**
program na hrvatskom jeziku
svaku večer od 19-21 sat
na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12
Tel: 024 55 22 00
Fax: 551-902

U susret događanjima

BOŽIĆNI KONCERT zbora Collegium Musicum Catholicum

19. XII. u 19 sati

u velikoj vijećnici Gradske kuće

Nastupaju: Ružica Inić, sopran (Subotica)
Antun Stašić, violina (Zagreb)
Kornelije Vizin, klavir (Subotica)
Dirigent: Miroslav Stantić

VRLO POVOLJNO

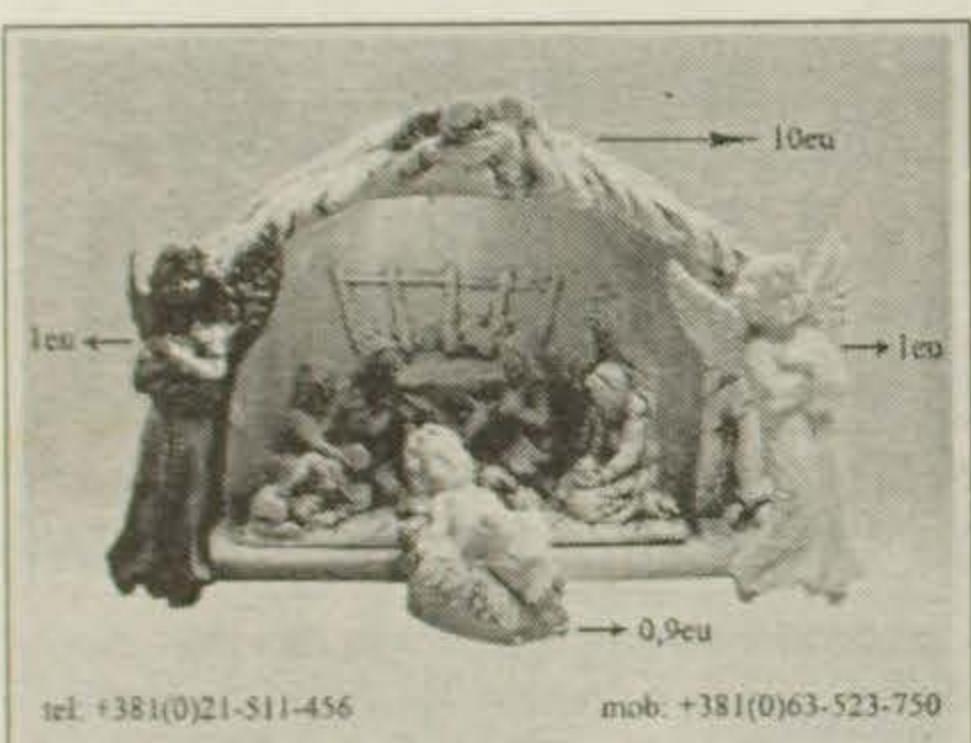
U knjižari subotičke katedrale možete svaki dan do podne kupiti svjeće, molitvenike, tamjan, sličice, knjige, kipove i raspela, te različita izdanja i Biblije.

Još prije Božića možete kupiti

- * Novi zavjet - različita izdanja po cijeni od 280, 320, 330, 360 i 500 dinara.
- * Ilustrirana Bibliju mladih za samo 1300 din.
- * Biblija 1800 dinara

ZAHVALJUJUĆI KRŠĆANSKOJ SADAŠNOSTI IZ ZAGREBA, KOJA NAM JE ODOBRILA POSEBAN POPUST, od Božića će se u knjižari moći kupiti

- * Jeruzalemska Biblija - zlatni povez 3500
- * Brojna izdanja Phila Bosmansa

tel: +381(0)21-511-456

mob: +381(0)63-523-750

Subotičku Danicu (novu) za 2006. godinu

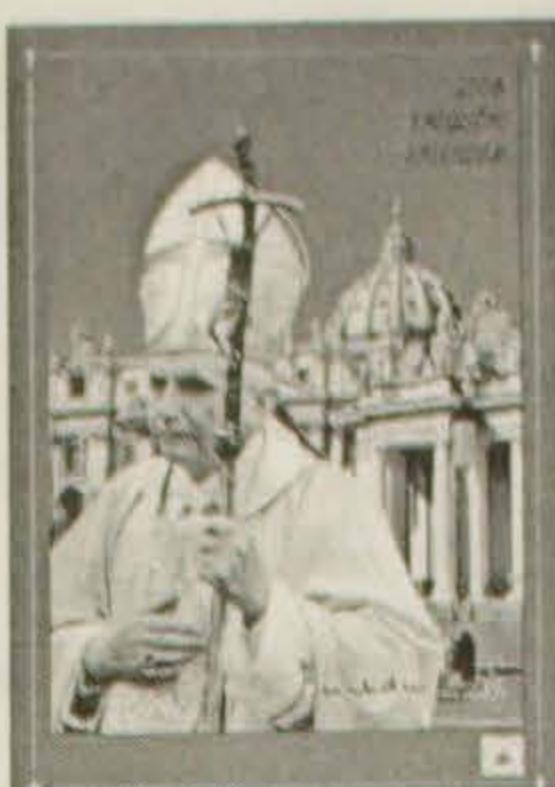
nabavite za samo 300 dinara

Narudžbe:
Uredništvo
Zvonika
tel.:
024 554-896

Fotografije u ovom broju
Zvonik, Nada Sudarević
Photonino.com

INSTITUTOV 12-lisni kalendar za 2006.

po 150 dinara možete nabaviti kod franjevaca, u katedrali i u drugim župnim uredima.

SUSRET PAULINACA TIJEKOM SVEĆENIČKOG TEČAJA

održat će se u Zagrebu u srijedu 25. siječnja 2006.

u 18,30 sati

u restoraciji "Plješivička klijet",
Staglišće 23, tel: 3695-088.

Obavijesti na:

Tomislav Vuković, Glas Koncila,
4874-300 ili 4874-307.

NAJLJEPŠI DAR ZA BOŽIĆ

Film "BOŽIĆ NA SALAŠU"
na DVD i video kazeti.

Autori filma su: Alojzije Stantić, Grgo Piuković i Rajko Ljubić.

Za nabavku se interesirajte u župnim uredima u Subotici i okolicu, te u Somboru.

Cijena DVD-a ili kazete 500 dinara.

FIGURICE: Betlehem,

Gospa, križevi, sv. Antun.

NATPISI:

Bože blagoslovi naš dom.

Narudžbe:

V. Rudnički, M. Glumca 7
21000 Novi Sad

tel: 021-511 456

POLNOĆKE NA RADIO POSTAJAMA i INTERNETU

RADIO MARIJA

iz Franjevačke crkve u Subotici
u 22,30 (hrvatski) i 24,00 (mađarski)

RADIO SUBOTICA

iz crkve sv. Roka Subotici
u 24 (hrvatski)

cijelu večer prigodni božićni program.

URED HRVATSKOG
NACIONALNOG VIJEĆA
Subotica, Preradovićeva 4
tel: (024) 556-898 i 553-818

HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO"
Subotica, Preradovićeva 4
tel: (024) 555-589

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
sv. Roka, 24000 SUBOTICA
Beogradski put 52

Telefon: 024/554-896;

Fax: 024/551-036;

E-mail:

zvonik@tippnet.co.yu

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredničko vijeće:

Andrija Anišić,
Stjepan Beretić,
mr. Ervin Čeliković,
Katarina Čeliković,
Marko Forgić,
Ladislav Huska,
Vesna Huska,
Franjo Ivanković,
dr. Andrija Kopilović,
mr. Mato Miloš,
Lazar Novaković,
Jakob Pfeifer,
s. Blaženka Rudić,
Alojzije Stantić,
Mirko Štefković,
dr. Tadej Vojnović

Andrija Anišić
glavni i odgovorni urednik

Franjo Ivanković
zamjenik glavnog
i odgovornog urednika

mr. Ervin Čeliković
tehnički urednik

Katarina Čeliković
lektorica

Tisk:

Štamparija "PRINTEX",
Stipe Grgića 58, Subotica,
Tel.: 024/554-435

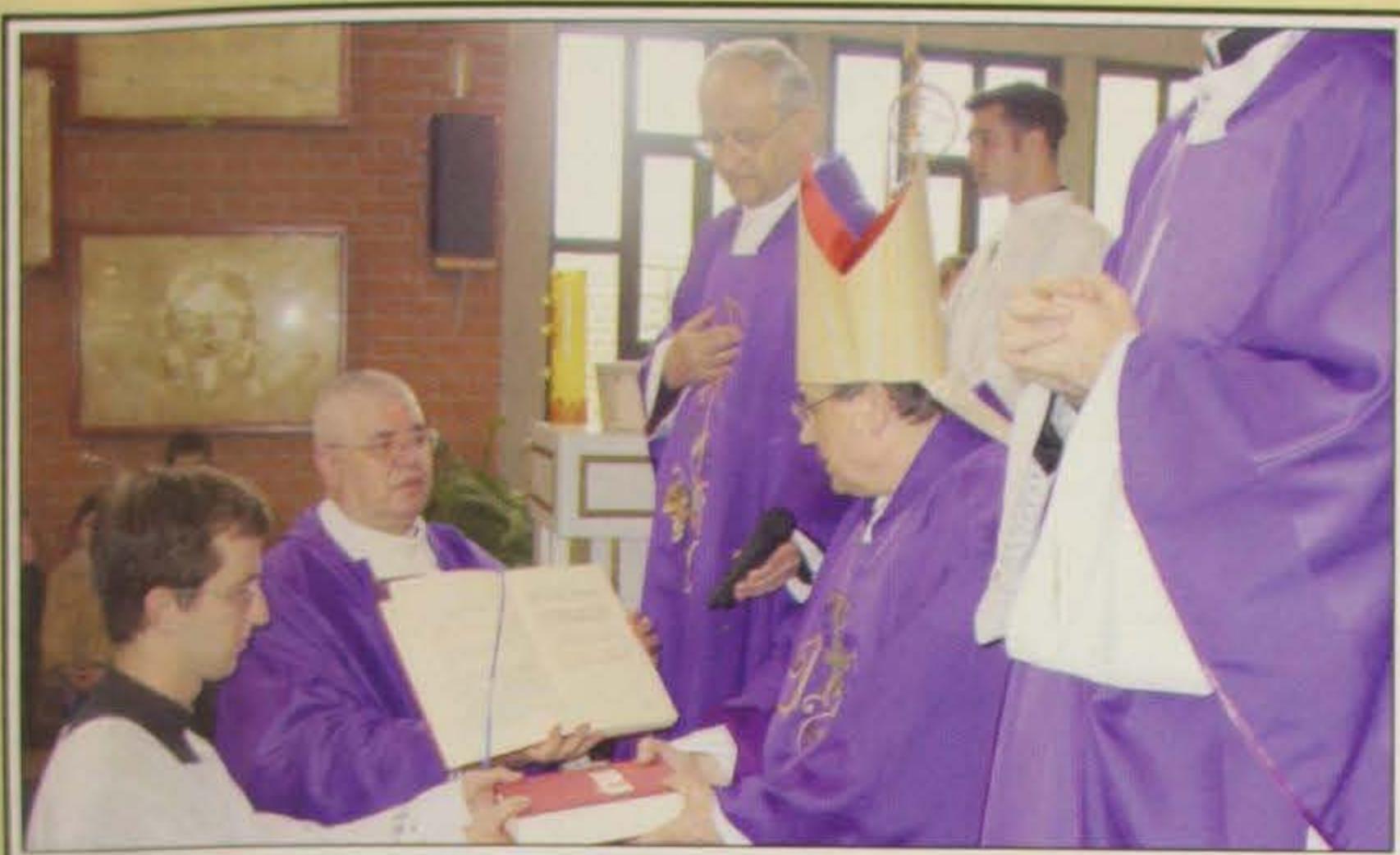
ISSN 1451-2149

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SCG 1080 dinara
- inozemstvo - 40 EURA
ili 300 kuna; avionom 80 USD
Preplatnici iz inozemstva i
R. Hrvatske uplate mogu poslati
pošt. uputnicom ili čekom
na adresu:

Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3, 44320
Kutina R. Hrvatska
- tel: +(00) 385 (0)44 681-272

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

U subotičkoj župi Marije Majke Crkve biskup Ivan Pénzes podijelio je službe sedmorici bogoslova Đakovačke bogoslovije u nazočnosti njihovih poglavara

Radio Marija proslavila je svoj drugi rođendan u subotičkoj franjevačkoj crkvi

S. Emila Barbarić, porovincijalna glavarica sestara Kćeri milosrđa na Zornici u crkvi sv. Roka

Materice 2005. u župi sv. Roka u Subotici

Proslava blagdana sv. Nikole u dječjem vrtiću "Marija Petković" u Subotici

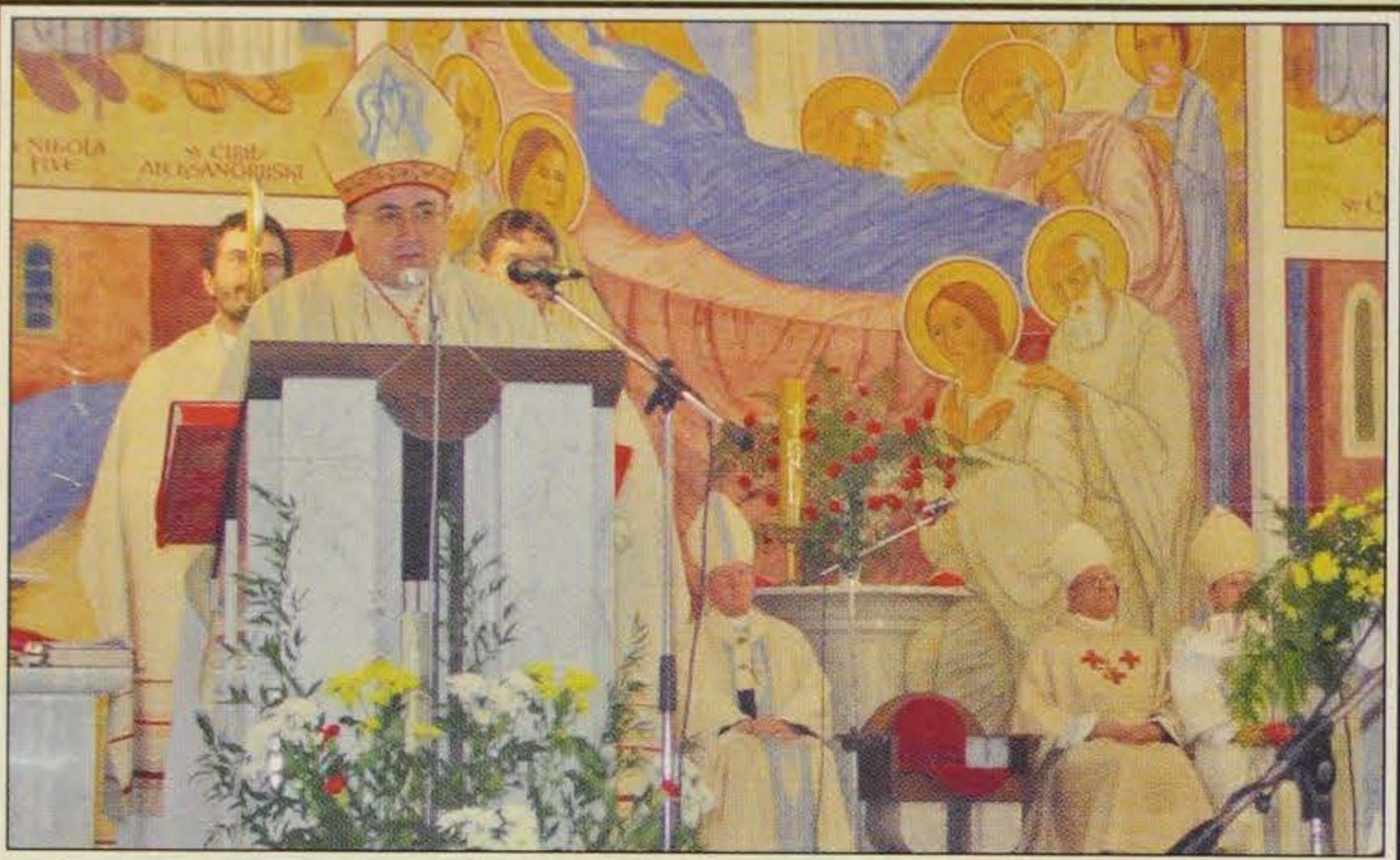
80 GODINA OBNOVLJENE BEOGRADSKЕ NADBISKUPIJE

Svečana Večernja i bdjenje u crkvi sv. Antuna

Kardinal Puljić i ljubljanski nadbiskup Uran
razgledaju prigodnu izložbu

Kardinal Puljić propovijeda u katedrali BDM

Predsjednik Skupštine R. Srbije g. Predrag Marković
pozdravio je sudionike slavlja i čestitao jubilej

U zagrebačkoj crkvi sv. Josipa na Trešnjevcu u nazočnosti kardinala Josipa Bozanića osnovana je Zaklada
bl. Marije Petković za školovanje siromašnih đaka i pomoć brojnim obiteljima

Na Tribini grada Zagreba episkop bački Irinej Bulović održao je prigodno predavanje o "pravoslavnom viđenju
katoličko-pravoslavnih odnosa 40 godina nakon ukidanja anateme iz 1054. godine"

